Regională
Hunedoara-Deva

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL P.C.R.

Anul XXXVI Nr. 7409 | Sîmbătă 22 iulie 1967 | 8 PAGINI — 30 BANI

Sarcina zilei în agricultură:

Grăbirea secerișului în întreaga țară

Convorbire cu tovarășul NICOLAE IONESCU, vicepreședinte al Consiliului Superior al Agriculturii

În prezent, în agricultură sînt de executat numeroase lucrări: recoltarea cerealelor păioase, eliberarea terenurilor și executarea arăturilor de vară, recoltarea legumelor și fructelor de sezon, strîngerea furajelor și altele. Ținînd seama de caracterul urgent al lucrărilor agricole din această perioadă, se impune ca, pentru grăbirea lor în unitățile agricole de stat și în cooperativele agricole de producție să fie intens utilizate toate forțele și mijloacele existente. În legătură cu problemele ce se ridică în campania de recoltare a cerealelor și cu celelalte activități importante din agricultură redactorul nostru Constantin Bordeianu a avut o convorbire cu tov. Nicolae IONESCU, vicepreședinte al Consiliului Superior al Agriculturii:

— Întrucît ne aflăm în perioada de recoltare a cerealelor, perioadă care constituie unul dintre cele mai importante vîrfuri de muncă din agricultură, am dori să înfățișăm cititorilor ziarului nostru cîteva aspecte și probleme de sezon. Pentru început vă rugăm să ne prezentați rezultatele obținute pînă acum la recoltarea grîului.

— În general, se poate aprecia că actuala campanie de recoltare a cerealelor se desfășoară în ritm susținut. Ca dovadă, în multe regiuni, printre care Galați, Dobrogea, București, Ploiești, graficele de recoltare stabilite au fost depășite aproape cu regularitate. În gospodăriile agricole de stat și cooperativele agricole de producție din regiunea Galați s-a încheiat recoltarea cerealelor păioase. Datorită bunei organizări a muncii și folosirii cu pricepere a întregii capacități de lucru a tractoarelor și mașinilor agricole, în unitățile agricole socialiste din celelalte regiuni din sudul țării această importantă lucrare se apropie de sfîrșit. De cîteva zile, frontul recoltării s-a mutat spre regiunile din centrul și nordul țării unde există toate premisele ca să se desfășoare în bune condiții.

— Din relatările corespondenților ziarului, din constatările făcute pe teren, precum și din scrisorile primite la redacție, rezultă că, în unele locuri, lucrările urgente de sezon, și în primul rînd recoltarea grîului, sînt întîrziate din cauza unor defecțiuni organizatorice, care țin de nivelul activității unor consilii agricole, uniuni cooperatiste sau conducerii ale unităților agricole respective. Între altele, ni se semnalează faptul că nu s-a realizat peste tot concordanța necesară în executarea diferitelor lucrări, nu se utilizează intens toate forțele și mijloacele de lucru. Din regiunile Banat și Dobrogea ni s-a relatat că modul de organizare a activității de îndrumare și control la bazele de recepție nu numai că nu ajută, dar mai mult încurcă.

— Într-adevăr sînt cazuri cînd întîrzie recoltarea și mai ales celelalte lucrări care trebuie să urmeze imediat: eliberarea terenului și executarea arăturilor de vară. Între aceste lucrări se menține un decalaj prea mare, arăturile fiind întîrziate în majoritatea regiunilor. Faptul că nu există concordanța necesară în executarea principalelor lucrări, că nu se folosesc încă la întreaga capacitate toate forțele și mijloacele de lucru arată că unele organe agricole nu au organizat temeinic munca de îndrumare și control. Din această cauză, în unele unități se perindă mulți îndrumători, care nu ajută

(Continuare în pag. a III-a)

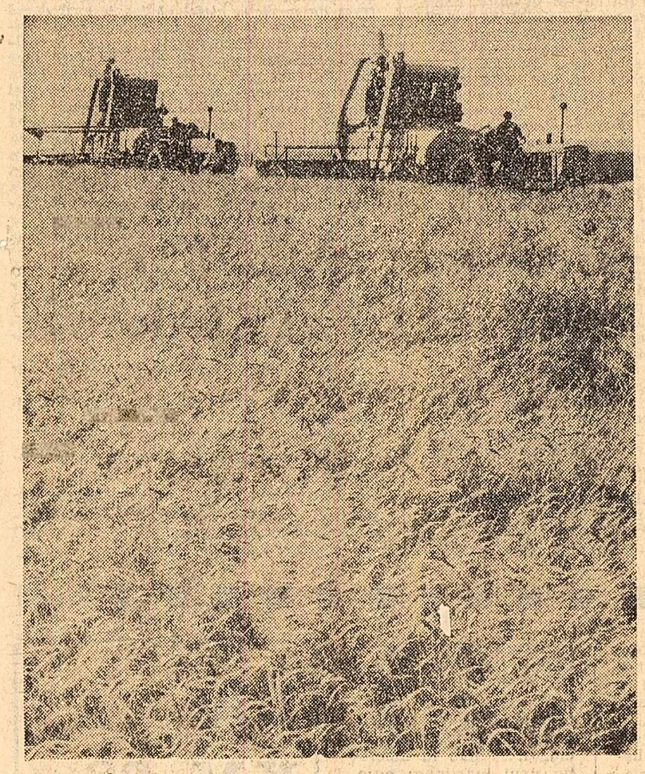

SUPRA-PUNERI PĂGUBITOARE

Nimeni nu se mai gîndește astăzi cît de cît serios la omul universal, la tipul atotștiutor, rezolvitorul tuturor situațiilor posibile, enciclopedicul cunoscut și posibil în epoci depășite. Societatea modernă pledează pentru specialiști și specializare, pentru forare și profunzime, împotriva superficialității și risipei, pentru eficiență umană. Individul care „se împrăștie" e tot mai mult îndreptat către un făgaș

opinii

de fertilitate, și în diriguirea aceasta spre reducerea pierderilor de gîndire umană văd o obligație socială.

Și acest lucru e valabil în toate domeniile, în absolut toate...

Iată, de exemplu, este bine știut rolul statisticilor, evidențelor, calculelor, administrației în general, în ansamblul societății, după cum cunoscute sînt eforturile îndreptate spre adîncirea specializării în acest sector, de la operațiunea ca atare pînă la alcătuirea unui aparat administrativ cu mare putere de recepționare și adaptare la fenomenele sociale. Și aici, firesc, procesul perfecționării trebuie să se petreacă **înăuntrul** perimetrului specializat, revărsările fiind în multe feluri păgubitoare.

Platon PARDĂU

(Continuare în pag. a II-a)

Întoarcerea din Olanda a tovarășului Ion Gheorghe Maurer

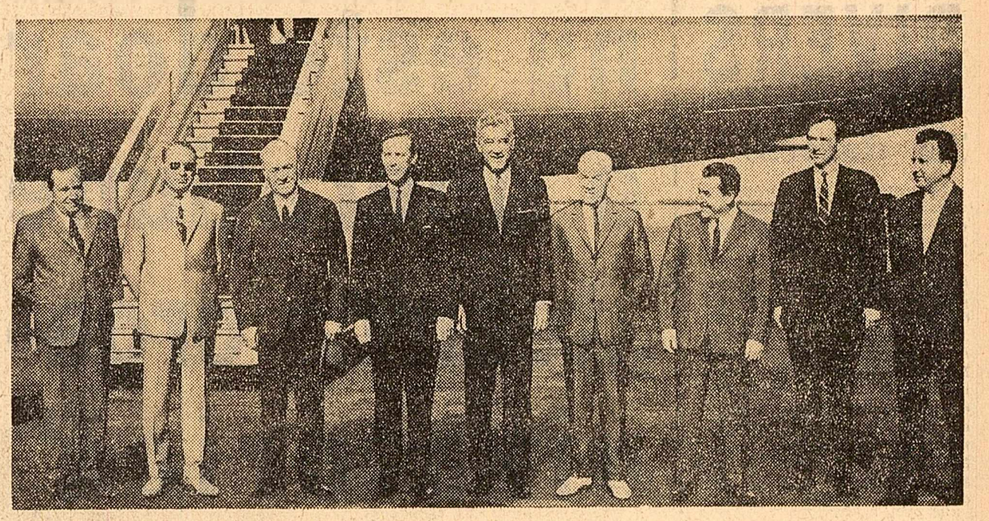

La sosire, pe aeroportul Băneasa

Vineri după-amiază s-a înapoiat în Capitală, venind de la Haga, președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, Ion Gheorghe Maurer, care a făcut o vizită oficială în Olanda, la invitația guvernului acestei țări.

În timpul vizitei, premierul român a fost însoțit de Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe, Angelo Miculescu, prim-vicepreședinte al Consiliului Superior al Agriculturii, George Elian, ambasadorul României la Haga, de consilieri și experți.

La sosire, pe aeroportul Băneasa, erau prezenți tovarășii Gheorghe Apostol, Alexandru Bîrlădeanu, Emil Bodnaraș, Ilie Verdeț, Petre Blajovici, Roman Moldovan, Grigore Geamănu, secretarul Consiliului de Stat, și membri ai guvernului.

Au fost de față D. H. Visscher, însărcinatul cu afaceri ad-interim al Olandei la București, și membrii ambasadei.

★

HAGA 21. — De la trimisul special Agerpres, Mircea Moarcăș: Vineri la amiază, președintele Consiliului de Miniștri al României, Ion Gheorghe Maurer, și-a încheiat vizita oficială făcută în Olanda, la invitația guvernului olandez.

Premierul român, împreună cu ministrul afacerilor externe, Corneliu Mănescu, și celelalte persoane oficiale române au fost conduse de la hotelul Wittebrug, din Haga, la aeroportul capitalei, de primul ministru al Olandei, Piet de Jong, și de ministrul de externe, Joseph Luns.

Garda militară, aliniată pe aeroport, a prezentat onorul. După ce și-a luat rămas bun de la persoanele oficiale prezente, de la membrii ambasadei române, premierul Maurer, însoțit de primul ministru Jong, a trecut în revistă garda de onoare.

Au fost intonate imnurile de stat ale Republicii Socialiste România și Olandei. Copii oferă buchete de flori oaspeților români.

Înainte de a se urca în avion premierul Maurer, ministrul de externe Mănescu strîng călduros mîinile omologilor lor olandezi, primul ministru Jong, ministrul de externe Luns și se felicită încă o dată reciproc pentru succesul convorbirilor avute.

La ora 12, ora locală, avionul oficial a decolat cu destinația București.

★

Părăsind Olanda, președintele Consiliului de Miniștri, Ion Gheorghe Maurer, a transmis de la bordul avionului oficial următoarea telegramă excelenților lor primului ministru al Olandei, Piet de Jong, și ministrului afacerilor externe, Joseph Luns:

(Continuare în pag. a VII-a)

COMUNICAT

cu privire la vizita în Olanda a președintelui Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România

La invitația guvernului olandez, președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, Ion Gheorghe Maurer, și ministrul afacerilor externe al Republicii Socialiste România, Corneliu Mănescu, au făcut o vizită oficială în Olanda între 17 și 21 iulie 1967.

Invitația a fost făcută cu prilejul vizitei în România, în cursul lunii ianuarie a acestui an, a ministrului olandez al afacerilor externe, J. M. A. H. Luns.

Președintele Consiliului de Miniștri și ministrul afacerilor externe au fost primiți la Palatul Soesdijk de către Maiestatea Sa Regina, care i-a reținut la dejun.

Președintele Consiliului de Miniștri și ministrul afacerilor externe au făcut vizite primului ministru al Olandei și președinților Primei și celei de a doua Camere ale Statelor Generale.

Cu ocazia vizitei în orașul Amsterdam, președintele Consiliului de Miniștri al României a depus o coroană la Monumentul Național în memoria morților din cel de-al doilea război mondial.

În cursul șederii lor în Olanda, președintele Consiliului de Miniștri, Ion Gheorghe Maurer, și ministrul afacerilor externe, Corneliu Mănescu, au vizitat lucrări de amenajări hidraulice și poldere, precum și unele întreprinderi industriale olandeze.

Președintele Consiliului de Miniștri, Ion Gheorghe Maurer, și ministrul afacerilor externe, Corneliu Mănescu, au avut convorbiri cu primul ministru al Olandei, Piet de Jong, și cu ministrul afacerilor externe, Joseph Luns, cu privire la dezvoltarea relațiilor româno-olandeze și la principalele probleme internaționale.

La convorbiri au mai participat: din partea română: Angelo Miculescu, prim-vicepreședinte al Consiliului Superior al Agriculturii, George Elian, ambasadorul României la Haga, Mircea Bălănescu, ambasador, director în Ministerul Afacerilor Externe, Mircea Bădică, director în Ministerul Comerțului Exterior.

Din partea olandeză: H. J. de Koster, secretar de stat al afacerilor externe, J. B. Haverkorn van Rijsewijk, ambasadorul Olandei la București, J. A. de Ranitz, director general al afacerilor politice din Ministerul Afacerilor Externe, W. P. H. van Oorschot, director general al relațiilor economice externe din Ministerul Afacerilor Economice, D. M. Ringnalda, consilier la Cabinetul primului ministru, M. C. van der Burcht van Lichternbergh, director al Direcției pentru Europa din Ministerul Afacerilor Externe, P. J. Polak, șeful biroului pentru Europa răsăriteană din Ministerul Afacerilor Externe.

Cele două părți și-au exprimat satisfacția în legătură cu faptul că între România și Olanda în prezent nu există probleme în suspensie și că relațiile dintre ele se dezvoltă favorabil în interesul ambelor părți și în spiritul prieteniei existente între popoarele român și olandez.

(Continuare în pag. a VII-a)

EVENIMENTE DEOSEBITE LA „ELECTROPUTERE"-CRAIOVA

● PRIMA LOCOMOTIVĂ ELECTRICĂ ROMÂNEASCĂ ● A 500-A LOCOMOTIVĂ DIESEL ELECTRICĂ A PLECAT ÎN CURSĂ ● LA EXPORT A FOST LIVRATĂ A 125-A LOCOMOTIVĂ DIESEL-ELECTRICĂ

Constructorii de locomotive de la „Electroputere"-Craiova au sărbătorit vineri trei evenimente importante: terminarea construcției primei locomotive electrice de 5 100 kW (6 580 cai putere), realizarea celei de-a 500-a locomotive Diesel-electrice și livrarea la export a celei de-a 125-a locomotive de acest fel.

500 de locomotive Diesel-electrice, ieșite în mai puțin de 8 ani pe porțile acestei întreprinderi, remorchează trenuri cu tonaje și viteze sporite. Forța lor însumează circa un milion de cai putere, aproape tot atît cît, cu cîteva decenii în urmă, totaliza forța motrice a industriei României.

Cea mai mare mîndrie a craiovenilor este însă noul produs — locomotiva electrică de 5 100 kW care, terminînd probele uzinale, pleacă în probe de parcurs pe prima linie electrificată a țării: Ploiești—Cîmpina—Brașov. Destinată transporturilor grele, locomotiva electrică se aseamănă ca aspect exterior cu cea Diesel-electrică, dar dezvoltă o putere mult mai mare și o viteză sporită. În condițiile remorcării aceluiași tonaj, noua mașină urcă pantele, indiferent de gradul de înclinație, cu o viteză dublă.

Avantajele noii mașini — asimilată după licența suedeză ASEA — privesc însă o sferă mult mai largă. Conectată la rețeaua de curent electric de 25 kV, această locomotivă poate să meargă continuu fără nici un fel de staționări pentru întreținerea curentă, alimentare etc.

În palmaresul succeselor acestei uzine este de amintit și faptul că ciclul de fabricație al locomotivei Diesel-electrice a fost redus cu 167 de zile, iar manopera necesară executării locomotivei electrice, cu 119 000 ore.

Cele trei evenimente au fost sărbătorite printr-un însuflețit miting, în care constructori, muncitori, proiectanți și tehnologi au vorbit despre activitatea desfășurată pentru însușirea fabricației puternicei mașini, despre drumul parcurs pe linia îndeplinirii sarcinii ce a primit-o uzina de a-și aduce o contribuție sporită la modernizarea transporturilor noastre feroviare.

În încheiere, cei prezenți au trimis o telegramă **Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarășului Nicolae Ceaușescu,** în care raportează succesele obținute.

„Evenimentul pe care îl sărbătorim astăzi — se spune în telegramă — *este în același timp materializarea prețioaselor indicații date nouă, cu prilejul vizitei conducătorilor de partid și de stat în regiunea Oltenia, care au stat la baza ridicării activității noastre economice la un nivel superior.*

Sarcinile celui de al doilea an al cincinalului reprezintă o datorie de onoare pentru întregul nostru colectiv de muncă, ele reflectîndu-se în îndeplinirea exemplară a tuturor indicatorilor de plan pe semestrul I al acestui an. Producția globală a fost realizată în proporție de 101,1 la sută, iar producția marfă de 101,5 la sută; s-au înregistrat economii peste plan la întreaga producție marfă în valoare de 3,5 milioane lei și beneficii, care se ridică la suma de 5,6 milioane lei. Au fost realizate peste plan 3 locomotive Diesel-electrice, 16 motoare electrice, 3 generatoare electrice pentru locomotive Diesel electrice, 8,5 MVA transformatoare forță, fiind astfel posibilă depășirea planului de livrări la export cu 18,2 milioane lei. Planul de investiții pe semestrul I a fost realizat în proporție de 74,7 la sută din planul anual.

Eforturile noastre sînt îndreptate spre ridicarea continuă a performanțelor tehnice de exploatare, a nivelului tehnic de execuție a locomotivelor Diesel electrice, încît acestea să devină tot mai competitive cu produsele unor firme cu tradiție pe piața mondială.

Ne angajăm în fața conducerii partidului, a dumneavoastră, tovarășe Nicolae Ceaușescu, că vom consacra toate forțele, capacitatea și energia noastră înfăptuirii cu succes a sarcinilor celui de-al IX-lea congres al partidului, măreț program de dezvoltare a României socialiste". (Agerpres)

Telegrame

Excelenței Sale Domnului CHARLES DE GAULLE

Președintele Republicii Franceze

PALATUL ELYSÉE, PARIS

Cu prilejul sărbătorii naționale a Franței, în numele Consiliului de Stat, al poporului român și al meu personal, adresez Excelenței Voastre și poporului francez prieten felicitări cordiale și cele mai bune urări de prosperitate și fericire.

Îmi exprim convingerea Domnule Președinte, că bunele relații existente între țările noastre vor continua să se dezvolte, în interesul ambelor popoare, al păcii și colaborării internaționale.

CHIVU STOICA
Președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România

Excelenței Sale Domnului CHIVU STOICA

Președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România

BUCUREȘTI

Mulțumesc călduros Excelenței Voastre pentru amabilul mesaj adresat cu ocazia zilei de 14 iulie în numele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România și al său personal.

Doresc ca relațiile amicale și de încredere care unesc cele două țări ale noastre să se dezvolte în continuare.

Vă rog să primiți, Domnule Președinte, expresia înaltei și cordialei mele considerațiuni.

CHARLES DE GAULLE

ÎN EDITURA POLITICĂ A APĂRUT:

NICOLAE CEAUȘESCU
Cuvintarea la Consfătuirea cu activul de bază al Ministerului Afacerilor Interne

Telegramă

Tovarășului WLADISLAW GOMULKA

Prim-secretar al Comitetului Central al P.M.U.P.

Tovarășului EDWARD OCHAB

Președintele Consiliului de Stat al Republicii Populare Polone

Tovarășului JOSEF CYRANKIEWICZ

Președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Polone

VARȘOVIA

În numele Comitetului Central al Partidului Comunist Român, Consiliului de Stat, Consiliului de Miniștri ale Republicii Socialiste România, al întregului popor român și al nostru personal, vă transmitem dumneavoastră și poporului frate polonez un salut prietenesc și calde felicitări, cu prilejul celei de-a XXIII-a aniversări a eliberării Poloniei.

Poporul român se bucură din toată inima pentru succesele însemnate obținute de oamenii muncii sub conducerea P.M.U.P., în opera de edificare socialistă, de dezvoltare multilaterală și înflorire a Republicii Populare Polone.

Ne exprimăm și cu acest prilej convingerea că relațiile de prietenie și colaborare dintre țările și partidele noastre vor continua să se dezvolte, pe baza principiilor marxism-leninismului și internaționalismului socialist, în interesul celor două popoare, al unității țărilor socialiste, al cauzei socialismului și păcii.

De ziua marii sărbători, vă urăm dumneavoastră și întregului popor polonez noi succese în construirea socialismului.

NICOLAE CEAUȘESCU
Secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român

CHIVU STOICA
Președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România

ION GHEORGHE MAURER
Președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România

FAPTUL DIVERS

La datorie

În urma unei ploi torențiale, viiturile de apă au accidentat o porțiune a terasamentului căii ferate între Bacău și Adjud (km 261). Peste puțin timp trebuia să treacă autoaccelleratul 522. Atente la securitatea circulației, Safta Untea și Ioana Andronic, paznice de barieră, au pus capse pocnitoare pe calea ferată, oprind trenul. Circulația a fost întreruptă. Cîteva ore din noapte echipe speciale au lucrat la refacerea terasamentului, transportînd la iuțeală 1 500 tone balast. Și dinspre ziuă, trenul a plecat mai departe, în condiții normale.

O problemă arzătoare

Ca orice local care se respectă, Bufetul din comuna Aref (Curtea de Argeș) avea un grătar. Toată ziua se perpeleau pe el mușchiulețe de vacă, mușchiulețe de porc (mititei !) Era neostenit grătarul. Zilele trecute, în împrejurări rămase necunoscute dar care, sperăm, se vor scoate la lumină (cercetările sînt în curs) grătarul „a dat pe dinafară". A ars întregul local. Pagube — 150 000 lei. Cine-i de vină ? Poate știu ceva cei care se învîrteau ziua întreagă cu furculița în mînă pe lîngă grătar — și acum stau ca pe jar. Nu-i lăsați să se perpelească prea mult !

Parafa dv !

Spitalul din comuna Sărmaș (Luduș). La patul bolnavei C. B., asistentă la același spital, se află fișa de spitalizare. Se fac zilnic observații asupra tratamentului, se scot medicamente, se precizează regimul alimentar. Numai bolnava lipsește. Se plimbă, veselă, prin Tg. Mureș. De 9 zile e internată fictiv, la spital, dar cu acte în regulă. După „spitalizare" mai capătă 7 zile concediu pentru convalescență. Și statul generos plătește pentru asistența petrecăreață. Cine a comis acest fals, această mistificare ? Medicul specialist Horia Salcă, detașat (2—3 luni) de la clinica din Tg. Mureș. Ale lui sînt și ideea și parafa. Nu însă și onoarea.

Sfînta familie

În țarna trecută și-a început activitatea la Botoșani o bază de aprovizionare a cooperativelor agricole de producție. Ca director a fost numit tovarășul Gheorghe Moldoveanu. Ajuns în vîrful piramidei, domnia sa a început să completeze schema : soția sa, Virginia Moldoveanu, a fost angajată ca merceolog principal ; Maria Murgoci, o mătușă, a primit postul de contabil principal ; o altă rudă, Victor Ursache, a fost angajat ca manipulant. La celelalte rude de ce nu vă gîndiți, tovarășe director ? De ce nu aveți grijă și de ele ?

Dacă nu e una, e alta

La Termocentrala Paroșeni, secția de epurare chimică, există la distanță de cîțiva metri, două clădiri identice. Și totuși, aceste construcții nu sînt gemene. Una a fost ridicată în urmă cu doi ani, cu o destinație precisă — depozit. Numai că, la darea în folosință s-a constatat că a fost amplasată greșit. Și atunci s-a construit și sora ei, cealaltă clădire. Un timp s-a vînturat ideea că prima construcție va fi demolată. Constructorii o băgaseră pe mînecă. Pînă la urmă, totul s-a sfîrșit cu bine : clădirea (prima) va fi folosită ca atelier de reparații. Despre pagubele materiale provocate nimeni nu suflă o vorbă. Toată lumea... „pupat Piața Independenței". Și pătat astfel obrazul.

Lăcomie

Să profiți de pe urma unui copil decedat, întrece orice închipuire. Și totuși, un om lipsit de orice scrupul (Emeric Zöld, de la Întreprinderea forestieră Gheorghieni) a ales această cale dezonorantă. Timp de 8 ani el a încasat ilegal (dar cu bună știință) alocația de stat pentru copila lui, decedată în 1958. Omul avar a fost deferit justiției. Procesul se află în curs. Lăcomia n-are omenie. Se va convinge și el.

Rubrică redactată de :
Ștefan ZIDĂRIȚĂ
Ștefan DINICĂ
cu sprijinul corespondenților „Scînteii"

REPARTIZAREA DE SARCINI nu este doar o operațiune „tehnică organizatorică"

viața de partid

În puține domenii relația directă, nemijlocită între aportul fiecăruia și amploarea, nivelul activității generale este atît de evidentă ca în munca de partid. Nenumărate sînt problemele care se ridică în fața organizațiilor de partid : capacitatea de a le cuprinde, de a le face față depind în măsură hotărîtoare de gradul de participare al membrilor de partid la soluționarea lor. **Dinamismul, forța de mobilizare a organizațiilor de partid sînt condiționate de activizarea politică a membrilor de partid — iar unul din principalele mijloace îl constituie sarcina de partid.**

Iată una din principalele concluzii desprinse în urma investigațiilor întreprinse într-un șir de organizații de partid orădene. Tov. IOAN HODIȘAN, secretar al Comitetului orășenesc Oradea al P.C.R., ne relata că la creșterea influenței și forței de mobilizare a multor organizații de bază de la uzinele „Înfrățirea", „Solidaritatea", de la Uzina de alumină, Fabrica de confecții, a contribuit în bună măsură folosirea sarcinii de partid drept mijloc de atragere a tuturor comuniștilor la o participare activă și sistematică la viața organizației de bază. Acolo însă unde, așa cum se petrec lucrurile la fabrica „Viitorul" și pe șantierul Palota, acestui aspect al muncii de partid nu i se acordă atenția cuvenită, efectele se fac resimțite în menținerea unor deficiențe serioase în organizarea muncii și a producției.

INVENTIVITATE ÎN FORMALISM

Într-un timp se înceățenise în numeroase organizații de bază o practică generatoare de formalism : existau caiete sau liste ale membrilor de partid iar în dreptul fiecăruia era trecută munca obștească ce-i fusese încredințată. Preocuparea de a găsi cîte o asemenea sarcină permanentă pentru zecile sau sutele de membri ai unei organizații ducea inevitabil la formalism : drept muncă obștească se stabileau obligații profesionale sau îndatoriri decurgînd din prevederile Statutului P.C.R.

Inventivitatea ducea la născocirea unor asemenea „sarcini obștești" ca... participarea la întrecerea socialistă, prezența regulată la învățămîntul de partid. Locțiitorul secretarului comitetului de partid de la fabrica „Crișul", GH. BULCĂU, arăta că, la un moment dat, cu prilejul unei analize a stilului muncii de partid au fost semnalate în unele organizații de bază de aci cazuri cînd maiștri sau șefi de echipă au primit drept sarcină obștească obligația de a se îngriji de buna organizare a locului de muncă : alții să scrie un articol la gazeta de perete într-un moment cînd, din cauza reamenajării halei respective, gazeta de perete fusese demontată. Nu e greu de înțeles ce „eficacitate" poate avea un asemenea sistem de repartizare a sarcinilor. Se crease astfel o situație paradoxală : în scripte „cuprinderea" cu sarcini era absolută, efectiv însă muncă obștească desfășurau un număr restrîns de comuniști iar un șir de probleme nu ajungeau să fie abordate.

Deși ar fi hazardat să afirmăm că s-a pus capăt pretutindeni acestui sistem, merită relevat că în cele mai multe organizații de bază orădene prin care am trecut se vădește preocuparea de a folosi cele mai bune mijloace pentru a dezvolta inițiativa și energia creatoare a comuniștilor.

Principiul de care se ține seama e simplu : **în loc de a porni de la scheme, situații sau liste și a „adapta" viața la ele, se pornește de la cerințele reale, de la problemele actuale și în funcție de acestea se încredințează sarcini de partid.**

— Nu ne mai chinuim să descoperim sarcini permanente pentru toată lumea — ne spune IOAN SĂRCA, secretarul organizației de bază de la turnătorie-forjă Uzinele „Înfrățirea", pornim de fiecare dată de la hotărîrile adunărilor generale de partid. În felul acesta sarcinile pe care le încredințăm oamenilor nu mai sînt născocite, ci decurg din necesități reale, contribuie efectiv la soluționarea lor.

Activitatea desfășurată în cadrul unui colectiv care studiază o anumită latură a muncii de partid sau economice și elaborează un material ce va fi dezbătut în ședința biroului organizației de bază sau în adunarea generală — iată un mijloc eficace de a participa la viața de partid, de a aduce o contribuție efectivă la îmbunătățirea acesteia, punîndu-ți totodată la încercare, valorificîndu-ți pregătirea, aptitudinile. TRAIAN CIORDAȘ, secretarul organizației de bază de la Atelierele de zonă C.F.R., ne-a vorbit despre aportul prețios pe care colectivul alcătuit de biroul organizației de bază pentru a studia căile de ridicare a eficienței activității economice l-a avut în adoptarea unui ansamblu de măsuri privind mai buna organizare a locului de muncă. Important este și faptul că în cadrul unor asemenea colective tineri membri de partid au prilejul de a-și face „ucenicia politică" pe lîngă comuniști cu experiență îndelungată.

Din discuțiile purtate cu un mare număr de activiști a reieșit că folosirea sarcinii de partid ca mijloc important de activizare a comuniștilor, de perfecționare a muncii de partid depinde în măsură hotărîtoare de **orientarea acestor sarcini spre probleme de importanță majoră.** Baza stabilirii unor asemenea direcții orientative o constituie documentele de partid, hotărîrile C.C. al P.C.R. și guvernului, precum și cele ale organelor locale de partid, ale adunărilor generale, ale organizațiilor de bază, problemele ridicate în cadrul instruirii activului de partid.

DISCERNĂMÎNT ȘI ELASTICITATE

Ar fi greșit însă a limita domeniul de stabilire a sarcinilor de partid exclusiv la problemele ridicate în diferite hotărîri. Oricît de complete și multilaterale ar fi, ele nu pot și nici nu-și propun să epuizeze realitatea. Tocmai de aceea orice tendință de rigiditate, de închistare în tipare fixe nu ar putea fi decît dăunătoare. Din discuțiile purtate cu tov. AL. SZATMARI, NAGY BELA, GRIGORE CRISTEA, secretarii unor organizații de bază de la fabricile „Arta", „Solidaritatea", I.G.O., a reieșit necesitatea ca **organizațiile de bază să nu-și îngusteze orizontul în limitele unor planuri de muncă și hotărîri, să sesizeze prompt noile fenomene,** deficiențele care se ivesc și să intervină activ pentru soluționarea lor. **Operativitatea, spiritul de orientare și elasticitatea cu care fiecare organizație de bază aduce modificări obiectivelor stabilite anterior și încredințează sarcini de partid comuniștilor în funcție de condițiile schimbate influențează asupra forței ei de mobilizare.**

Constatările făcute în organizațiile de bază din Oradea confirmă că nu se face întotdeauna delimitarea necesară între repartizarea de sarcini obștești și suprаîncărcarea cu asemenea sarcini. Cînd apar probleme noi, se pune întrebarea : pe cine să atragem la soluționarea lor ? Cui să dăm sarcini în această privință ? Și de multe ori se întîmplă că cel obișnuit să tragă, e încărcat și mai tare, iar cel care nici pînă atunci n-a fost solicitat e trecut cu vederea și de data asta. Am întîlnit cîteva cazuri concludente, care scot în evidență necesitatea unei mai ferme aplicări a indicațiilor conducerii de partid privind degrevarea cadrelor cu mai multe sarcini obștești. Tov. Traian Puia lucrează ca activist obștesc într-o secție a comitetului regional de partid, dar în același timp este instructor nesalariat al comitetului orășenesc, responsabil cu problemele organizatorice în comitetul sindicatului de la fabrica „Crișul" și propagandist. Nu e prea mult ? Directorul întreprinderii de industrie locală „Metal-Lemn" e membru al comitetului de partid al întreprinderii, membru al comitetului orășenesc de partid, al comisiei economice, deputat în sfatul popular orășenesc, în conducerea clubului sportiv local.

„Eficiența" unui asemenea stil de muncă tributar comodității și inerției este cunoscută. Pe de o parte, unii oameni sînt atît de împovărați cu sarcini încît nu mai au timp nici să răsufle, iar dacă vor totuși să răsufle sînt puși în situația de a face treabă de mîntuială. Pe de altă parte, sînt „ceilalți" — lăsați de o parte pentru că nu au mai fost încercați și astfel, mereu ocoliți, nu ajung să se „rodeze" : alții, puțini dar perseverenți — depun zel ca să se arate „inapți", doar or scăpa de bătaie de cap ! Și, dacă nu sînt scuturați la timp, își asigură prin această metodă brevetată un trai tihnit pe socoteala acelora care duc greul.

Deși important, semnificativ, criteriul cifric e departe de a epuiza toate criteriile care trebuie avute în vedere spre a asigura o judicioasă repartizare a sarcinilor de partid. Or, nesocotind aceasta, încercînd să aducă oamenii la același numitor, promotorii formalismului împart sarcinile cu același discernămînt ca în jocurile de copii : „una mie, una tie.." Nu e de mirare ca, în asemenea condiții, să se constate după un timp că omul s-a zbătut în zadar. Tocmai de aceea e atît de importantă combaterea tendințelor birocratice care nu țin seama de necesitatea ca **în repartizarea sarcinilor de partid să se aibă în vedere un complex de considerente legate de pregătirea, aptitudinile, obligațiile profesionale, timpul liber al oamenilor.** Așa cum sublinia tov. ȘTEFAN SZANTO, prim secretar al Comitetului orășenesc de partid Oradea, multe neajunsuri se datoresc superficialității cu care se încredințează sarcinile de partid, uneori fără o cunoaștere temeinică a oamenilor, a capacităților acestora, a condițiilor lor de muncă și de trai.

Desigur, rețete-tip pentru repartiția judicioasă a sarcinilor de partid nu există ; singura recomandare general-valabilă în toate împrejurările este discernămîntul.

Stabilirea sarcinilor, modul de repartizare a acestora, controlul îndeplinirii lor nu constituie doar aspecte de „tehnică organizatorică", ci o expresie a maturității politice a organizației de bază.

Tudor OLARU

Sufrageria „MAGNOLIA"

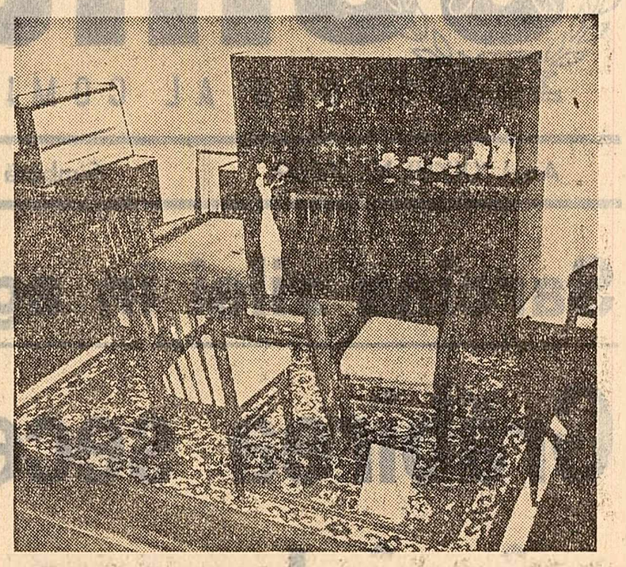

În magazinele de specialitate și-a făcut apariția o nouă garnitură de mobilă — sufrageria „Magnolia". Ea este compusă din bufet încăpător cu vitrină, masă, scaune tapisate etc. Costul unei garnituri este de 7 195 lei.

APARTAMENTE PROPRIETATE PERSONALĂ DATE ÎN FOLOSINȚĂ

În această perioadă, pe șantierele construcțiilor de locuințe proprietate personală din întreaga țară se desfășoară o intensă activitate pentru darea în folosință a unui număr cît mai mare de apartamente. Pînă acum, constructorii bucureșteni au pus la dispoziția solicitatorilor aproape 600 de apartamente. Alte 250 sînt în curs de recepție, iar din cele 7 195, aflate în lucru, mai mult de 2 000 vor fi terminate în trimestrul III. În regiunile Argeș, Banat, Brașov, Galați, Iași și orașul Constanța se află în lucru peste 3 200 de apartamente. Dintre acestea, aproape 50 la sută sînt în stadii avansate de execuție.

Paralel cu executarea și predarea apartamentelor, oficiile de contractare se preocupă și de sprijinirea proprietarilor pentru a se constitui în asociații civile ale proprietarilor de apartamente. În atribuțiile acestora intră recepționarea părților comune ale clădirilor, îndeplinirea formelor de contractare a abonamentelor la lumină, apă și de întreținere a ascensoarelor. (Agerpres)

Compartimentul palavragiilor

foileton de Ion BĂIEȘU

În compartimentul de tren în care călătoream cu cîteva zile în urmă, a intrat deodată, la puțin timp după pornirea expresului, deschizînd ușa cu un gest prelung și vag insinuant, o femeie tînără și, ca să fiu pe deplin sincer, foarte atrăctioasă încă de la prima vedere. Respectiva a privit compartimentul cu doi ochi cam tulburi de indiferență, după care a întrebat cu un glas care ne-a înfiorat, pe toți cei șase bărbați din compartiment, pînă în măduva oaselor :

— Aveți un loc liber ?

Aveam, n-aveam, am primit-o printre noi. Ne-am strîns cinci pe o bancă, numai să stea ea comodă pe fotoliul învelit în pluș albastru de lîngă fereastră După ce ne-am repezit aproape toți asupra geamantănașului ei vernil ca să-l urcăm în plasa portbagajului, s-a făcut tăcere. Eram, cum am spus, șase bărbați în compartiment și o singură femeie. Ei, îmi ziceam în gînd, să vedem care dintre noi va avea curajul să intre primul în vorbă cu ea Am cercetat atent figura fiecăruia și, după cîteva clipe, eram edificat. Spărgătorul de gheață nu putea fi altul decît un tînăr brunețel și subțirel, extrem de elegant și parfumat, care în clipa în care a intrat în compartiment s-a recomandat ca fiind inginerul S., șef de serviciu la Ministerul X. Într-adevăr, nu m-am înșelat. După ce s-a foit cîteva minute cu ochii sticlind de nerăbdare, el s-a aplecat asupra blondei care ne luminase compartimentul cu părul ei minuțios tapat și vocea lui a trumpt hulpavă.

— Îmi dați voie, dudue ? Sînt inginerul S. de la Ministerul X.

— Îmi pare bine, se exprimă blonda, recomandîndu-se scurt : Valy.

După aceasta, a început dialogul acela stupid și insuportabil cu „unde călătoriți ?", „la mama sau la mătușa ?", „cum o să vă distrați acolo ?" etc. Noroc că blonda își epuiză din cîteva răspunsuri întreaga biografie, simplă și banală ca o coală albă de hîrtie. Abia după aceasta, adică după consumarea formalităților, elegantul și galantul inginer S., șef de serviciu la Ministerul X., începu ofensiva. Băiatul nu era de loc prost. El observase dinainte că tînărul de vizavi de blondă, care ni se recomandase ceva mai înainte economist principal la un minister, avea asupra lui avans oarecare, datorat unei înfățișări fizice extrem de agreabile, și atunci se străduí să atragă atenția blondei în primul rînd prin calitățile sale profesionale neobișnuite. Drept pentru care el o informă pe blondă imediat despre scopul călătoriei sale. Mergea în localitatea V. de pe valea rîului T., unde urma să se construiască un combinat. Inginerul S. ducea acolo planul construcției, planul de aprovizionare, planul de producție și alte planuri, inclusiv cifrele de control, și, ca să fie și mai convingător, bătu cu palma servieta doldora de documente, ca și cum s-ar fi bătut pe propria burtă. În următoarele cinci minute inginerul o informă, de asemenea, pe blondă cum că el e mîna dreaptă a ministrului, care îi acordă o încredere oarbă (în ce mă privește, eram convins că, din păcate, nu minte), că a fost trimis în cutare țări occidentale ca să contracteze utilajele pentru respectivul combinat, povesti cu ce firme a discutat, la ce preț s-au achiziționat utilajele, cînd va fi gata combinatul, ce producție va avea, unde vor fi exportate produsele, la ce preț etc., etc. După care îi recită persoanei ca pe o poezie de George Coșbuc planurile de perspectivă ale ministerului pe următorii cinci ani, menționînd, evident, că toate aceste date sînt strict secrete, că în afară de ministru și adjuncții lui numai el are acces dintre toți ceilalți salariați ai ministerului la aceste documente.

Atitudinea inginerului S. îi indignă cumplit pe ceilalți ocupanți ai compartimentului. Era oare cinstit și demn ce făcea el ? Era oare aceasta o luptă dreaptă ? Păi cum să nu atragă el atenția blondei și să nu-i rețină privirea exclusiv asupra lui cînd arunca pe tapet numai informații de importanță națională, cum să nu rămînă respectiva (iertați expresia) cu gura căscată, uitînd de toți ceilalți bărbați, cînd el îi șoptea din cinci în cinci minute la ureche un secret de stat ?

Așa se făcu că, printr-o înțelegere tacită, ceilalți călători porniră o acțiune comună și perfect coordonată de subminare a inginerului S. în fața blondei. Prima lovitură i-o aplică cu o brutalitate premeditată economistul de la Ministerul Z., care aruncă cu un aer degajat următoarea întrebare :

— Ați aflat ce s-a petrecut acum o săptămînă la combinatul nostru din localitatea R. ? Nu știți nimic ? Instalația automată cumpărată recent cu suma de 20 543 241 de dolari s-a...

Blonda primi informația cu recunoștință, plasîndu-i totodată economistului de la Ministerul Z. o privire discret lucioasă.

Replica economistului avu darul să-i stimuleze masiv pe colegii săi de compartiment, toți specialiști la diferite ministere și instituții centrale, aflați în deplasare în interes de serviciu, astfel că foarte curînd mă trezii martor la o veritabilă conferință informativă interministerială, la care participanții aruncau unul în altul cu date care mai de care mai confidențiale și de toate calibrele, și toate acestea de dragul blondei care îi sorbea din ochi. Căci persoana știa al dracului să zîmbească, să rîdă sau să facă un astfel de gest încît specialiștii fierbeau de invidie și se încrîncenau și mai tare în bătălia de a-i cîștiga simpatia. Cînd își bomba ea pieptul spre economist, ceilalți specialiști, invidioși, scoteau imediat pe tapet niște date senzaționale, care s-o facă pe blondă să revină cu privirea și atenția asupra lor.

I-am urmărit atent și rezervat pe tot parcursul călătoriei. Ședeam în colțul meu, iar ei nu-mi dădeau nici o atenție, mă uitaseră acolo. Abia cînd mă pregăteam să cobor, subțirelul și brunețelul inginer S. de la Ministerul X. binevoi să mă întrebe :

— Dar dumneavoastră la ce minister lucrați ?

— Eu nu lucrez la minister, i-am răspuns. Sînt salariat la C.I.A.

Îngălbeniră cu toții, brusc și simultan.

— Ce înseamnă asta ? întrebă răgușit inginerul S.

— Combinatul pentru industrializarea aerului, am răspuns eu enigmatic și am ieșit, acoperindu-mi jumătate din față cu masivii mei ochelari negri de soare.

SUPRAPUNERI PĂGUBITOARE

(Urmare din pag. I)

Totuși, asistăm uneori în acest domeniu și astăzi, în plină epocă de specializare, la o ciudată diseminare a atribuțiilor administrative. Fenomenul se petrece în felul următor: un om, de pildă, contabil sau planificator, are de efectuat o lucrare de planificare sau contabilitate care se referă la activitatea întreprinderii x ori institutului de cercetări y. Omul, contabil sau planificator, din incompetență ori comoditate, „atrage" la respectiva lucrare pe inginerul z, pe cercetătorul u, pe diverși alți specialiști, și, dintr-odată misiunea administrativă e transferată **ca fapt** spre locul unde trebuia să ajungă **ca efect.** Astfel apare inginerul **puțin** contabil, cercetătorul **puțin** statistician, medicul **puțin** planificator etc., etc. Toți acești oameni, cu un profil profesional foarte bine stabilit, se văd puși în situația să admită și să suporte derogări de la obligațiile ce le revin profesionalmente. Intervine aici și ierarhia. Pe alocuri, o vetustă optică dă funcționarului inițiletate în raport cu specialistul. Fructificînd-o, primul îl cheamă la ordine pe al doilea, îl terorizează cu situații, îl bombardează cu formulare îl ține în șah cu statistici și evidențe. Intră în funcție o tiranie a hîrtiilor, căreia, spre a-i face față, specialistul este nevoit să-i dedice energii a căror productivitate e așteptată în altă parte. Arsenalul funcționarului opac, investit cu o falsă autoritate a unui loc într-o schemă care propune spre aprobare, e divers și dăunător. El poate să tărăgăneze, să solicite aprobări suplimentare să ceară comisii, subcomisii, paracomisii, să spună că „nu se încadrează" în cutare instrucțiune ș.a.m.d.

Un obișnuit control al circulației efectuat de miliția regiunii Suceava a numărat printre contravenienți un medic dintr-o circumscripție sanitară de munte Autosalvarea cu care se deplasase medicul trecuse un munte, fără ca starea tehnică a mașinii să permită o atare călătorie. Dar ce căuta medicul în orașul reședință de regiune, în a cărui vecinătate a fost surprins ? De ce folosea autosalvarea circumscripției ? Am stat de vorbă cu acest tînăr, deținător al unor excelente rezultate profesionale, medic într-o comună îndepărtată, care, exasperat de felul în care se desfășurau niște lucrări de introducere a canalizării în circumscripție și după repetate insistențe la secția sanitară rațională, a fost trimis la regiune să-și rezolve personal problema. Iată cum, în timp ce medicul dădea explicații organelor de miliție, în timp ce oamenii din circumscripție rămîneau o zi fără asistența lui, unul sau mai mulți funcționari de la sfatul popular rațional pregăteau probabil raportul despre modul strălucit în care și-au îndeplinit încă o atribuție de serviciu...

Cu precădere această contaminare a specialiștilor cu sarcini administrative are loc la anumite sfaturi populare. Un mare, mult prea mare număr de funcționari care au în răspundere diverse dirijări de mijloace financiare, împotmoliți în propria lipsă de inițiativă, recurg la serviciile specialiștilor aflați la un fel de discreție a lor. Din acte menite a fi suport muncii productive, prin răsturnarea planurilor, atribuțiile funcționarului se transformă în inversul lor, subordonîndu-și-le pe cele ale specialiștilor. Anomalia cea mai mare și cu efect de constrîngere, în ultimă instanță, sînt **raporturile între secțiile sfaturilor populare și instituțiile bugetare.** De multe ori, programul celor din urmă, în alcătuirea căruia firește trebuie să se țină seama, sub multiple feluri, de eficiență, rămîne la discreția unui funcționar care, printre obligațiile sale, n-a aflat că există și una care îi cere să gîndească, să caute, să cerceteze singur moduri și modalități ca banul cheltuit să-și atingă în cel mai înalt grad scopul social.

Prezența acestui tip de funcționar, omnipotent de multe ori, e facilitată de coeficientul minim de răspundere personală ce i se solicită. La urma urmei, de ce la răspunderea pentru rebutul material sau moral produs de întreprinderea ori instituția în subordine, n-ar fi atras și funcționarul administrativ, culpabil, în multe cazuri, pentru imense pierderi de timp ?

Revenind la diseminarea atribuțiilor administrative, nu încercăm cîtuși de puțin să minimalizăm utilitatea îndeobște știută a acestei activități Problema e a nu **suprapune** sferele, a determina omul administrativ să fie el însuși, singur, un specialist în branșa lui. În caz contrar, atribuțiile sale eșuează într-o birocrație contaminantă, cu dăunătoare tendințe de răspîndire în diverse alte domenii de activitate.

Stație de întreținere a autovehiculelor la Sibiu

Noul complex pentru întreținerea autovehiculelor, situat în Sibiu, pe șoseaua internațională ce duce spre Alba Iulia, a fost terminat. El este dotat cu instalații pentru detectarea defecțiunilor de motor, de ungere, instalații pentru repararea cauciucurilor și cu alte utilaje.

Automobiliștii au la dispoziție în cadrul acestui complex un bufet expres care funcționează în tot timpul zilei

LA KM 22

Pe șoseaua București—Ploiești, la km 22, cooperația de consum a pus la dispoziția turiștilor o modernă unitate de alimentație publică — GRĂDINA DE VARĂ SĂFTICA. Interiorul localului este amenajat în stil românesc, iar terasa oferă umbra și răcoarea atît de căutate în aceste zile. Pentru posesorii de autoturisme, este amenajat și un loc de parcare a mașinilor.

În tot cursul zilei se pot servi aici preparate la grătar precum și specialitățile casei : frigărui Săftica, mușchi împănat, tochitură cu usturoi și mămăliguță, pui la frigare, alături de care este oferit vinul casei, produs la Stațiunea experimentală viticolă Valea Călugărească, sau alte vinuri superioare din cele mai renumite podgorii din țară.

În completarea unei mese copioase, o cafea este binevenită. La Săftica, un specialist din insula Ada Kaleh prepară, în fața consumatorilor, vestita cafea turcească fiartă în nisip.

pagina economică

La Uzina mecanică Muscel-Cîmpulung

UN SPOR DE PRODUCTIVITATE A MUNCII DE 22 LA SUTĂ

tribuna experienței înaintate

În bilanțul primului semestru, la Uzina mecanică Muscel-Cîmpulung sînt evidente efectele amplei acțiuni de organizare științifică a producției și a muncii. Toți indicatorii planului au fost realizați. Cîștigul însă este mult mai semnificativ — **în toate sectoarele uzinei se simte o sensibilizare a activității productive.** Greutăți și deficiențe care cu cîteva luni în urmă erau ignorate, sau „imposibil" de depistat, astăzi sînt imediat sesizate, fac obiectul unei intervenții operative din partea cadrelor competente ale uzinei.

De fapt, nici în anii precedenți colectivul acestei uzine nu a avut rămîneri în urmă în îndeplinirea planului. Existau însă perioade în care producția se desfășura „în asalt", cu minusuri la calitate, cu rentabilitate scăzută, cu solicitări maxime ale oamenilor și mașinilor. Or, producția modernă, mai ales specializată, ca în cazul uzinei din Muscel, respingea categoric ritmul forțat, precedat și urmat de perioade întregi de acalmie. „Asaltul", care aparent constituia un moment de virf în folosirea forțelor de producție, reprezenta în realitate o frînă în calea creșterii armonioase, într-un ritm continuu ascendent, a producției și productivității muncii. Iată de ce, în acțiunea de organizare științifică a producției și a muncii, din cele 15 studii stabilite a se întocmi s-a acordat prioritate la trei și anume: programarea și urmărirea operativă a producției, mișcarea și manipularea materiilor prime și produselor, utilizarea forței de muncă — studii cu „bătaie lungă", cum se spune, care vizau tocmai redresarea ritmicității în fluxul tehnologic.

Primul studiu — programarea și urmărirea operativă a producției — a determinat, pe baza unor calcule precise, dimensiunea decalajului optim între secții, ateliere și faze, acesta constituind elementul esențial al unei ritmicități perfecte a producției. De menționat că, în timp ce pentru unele secții decalajul era insuficient, în altele era prea mare.

Evident, mărirea decalajului cu aproape 12 la sută și, în special, echilibrarea lui pe secții și faze de producție nu se putea realiza printr-o simplă decizie a conducerii uzinei. De aceea, s-a pus accentul pe aplicarea de măsuri bine gîndite, la termen, din treaptă în treaptă. Una dintre ele constă în **mărirea loturilor lansate, respectiv, stabilirea loturilor optime.** Alta a ținut seama de timpii de pregătire și încheiere, care au o pondere mare în procesul de producție. Repartizîndu-se acești timpi la un număr mai mare de repere s-a obținut **sporirea producției exclusiv pe seama creșterii productivității muncii.** Calculele arată că în acest fel se va asigura decalajul necesar pentru o producție ritmică, realizîndu-se și economii anuale de circa 200 000 lei.

Tot acest studiu a stabilit și **modul în care e necesar să se supravegheze întregul proces de producție.** Dispeceratul trebuie să funcționeze ca un tablou automat de comandă care indică, în orice moment, cea mai mică dereglare. Ca urmare, dispecerii au fost repartizați în secții, unde se realizează efectiv producția, li s-au delimitat și precizat sarcinile, astfel că ei pot interveni operativ atunci cînd este nevoie. Totodată, **s-a înlăturat paralelismul care exista în urmărirea producției,** dezvoltîndu-se funcția de prevenire a unor dereglări de către dispeceratul pe ansamblul uzinei.

Așa cum spuneam, **al doilea studiu se referea la mișcarea și manipularea materiilor prime și produselor.** Analizată aprofundat în toate secțiile, la locurile de muncă, ea s-a dovedit a fi, în multe compartimente ale uzinei, un „canal" de risipă de timp, de forță de muncă, de capacități de producție. Desigur, asemenea surse de risipă nu mai puteau fi tolerate. S-a acționat și în acest domeniu cu măsuri energice. Bunăoară, prin extinderea depozitului de laminate în aer liber, se reduce transportul acestora de la 300 metri, la numai 25—30 de metri. Prezentînd această măsură, indiscutabil oportună și eficientă, amintim că conducerea uzinei a acționat operativ și asupra raționalizării mișcării materiilor prime, semifabricatelor și produselor în secții. Aici era „vadul" economiilor, prin optimizarea „circuitelor" între secții, locuri de muncă și mijloace tehnice. Dar, pentru a se obține acest succes, a fost nevoie mai întîi să se **optimizeze fluxurile tehnologice,** în funcție de parcul actual de mașini-unelte și de cele cu care urmează să fie dotată uzina. Se înlătură astfel „plimbarea" pieselor de la o operație la alta pe un drum întortocheat, de zeci și chiar sute de metri, degrevîndu-se spațiile de circulație și capacitățile de transport intern. Pînă acum, fiecare mașină și-a găsit amplasarea în flux. Acțiunea continuă cu **organizarea cîtorva linii polivalente, cu conveiere cu mișcare neîntreruptă, care au conteinere suspendate.** Ca urmare, avantajele sînt extrem de favorabile — eliminarea transportului pieselor între operații și eliberarea unor spații pe care acum sînt depozitate piesele.

Fără a se ajunge încă la o ritmicitate perfectă, datorită măsurilor aplicate s-a reușit totuși să se elimine „asaltul". În luna iulie, de exemplu, producția globală planificată a fost realizată în proporție de 100,5 la sută, din care 34 la sută în decada I, 31 la sută în a II-a și 35,5 la sută în decada a III-a. Este un prim succes determinat de decalajul optim, care îndeamnă conducerea uzinei să persevereze în perfecționarea programării și urmăririi producției, pe zile și faze ale procesului de fabricație. În aceeași ordine de probleme, remarcabil este și **studiul privind utilizarea forței de muncă.** El a fost impus ca „urgență" de raportul necorespunzător între muncitorii de bază și cei auxiliari. Anul trecut, în uzină au fost 1491 muncitori auxiliari, ceea ce influența negativ nivelul productivității muncii. Prin îmbunătățirea organizării producției și a muncii și mecanizarea unor lucrări auxiliare, cu volum mare de operații, s-a reușit să se reducă numărul muncitorilor auxiliari cu 121, aceștia fiind trecuți în munci direct productive.

Efectele măsurilor întreprinse în cadrul celor trei studii sînt deosebit de valoroase. Față de realizările din primele șase luni ale anului 1966, **în primul semestru al acestui an s-a obținut un spor de producție de peste 20 la sută, în condițiile în care productivitatea muncii a crescut cu 22,1 la sută.** Totodată, s-au scos în evidență importante rezerve interne în domeniul financiar. Fructificarea lor va permite obținerea, **la nivelul unui an, a unor economii în valoare de peste 1 000 000 lei.** Demne de relevat sînt și măsurile referitoare la reorganizarea aparatului de control tehnic de calitate, dar mai ales rezultatele consemnate. Pe 5 luni din acest an, comparativ cu perioada corespunzătoare din 1966, **rebuturile au scăzut cu 56,14 la sută** — respectiv, de la 54,6 la 30,1 tone — rezultate vizibile înregistrîndu-se la forjă, tratamente și prelucrări mecanice. Luîndu-se măsuri de reducere a adaosurilor de prelucrare, introducere a tehnologiei de grup, folosire a capetelor de bară, înlocuire a metalului cu mase plastice, **se va realiza în acest an o economie de 145,4 tone metal.** Pînă în prezent s-au și economisit 58 tone metal.

Din experiența Uzinei mecanice Muscel-Cimpulung se desprinde clar valoarea acțiunii de organizare științifică a producției și a muncii. Perseverînd pe acest drum, colectivul acestei uzine va reuși să amplifice bunele rezultate de pînă acum, să asigure o eficiență economică ridicată activității pe care o desfășoară. Totul este ca acțiunea să fie menținută într-o stare „de incandescență", să nu înceteze nici o clipă căutările atît la nivelul secțiilor și locurilor de muncă, cît și pe ansamblul mecanismului uzinei.

Gheorghe RADEL

Grăbirea secerișului

(Urmare din pag. I)

suficient la rezolvarea concretă și operativă a problemelor, la înlăturarea defecțiunilor ce se ivesc. Faptul că unitățile agricole socialiste din regiunea Galați, unde au fost înlăturate de la bun început asemenea defecțiuni, au terminat primele pe țară recoltarea grîului vădește posibilitatea și în același timp necesitatea de a îmbunătăți peste tot activitatea de îndrumare și control. Desigur, ne preocupă problema măririi eficienței în activitatea organelor noastre agricole pentru a rezolva cu promptitudine sarcinile mari care le revin.

— Ținînd seama de volumul mare de lucrări din această perioadă, vă rugăm să vă referiți la direcțiile principale spre care să se îndrepte eforturile lucrătorilor din agricultură, la ordinea de urgență cu care trebuie executate diferitele lucrări, corelarea cît mai bună a acestora încît, paralel cu strîngerea actualei recolte, să se pună, totodată, bazele unei recolte bogate în anul viitor.

— Cea mai urgentă sarcină actuală o constituie terminarea recoltării, transportului și depozitării grîului, ca și a celorlalte culturi, în toate regiunile. În această privință este de subliniat necesitatea utilizării cu maximum de randament a combinelor și a celorlalte utilaje, folosirea concomitentă a forțelor și mijloacelor manuale, îndeosebi în regiunile situate în centrul și în nordul țării, unde există suprafețe mari de grîu puternic îmburuienate, precum și lanuri situate pe pante nemecanizabile.

Una dintre direcțiile spre care este necesar să-și îndrepte eforturile specialiștii, toți oamenii muncii din agricultură este organizarea judicioasă a muncii, în așa fel, încît, paralel cu recoltarea păioaselor, să se efectueze și celelalte lucrări de sezon. Este vorba, în primul rînd, de grăbirea eliberării terenului de paie spre a da cale liberă tractoarelor, în vederea executării neîntîrziate a arăturilor de vară. În majoritatea regiunilor, în prezent, nu se realizează graficele întocmite la această lucrare. O dată cu terminarea recoltării grîului, îndeosebi în sudul țării s-au creat condiții ca un număr mai mare de tractoare să fie intens utilizate la arat. De asemenea, și în centrul și în nordul țării se impune ca tractoarele să fie zilnic folosite cel puțin cîteva ore dimineața, la arături, pînă ce combinele pot intra în lanuri, precum și în timpul nopții. Din constatările făcute în regiunile Oltenia, Argeș și altele rezultă că, în unele unități agricole, în prezența specialiștilor, nu se iau măsuri pentru realizarea de arături de înaltă calitate, nu se respectă o cerință esențială și anume atașarea grapelor în urma fiecărui plug. Mai multă atenție se impune și pentru stabilirea ordinii de urgență în efectuarea acestei lucrări, cu prioritate pe terenurile care urmează să fie însămînțate cu grîu de toamnă. Pe aceste suprafețe trebuie să se administreze în primul rînd cantitățile de superfosfat rămase din primăvară sau cele livrate între timp de către industrie.

Ploile căzute în ultimele zile în majoritatea regiunilor au creat condiții deosebit de favorabile atît pentru executarea arăturilor de calitate, cît și pentru însămînțarea pe mari suprafețe a plantelor furajere în cultură dublă mai ales pe terenurile irigate și pe cele care au mai multă umiditate.

De maximă însemnătate este asigurarea cantităților necesare de sămînță din soiurile raionate de grîu, orz, mazăre și altele. Avînd în vedere condițiile tot mai bune de care dispune agricultura țării noastre și îndeosebi cantitățile mai mari de îngrășăminte care pot fi administrate, s-a creat posibilitatea extinderii celor mai intensive soiuri de grîu și alte culturi. De aceea, este necesar ca, atît în unitățile agricole de stat, cît și în cooperativele agricole, sămînța provenită din cele mai bune lanuri cu soiuri intensive să fie condiționată și depozitată separat, în spații corespunzătoare.

Una din cele mai urgente lucrări actuale este recoltarea, preluarea și transportul legumelor și fructelor de sezon. Căldurile din ultimul timp au grăbit coacerea legumelor, îndeosebi a roșiilor, ceea ce implică organizarea ireproșabilă a recoltării și sortării acestora de către unitățile cultivatoare, preluarea lor imediată și transportul urgent la beneficiari de către O.L.V.F.-uri. De aceasta depinde evitarea pierderilor prin degradarea acestor produse, care trebuie să ajungă proaspete pe masa consumatorilor sau în fabricile de conserve.

În prezent, în zonele cu întinse suprafețe de finețe naturale, îndeosebi din regiunile Brașov, Hunedoara, Maramureș, Mureș-Autonomă Maghiară, Suceava și altele o lucrare urgentă este cositul, transportul și depozitarea fînului. Producția mare de fîn din acest an poate fi dublată de o calitate superioară, dacă se iau măsuri pentru ca lucrările să se desfășoare în ritm cît mai intens.

În urma ploilor căzute, în zilele trecute, care au favorizat extrem de mult vegetația porumbului, florii soarelui, sfeclei de zahăr, cartofului și altor culturi, există tendința de a nu se utiliza toate mijloacele existente pentru irigarea culturilor pe terenurile amenajate. Ținem să subliniem că aceste tendințe pot avea consecințe dăunătoare întrucît ploile nu au asigurat norma de apă necesară, iar în unele locuri ele se lasă încă așteptate. Pentru a satisface cerințele integrale de apă ale plantelor, în vederea obținerii unor producții cît mai mari, îndeosebi la porumb, se impune ca, în această perioadă, hotărîtoare pentru rodnicia culturilor, să se folosească intens toate utilajele și celelalte mijloace de irigat, peste tot, iar acolo unde este cazul ele să lucreze zi și noapte.

Există toate condițiile și posibilitățile ca, prin utilizarea la maximum a tuturor forțelor și mijloacelor mecanice și manuale, să se efectueze la timp și în cele mai bune condiții toate lucrările agricole de sezon.

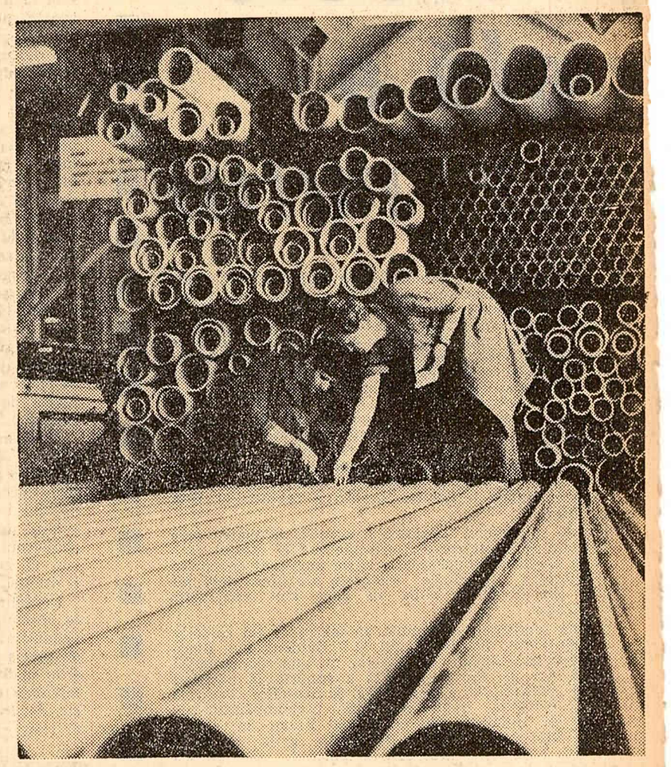

Fabrica de mase plastice-Iași : Un nou lot de țevi din P.V.C. este gata pentru a fi expediat beneficiarilor

Realizări pe șantierul LOTRU

La centrala subterană a hidrocentralei de pe Lotru s-a terminat betonarea tunelului secundar de acces. La galeria accesului principal în uzină, brigada lui Pavel Oțet a înaintat în stîncă 350 metri din totalul de 1 500. Pe un alt șantier din apropiere — la castelul de echilibru — au fost excavați primii 45 de metri și s-a încheiat construcția drumului de legătură cu celelalte șantiere.

O mare atenție se acordă efectuării ritmice a lucrărilor din zona barajului Vidra și, îndeosebi, a excavațiilor la galeria de deviere a apelor. Brigăzile de mineri și-au propus să termine de excavat întreaga galerie pînă la 1 septembrie.

(Agerpres)

DEVIZE RISIPITOARE

puncte de vedere

Reducerea continuă a cheltuielilor materiale în toate ramurile economiei naționale constituie o sarcină economică de mare importanță. Această problemă se pune cu acuitate și în domeniul investițiilor. Nu greșesc cînd afirm că în acest domeniu există încă nenumărate rezerve și posibilități de economisire a fondurilor destinate realizării obiectivelor prevăzute în actualul cincinal, insuficient valorificate. În cele ce urmează am să mă opresc asupra cîtorva dintre ele, care merită toată atenția din partea forurilor de resort.

Potrivit legislației actuale privind elaborarea documentației tehnice de proiect și de deviz, în devizele generale se prevede un capitol intitulat: „cota de 5 la sută diverse și neprevăzute". Ea se aplică la structura de construcții-montaj și majorează valoarea devizului general. În principal, în această cotă se cuprind cheltuieli pentru indemnizații de șantier, diverse sporuri, cheltuieli pentru executarea lucrărilor de construcții-montaj pe timp friguros, comisionul Băncii de Investiții, diferențe de prețuri, precum și erori și omisiuni la proiecte. Dacă facem o grupare a acestora, ținînd seama de experiența practică a șantierelor, putem aprecia că în procentul de 5 la sută diverse și neprevăzute, cheltuielile specifice indicate mai sus reprezintă, pînă la 2 la sută cheltuieli diverse, iar 3 la sută ar constitui cota de neprevăzute, pentru erori și omisiuni la proiecte. **După părerea mea, aceste imprevizibile din documentația tehnică, respectiv erori și omisiuni, ar trebui eliminate în timpul elaborării proiectelor de execuție, prin adîncirea studiilor și ridicarea calității documentațiilor, fapt ce ar contribui la economisirea unor fonduri însemnate.** De altfel, nu are sens în economia noastră socialistă să planificăm cheltuieli de investiții neprevăzute, neidentificabile.

După cum se știe, planul pe acest an prevede un volum total de investiții, din fondurile statului, de 52 miliarde lei. Apreciind că volumul cheltuielilor de construcții-montaj în totalul investițiilor ar fi de circa 25 de miliarde de lei, rezultă că cota de 3 la sută de neprevăzute reprezintă 750 milioane lei. Aceasta echivalează cu valoarea a 2—3 obiective industriale mari sau a 15 000 de apartamente. Desigur, în cursul execuției unor obiective pot apărea eventuale lucrări suplimentare. Printr-o atentă analiză ele pot fi însă reduse la minimum, încît efectuarea lor să necesite fonduri cît mai mici. În această ordine de idei, **consider că ar fi util să se modifice conținutul instrucțiunilor în vigoare privind întocmirea devizelor lucrărilor de construcții-montaj, în sensul desființării cotei de 5 la sută diverse și neprevăzute și înlocuirii ei cu o cotă de pînă la 2 la sută diverse.**

O altă posibilitate de reducere a costului investițiilor există în partea a doua a devizului general, la capitolul cheltuieli pentru asistența tehnică pe durata investiției. În vederea supravegherii lucrărilor, a urmăririi calității lor și a decontării producției executate, în statele de funcțiuni ale beneficiarilor de investiții sînt cuprinse posturi de diriginți de șantiere. În regiunea Argeș sînt ocupate circa 200 de posturi de diriginți, din care 50 de ingineri și 150 de tehnicieni, cu salarii și alte drepturi anuale de circa 3 600 000 lei. Aceste posturi, generalizate printr-un calcul pe economie, ar da un efectiv de circa 4 000 de diriginți, din care 1 000 de ingineri și 3 000 de tehnicieni cu drepturi de salariu și alte retribuții de 72 milioane lei anual.

Întrucît sarcinile diriginților sînt similare cu atribuțiile șefilor de șantiere, de loturi, de echipe și salariaților C.T.C., în ceea ce privește urmărirea mersului investițiilor și a calității lucrărilor pe șantiere, apreciez că în acest domeniu apare un paralelism. Din constatările făcute pe teren, am putut desprinde că în unele cazuri termenele de execuție nu au fost respectate, iar calitatea unor lucrări de construcții-montaj a fost necorespunzătoare, ceea ce a dat naștere la remedierea lor în urma recepțiilor efectuate. În asemenea cazuri, intervenția diriginților pe parcursul execuției nu a avut efectul scontat, ei acționînd doar ca niște inspectori, de regulă după terminarea lucrărilor. Totodată, pe șantiere a crescut răspunderea cadrelor tehnice de conducere față de realizarea la timp și la un înalt nivel calitativ a lucrărilor. În aceste condiții apare inutilă funcția de diriginte.

Cred că **diriginții de șantier s-ar putea redistribui în cadrul întreprinderilor de construcții, care în multe cazuri au deficit de cadre tehnice, în posturi de control de calitate și de urmărire efectivă a ritmicității producției,** iar eventualele disponibilități de cadre ar urma să fie repartizate în industrie, după profilul pregătirii profesionale. Sugerez acest lucru pornind de la faptul că în întreprinderile industriale răspunderea pentru realizarea producției și a calității produselor revine colectivelor de salariați și conducerilor acestor unități, iar beneficiarii de produse (întreprinderile comerciale, bazele de aprovizionare etc.) intervin numai la recepția mărfurilor. Prin asimilare, și în întreprinderile de construcții-montaj, răspunderea personală a lucrătorilor din acest domeniu de activitate s-ar întări și mai mult, iar o parte din fondurile de investiții ar fi mai bine gospodărită.

Petre FORIL
revizor șef
Sucursala regională Argeș a Băncii de Investiții

A apărut nr. 7-1967 al revistei

„PROBLEME ECONOMICE"

Din cuprins : Centenarul apariției primului volum din „Capitalul" — Răspîndirea „Capitalului" în România (1867—1944), de dr. Gh. Surpat și C. Mocanu, Relațiile agrare din Principatele Române în analiza lui Karl Marx, de Virgil Ionescu, Doctrina marxistă și teoriile unor economiști burghezi români, de dr. N. Ivanciu.

În continuare revista publică un editorial pe tema **„Creșterea eficienței economice a activității productive în industria chimică"**, precum și articolele : **„Probleme ale realizării parametrilor proiectați la noile capacități de producție"**, de R. CIURILEANU ; **„Organizarea științifică a locului de muncă în întreprinderi"**, de dr. GH. MURGU ; **„Aspecte ale repartiției după muncă în industrie"**, de GH. ANGHEL ; **„În legătură cu lichidarea pierderilor în unitățile agricole de stat"**, de S. VREJBA ; **„Obiect și metodă în manualele burgheze de economie politică"**, de dr. I. ANGHEL și S. SAVA.

La rubrica **Schimb de păreri** au apărut materialele : **„Perfecționarea sistemului premial — cerință obiectivă"**, de C. BALABAN (Comănești), și **„Cu privire la calculul productivității muncii în construcții"**, de C. PINTILIE și V. ANGHELESCU.

Rubrica **Însemnări** cuprinde articolele : **„Folosirea metalului la Uzina de pompe București"**, de N. ALECU și N. VIȘINOIU ; **„Diminuarea cheltuielilor cu producția neterminată în unitățile agricole de stat"**, de E. POPESCU și P. SĂBĂDEANU ; **„Tradiții ale învățămîntului mediu economic"**, de IORDACHE DUMITRIU (Iași).

Revista mai cuprinde rubricile : **„Critică și bibliografie", „Informații științifice"** și **„Scrisori către redacție"**.

Viitori specialiști agricoli în practică la G.A.S.-Buftea

Probitatea profesională a actorului

În actualul sistem de funcționare a teatrelor, unii slujitori ai Thaliei își socotesc postul în schemă ca o feudă definitivă și absolută, pe care o exploatează după bunul plac. Sînt „pairi" de drept, „unși ai lui Dumnezeu" prin simplul merit că funcționează într-un teatru și că numele lor apar (cînd apar...) pe afișe cu litere de-o schioapă, apte să le creeze un narcisism comod, apte să le provoace o acromegalie a autoprețuirii iluzorii.

Firește, în generațiile cele mai diferite, există mulți artiști autentici, față de numărul cărora „seniorii" sterpi alcătuiesc o infimă minoritate. Înseamnă asta că și problema elementelor neproductive este minoră ? Cîtuși de puțin. Proporțional, numărul rebuturilor din industrie este mult mai mic decît al produselor impecabile ; înseamnă asta că actuala strădanie împotriva rebuturilor este nepotrivită ?

Poate da randament ideologic și artistic un teatru care folosește un semi-regizor sau semi-actor ? E destul ca o piuliță să fie necorespunzătoare, și un angrenaj enorm se poate deteriora. Gîndurile înaintate ale unei piese nu conving spectatorii în clipa în care sînt vehiculate neconvingător.

Poate da randament economic un teatru cu un colectiv hiperdimensionat, dilatat și diluat ? Evident nu. Bineînțeles că prima misiune a teatrelor nu este randamentul economic, dar de aici și pînă la a suporta la nesfîrșit greutatea „balastului", e drum lung. Și dăunător. Teatrele nu mai lucrează după criteriile precumpănitor-comerciale de dinainte de eliberare. Acum le animă principii înalte ; se simt din plin grija și prețuirea pe care le-o acordă socialismul, dar adesea ele abuzează de condițiile oferite. În unele teatre, fiecare spectator costă statul o sumă de prea multe ori mai mare decît prețul biletului. Dacă membrii colectivelor ar fi selectați pe principii obiective, s-ar degreva simțitor cheltuielile. Cunosc, de pildă, o actriță, tolerată de ani și ani pe o schemă de provincie, deși incapabilă să joace un rol cît de mic. Cum de persistă acolo ? Soțul ei este un actor de prestigiu, care amenință perpetuu cu plecarea dacă contractul soției nu este reînnoit an de an. Ea, știindu-se „blindată", nu depune nici cel mai mic zel profesional, fiindu-i cu totul indiferent nu numai dacă joacă bine sau rău, ci și dacă joacă sau nu. Bineînțeles că, deficitară artistic, e evitată de distribuții. Din această

puncte de vedere

hibernare cronică a fost scoasă acum cîțiva ani, acordîndu-i-se un rolișor. L-a bîiguit atît de rău, încît a fost sfătuită să-și procure urgent o boală indefinită, spre a-l părăsi cu onoare. Și s-a întors în letargie pentru alți — cîți ? — ani. Rolișorul cuprinsese aproximativ 25 cuvinte, îl jucase de 6 ori. În 11 ani, aceasta fiind singura ei contribuție scenică, încasase salarii totalizînd aproximativ 172 000 lei. Împărțind la 150 ajungem la incredibila constatare că pentru fiecare spectacol primise echivalentul unui apartament, că statul îi plătise peste 1 000 lei fiecare cuvînt rostit.

Cîți dintre actorii sau actrițele unor teatre din București își justifică salariul ? Cum s-a ajuns la această situație ?

Contractele periodice sînt, de fapt, formale. Schemele multor teatre sînt însumări de inerții. Fiecare nou director moștenește o anume situație, și prea puțini directori au curajul să desfacă contracte : ei știu că și cel mai slab actor își are admiratorii și susținătorii lui, și că, deși desfacerea de contract va fi efectuată absolut legal, ea va atrage un șir infinit de reacții — în lanț — cu rugăminți, contestații, intervenții, poate chiar cu delațiuni și încercări de presiune, că personal, pe el, directorul, scandalul provocat îl poate costa mai mult decît „cîteva mii de lei, acolo, din punga statului...". Așa că nimeni nu întreprinde nimic, și nici nu va întreprinde, pînă ce însuși Consiliul Teatrelor nu va ataca cu simț de răspundere situația reală, nu va da un conținut efectiv contractelor, nu va reactiviza efortul spre calitate al cadrelor și nu va crea premisele unor colective bazate exclusiv pe criteriul calității și pe afinități artistice.

Asta nu înseamnă că toți cei care nu joacă azi își merită soarta : mulți dintre ei au fost scoliți la un moment dat dintr-o pricină subiectivă, au intrat în penumbră, apoi în umbră, apoi au fost lăsați în beznă. Mulți regizori, ahtiați după succesul lesnicios, se tem să riște și folosesc numai actori bătătoriți. Distribuțiile devin rutiniere și cei ieșiți din circuit se păraginesc din ce în ce. Actori care acum cîțiva ani erau nefolosiți sau rău-folosiți (ca Florin Scărlătescu, Gheorghe Dinică, Doina Tuțescu și mulți alții) și-au dovedit din plin valoarea atunci cînd li s-a acordat prețuirea cuvenită și roluri în coordonatele firești. Cel mai adesea, împrospătările de colectiv aduc ochi noi, care ajută împotriva prejudecăților, a rutinei în aprecierea oamenilor. O redistribuire a fortelor actoricești ar implica, printre altele, și avantajele unor nenumărați ochi noi, ar reevalua efectiv valorile.

O restructurare nu înseamnă că ar rămîne în colective numai actorii „geniali". Nici numai cei foarte buni. Nici numai cei buni : o armată nu poate fi făcută numai din mareșali, generali și colonei. Pe scenă sînt necesari și protagoniștii, și cei care să ducă tava sau halebarda (spre deosebire de regizori, care spre a-și justifica funcția, trebuie să fie cel puțin „foarte buni"). Important e ca toți să-și respecte publicul și meseria, și numai cei care respectă să fie respectați.

Așa s-ar pune capăt situației absolut paradoxale, în care, spre deosebire de toți colegii lor de bun simț care sînt dornici să-și valorifice cît mai mult posibilitățile, deci dornici să joace cît mai mult, persistă unii actori de talent a căror unică țintă e să joace... cît mai puțin ! Nu să se deprofesionalizeze, nu să părăsească arta lor (deși cunosc și cazuri de actori care au cerut nu numai să nu joace într-o piesă fiindcă piesa nu le plăcea, ci, pur și simplu pentru că începuse sezonul de pescuit !), ci să frecventeze cît mai rar scena la care sînt încadrați, avînd perspectiva unui rol în altă parte (deci plătit pește salariu) la film, la radioteleviziune sau pe scena unui alt teatru. E normal ca un om să fie plătit în plus pentru o muncă în plus, dar ca să te erijezi în pensionar valid al propriului teatru, și să faci orice ca să cîștigi pe de lături — asta e repugnabil. Alături de actorii noștri de probitate profesională, cu dragoste pentru profesia lor și pentru instituția în care-și exercită profesia — întîlnești și alții în stare să refuze un rol substanțial pe scena „de acasă" în schimbul oricărui „ciubuc" (însăși deprinderea că unii actori își pot permite să refuze rolurile mi se pare stupefiantă !). Unii actori sînt înrădăcinați în prejudecata că salariul li se cuvine, și că-ți fac o concesie dacă acceptă să-ți onoreze distribuția, iar atunci cînd le dai o anume sarcină scenică, se întîmplă să te refuze net : „nu fac eu asemenea experiențe" ; în schimb, sînt în stare să sară în cap într-un butoi cu apă, sau să debiteze un cuplet nesărat dacă cîștigă un ban în plus într-un studio. Mi s-a întîmplat ca un actor emerit dintr-un teatru bucureștean să-mi refuze un rol, în care efectiv era indispensabil, sub motivul cinic-afișat că în perioada aceea voia să facă niște „ciubucuri" spre a-și face rost de mai multe mii de lei. Am refuzat să renunț la el, a refuzat să mă ajute, și mi-a transformat în calvar toate repetițiile respectivei piese. Nu am fost o victimă singulară : i-a terorizat, în stagiunile următoare, și pe alți colegi de-ai mei.

Talentul scenic nu e suficient : e nevoie să ai talent și ca om. Și să-ți cultivi acest talent.

E de așteptat ca asemenea manifestări anacronice să fie expulzate și din teatre. Inechităților de la nivelul teatrelor trebuie să le răspundă măsurile de la nivelul superior. Este de presupus ca restructurarea teatrelor să fie deosebit de anevoioasă, că se vor face greșeli, dar bilanțul final nu poate fi decît net pozitiv. Se pune problema umanitarismului, a faptului că unii vor rămîne pe dinafară ? E un fals umanitarism acela care tolerează stagnarea și incapacitatea, care transformă unele posturi din schemă în culcușuri eterne, în pensie prematură și nejustificată, sînt reprobabile unele situații existente, care amestecă și confundă criteriile. Noua legiferare a teatrelor atunci cînd va fi bine aplicată nu va face decît să declare juridic îndepărtați pe cei care, de fapt, s-au îndepărtat singuri de efectiva creare a bunurilor artistice. Iar cei rămași, eliberați de lesturi, vor putea să-și desfacă larg aripile.

În arta noastră sînt certe succese, dar e loc și pentru „mai bine". De ce să fim generoși cu „seniorii" inutili și nu cu publicul, oferindu-i spectacolele pe măsura exigențelor sale ?

Mihai DIMIU

O IPOTEZĂ INTERESANTĂ ASUPRA STRUCTURII MATERIEI VII

Convorbire cu acad. Eugen MACOVSCHI, directorul Institutului de biochimie al Academiei

Urmărind rezolvarea unor multiple probleme practice ale agriculturii, zootehniei și alimentației, biochimia contribuie și la studiul complex al materiei vii. Nu de mult, cu ocazia ultimei sesiuni de comunicări științifice a Institutului de biochimie al Academiei, a fost prezentată o ipoteză originală privind structura materiei vii, care a stîrnit interes în rîndurile specialiștilor din țară și de peste hotare. În legătură cu această nouă direcție de investigare a științei noastre, redactorul nostru Aurel Varduca a adresat cîteva întrebări acad. Eugen Macovschi, directorul institutului.

— În primul rînd, vă rugăm să ne arătați care sînt principalele realizări contemporane în ce privește studiul biochimic al materiei vii ?

Obiectul biochimiei este de a preciza structura și însușirile compușilor chimici din alcătuirea ființelor vii, cît și rolul acestora în transformările care stau la baza manifestărilor vieții. În această privință s-au realizat, în ultimii ani, progrese cu totul remarcabile. S-a descoperit, de pildă, că acizii dezoxiribonucleici (A.D.N.) din nucleii celulelor sînt purtători ai informației ereditare, cuprinsă codificat în structura lor chimică, că diferiți acizi ribonucleici (ARN) participă, fiecare într-un anumit mod, la mecanismul biosintezei substanțelor proteice. S-a descifrat mecanismul a numeroase procese biochimice — precizîndu-se modul de participare a diferitelor enzime la aceste procese, ceea ce permite înțelegerea mai profundă a modului cum se realizează coordonarea activității biochimice în organism. Mai mult : s-a descifrat și rolul biochimic al unor substanțe, acidul adenozintrifosforic de pildă, care, înmagazinînd în moleculele lor cantități mari de energie, intervin în procesele de biosinteză.

Biochimia a mers și mai departe, căutînd să stabilească bazele biochimice ale celor mai diferite fenomene fiziologice. Astăzi, cunoaștem destul de bine biochimismul contracției musculare, multe amănunte privind biochimismul funcționării sistemului nervos, al glandelor cu secreție internă și externă, al digestiei ș.a.m.d.

Conform concepțiilor actuale, viața, în ansamblul ei, este condiționată de nenumăratele reacții chimice, extrem de precis coordonate, atît în timp, cît și în spațiu, care se desfășoară în protoplasma celulelor. Dispariția acestei coordonări duce inevitabil la moarte. Se consideră că, în principiu, nu există nici o deosebire între substanțele care se găsesc în organismele vii sau în cele moarte. Deosebirea este însă dată prin modul de desfășurare a chimismului lor : dacă reacțiile sînt coordonate, ele trăiesc, dacă coordonarea dispare, ele pier. Factorii care asigură coordonarea reacțiilor chimice în organismele vii nu se cunosc, se poate considera însă că un rol important revine diferitelor mecanisme de reglare din organism, a căror investigare devine tot mai intensă.

— Ce reprezintă noua concepție despre natura vieții și pe ce se sprijină ea ?

— Pe aplicarea la problemele vieții a principiului general pe care se bazează chimia : **interdependența dintre structură și însușiri. Se știe că însușirile substanțelor chimice depind de** structura lor și că orice modificare a structurii este însoțită de modificări corespunzătoare ale însușirilor. Chimiștii au reușit astfel să stabilească structura chimică a celor mai complicate substanțe cercetînd cu atenție însușirile respective. Or, însușirile materiei vii se deosebesc fundamental de cele ale materiei nevii ; deci materia ființelor vii posedă și o structură specifică, ce o deosebește fundamental de aceea a materiei nevii.

Materia ființelor moarte nu manifestă însușirile caracteristice viului ; înseamnă că, odată cu moartea, structura materiei vii se destramă, ea redevenind materie nevie, obișnuită. Dar organismele vii sînt alcătuite nu numai din materie vie, ci și din materie nevie : substanțe organice și anorganice, care pot fi eliminate parțial din corpurile respective, fără ca viața acestora să se stingă.

Astfel, spre deosebire de concepția actuală, după care nu ar exista nici o deosebire principială între materia aflată în organismele vii și cele moarte, și care pretinde că viața s-ar datora, în primul rînd, coordonării reacțiilor chimice din corpul ființelor vii, noua concepție susține că deosebirea între materia aflată în organismele vii și cea din organismele moarte ar fi de natură calitativă, legată, în primul rînd, de structura materiei, de coexistența între materia vie și cea nevie, cît și de coordonarea activității biochimice, realizată tocmai de structura materiei vii.

— Ce elemente noi aduce această teorie structurală ?

— Materia vie se formează prin asimilație, adică prin integrarea diferitelor substanțe într-o structură supramoleculară, aflată pe o treaptă superioară de organizare, în comparație cu structura și organizarea materiei nevii ; moleculele substanțelor care prin asimilație devin componente ale materiei vii, încep să îndeplinească funcții biologice. Datorită legăturilor corelative care se stabilesc între componentele materiei vii, ea formează un tot „întreg", în care modificările provocate de agenții externi sau interni, la nivelul unora dintre componente, se transmit altora, repercutîndu-se asupra întregii structuri. După cum în matematică apariția fiecărui gen nou de calcul (determinanți, calcul diferențial, calcul integral etc) a necesitat introducerea unor simboluri noi, tot așa și cercetarea structurii materiei vii va necesita elaborarea unei simbolistici noi, capabilă să exprime compoziția, stările și funcțiile biologice ale componentelor acestei structuri vii, aflată în continuă evoluție și transformare.

— Ce aplicații a găsit pînă acum concepția dv. despre materia vie în biologie și biochimie ?

— În primul rînd, concepția despre structura materiei vii ne-a permis elaborarea unei noi teorii a „permeabilității celulare", care explică mai bine unele fenomene ce se produc la nivelul celular decît actualele teorii. Teoria structurii permite și o nouă interpretare a originii potențialelor bioelectrice din organism, ceea ce prezintă interes pentru cercetarea bazelor materiale ale excitabilității organismelor vii. Mecanismul procesului de hibridare, fenomenul „heterozis" (dezvoltarea excesivă la descendenți a anumitor caractere ereditare utile, în urma unei încrucișări), precum și unele probleme legate de variabilitatea organismelor și vitalitatea lor, se prezintă sub aspecte noi, dacă sînt analizate de pe pozițiile concepției noastre despre structura materiei vii. Pe aceeași bază s-au putut elabora premisele unei teorii moleculare a memoriei.

Viitorul va reliefa desigur și alte direcții în care noua teorie își va dovedi utilitatea, de pildă, în problemele imunității.

Zilele acestea s-a deschis la Satu Mare Muzeul de istorie a acestui oraș Foto : **A. Cartojan**

teatre

● Teatrul satiric-muzical „C. Tănase" (grădina Boema) : **SCANDAL LA BOEMA** — 20.
● Teatrul „Ion Creangă" (în Parcul Ioanid) : **SINZIANA ȘI PEPELEA** — 20,30.
● Teatrul muzical din Galați (la Teatrul de vară Herăstrău) : **FANTOMAS LA REVISTĂ** — 20.
● Teatrul de stat Galați (la Teatrul de vară Nicolae Bălcescu) : **ȚEPEȘ VODĂ** — 20,30.

cinema

● **SPARTACUS** — film pentru ecran panoramic : PATRIA — 9; 12,45; 16,30; 20,15.
● **COMISARUL X** — cinemascop : REPUBLICA — 9,15; 11,30; 14; 17; 19,15; 21,30, BUCUREȘTI — 9; 11,15; 13,30; 16,45; 19; 21,15, STADIONUL DINAMO — 20,15 (la toate completarea **Dacă treci Podul Ponoarelor**), STADIONUL REPUBLICII — 20,15, ARENELE LIBERTĂȚII — 20,30.
● **PESCARUL DIN LOUISIANA** : LUCEAFĂRUL — 10,15; 12,30; 15,30; 17,45; 20, FESTIVAL — 9; 11,15; 13,30; 16,30; 18,45; 21, MODERN — 9,30; 11,45; 14; 16,30; 19; 21,15 (la toate completarea **Tradiții**), FEROVIAR — 8,45; 11; 13,15; 15,30; 18; 20,30, EXCELSIOR — 10; 12,15; 14,30; 16,45; 19,15; 21,30 (la ambele completarea **Dacă treci Podul Ponoarelor**).
● **COMPARTIMENTUL UCIGAȘILOR** — cinemascop : CAPITOL — 9,15; 11,30; 13,45; 16,15; 18,30; 21, la grădină — 20,30, GRĂDINA BUCEGI — 20,15, GRIVIȚA (completare **Și acum... puțină gimnastică**) — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 21, GLORIA — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30, MELODIA — 9; 11,15; 13,30; 16,15; 18,45; 21 (la ultimele două cinematografe completarea **Dacă treci Podul Ponoarelor**).
● **N-A DANSAT DECÎT O VARĂ** : CINEMATECA — 10; 12; 14; 16,30; 18,45; 21.
● **TREI PAȘI PE PĂMÎNT** — 9,30; **CĂSĂTORIE ÎN STIL ITALIAN** — 12,15; 15; 18; 20,45 : CENTRAL.
● **CRĂCIUN ÎNSÎNGERAT** : VICTORIA — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20,45.
● **ȘAPTE BĂIEȚI ȘI O ȘTRENGĂRIȚĂ** — cinemascop : LUMINA (completare **Fotbaliști, nu uitați copilăria !**) — 8,45; 11,15; 13,30; 15,45; 18,15; 20,45, AURORA (completare **Gimnastul**) — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18, la grădină — 20,30, ARTA (completare **Omagiu teatrului românesc la 150 de ani de la primul spectacol în limba română**) — 9; 11,45; 14.30; 17,15; 20 la grădină — 20,30.
● **DENUNȚĂTORUL** : UNION (completare **Străinul**) — 15,30; 20,30.
● **PROGRAM PENTRU COPII** : DOINA — 9; 10.
● **FILME DE ANIMAȚIE** : UNION — 18.
● **STRĂINA** : DOINA (completare **Dialog cu stelele**) — 11,30; 13,45; 16; 18,30; 20,45.
● **ALO, JAPONIA ! — ATENȚIUNE, ATENȚIUNE, SE APROPIE !** : TIMPURI NOI — 9—21 în continuare
● **MAIORUL ȘI MOARTEA** — cinemascop : GIULEȘTI — (completare **Escapada**) — 15,30; 18; 20,30, FLOREASCA (completare **Orizont științific nr. 5/1967**) — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20,45.
● **MOARTEA VINE PE PLOAIE** : ÎNFRĂȚIREA ÎNTRE POPOARE (completare **O uzină de lapte**) — 10; 16, 18; 20.
● **PENTRU UN PUMN DE DOLARI** — cinemascop : DACIA (completare **Orizont științific nr. 4/1967**) — 8,15—21 în continuare, TOMIS (completare **Tradiții**) — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30, la grădină — 20,30.
● **ANGELICA ȘI REGELE** — cinemascop : BUZEȘTI — 15,30; 18, la grădină — 20,30, LIRA completare **Școala mamei**) — 15; 17,30; 20.
● **ZODIA FECIOAREI** — cinemascop : GRĂDINA DOINA — 20,30, GRĂDINA FESTIVAL — 20,30.
● **DOCTOR PRĂTORIUS** : CRÎNGAȘI (completare **Străinutul**) — 15,30; 18; 20,15.
● **HIPERBOLOIDUL INGINERULUI GARIN** — cinemascop : BUCEGI (completare **Cristale fără taine**) — 9; 11,15; 16; 18,15; 20,45.
● **FANFAN LA TULIPE** : GRĂDINA EXPOZIȚIA (completare **Omagiu teatrului românesc la 150 de ani de la primul spectacol în limba română**) — 20,30.
● **TIMIDUL** : UNIREA (completare **Jucării**) — 16.
● **LADY MACBETH DIN SIBERIA** — cinemascop : FLACĂRA (completare **Chemarea vulcanilor**) — 15,30; 18; 20,30.
● **FERNAND COW-BOY** : VITAN — 15,30; 18.
● **PRINTRE VULTURI** — cinemascop : MOȘIȚA (completare **Orizont științific nr. 5/1967**) — 15,30; 18; 20,30, VOLGA (completare **Uneltele gîndirii**) — 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21, COSMOS (completare **Judecata lui Paris**) — 14,30; 16,30; 19.
● **RIO CONCHOS** — cinemascop : POPULAR (completare **Pectina**) — 15,30; 18; 20,30.
● **BANDA DE LAȘI** : MUNCA (completare **Gustav pesimistul**) — 15; 17; 19; 21.
● **JUANA GALLO** : MOȘILOR — 15,30; 18, la grădină — 20,15.
● **MONTPARTASSE 19** : COTROCENI — 15,30; 18; 20,30.
● **SPIONUL** — cinemascop : COLENTINA (completare **Dialog cu stelele**) — 15,30; 17,45.
● **IERBURI AMARE** : RAHOVA (completare **Șopîrla**) — 15,30.
● **DOAMNA DE PE ȘINE** — cinemascop : PROGRESUL (completare **Fuga Dușkăi**) — 15,30; 18; 20,15.
● **DRAGOSTEA MEA** : FLAMURA (completare **Omagiu teatrului românesc la 150 de ani de la primul spectacol în limba română**) — 9; 11,30; 15,30; 18; 20,30.
● **VIAȚA LA CASTEL** : DRUMUL SĂRII (completare **Vizita conducătorilor de partid și de stat în regiunea Ploiești**) — 15; 17,30; 20.
● **JANDARMUL LA NEW YORK** — cinemascop : VIITORUL — 15,30; 18; 20,30.
● **WARLOCK** — cinemascop : UNIREA (completare **Jucării**) — 18, la grădină — 20,30.
● **A FOST CÎNDVA HOȚ** — cinemascop : GRĂDINA VITAN — 20,30.
● **FOTO HABER** : GRĂDINA COLENTINA (completare **Dialog cu stelele**) — 20,30.
● **TUDOR** — cinemascop (ambele serii) : GRĂDINA PROGRESUL-PARC (completare **Mama lui Adrian**) — 20,15.
● **DILIGENȚA** : GRĂDINA LIRA — 20,30.
● **FRENCH-CANCAN** : RAHOVA (completare **Fabrica de împachetat fum**) — 18, la grădină — 20,30.
● **A DISPĂRUT UN FRAGONARD** : FERENTARI (completare **Judecata lui Paris**) — 15,30; 18; 20,30.
● **CĂLĂREȚUL DEASUPRA ORAȘULUI** : PACEA (completare **Fuga Dușkăi**) — 15,45; 18; 20,15.

tv

17,15 — Atletism. Cupa Europei. Transmisiune de la Ostrava.
18,15 — La șase pași de o excursie. Emisiune-concurs pentru pionieri și școlari. Prezintă : Ion Lucian.
19,30 — Telejurnalul de seară.
20,00 — Tele-enciclopedia.
21,00 — Emoții în premieră (muzică ușoară). Prezintă : Paul Sava
21,30 — Film serial : Baronul.
22,20 — „Studio uno". film de varietăți.
23,00 — Telejurnalul de noapte.
23,15 — Telesport.

TREI EXPOZIȚII DE CERAMICĂ

În mișcarea noastră plastică actuală, pictorii și sculptorii își alternează adesea activitatea clasică de atelier cu experiențe în domeniul atît de divers al decorației. Căutînd tehnici și procedee noi, creînd unicate sau prototipuri destinate multiplicării industriale, lărgind astfel perimetrul utilității sociale a artei, artistul își găsește un loc firesc în acțiunea de înnobilare a gustului public, gust în afara căruia nu se poate concepe legătura, comunicarea între opera de artă și public.

Pictori sau sculptori în profesia lor de bază, cu atît mai meritorie este acțiunea întreprinsă de autorii celor trei expoziții de ceramică deschise în prezent în Capitală : Teodora Kițulescu și Ion Minoiu în bd. Magheru — prima în sala Galeriilor Fondului Plastic, al doilea vis-à-vis în incinta magazinului „Eva" — precum și Violeta Crăciun, în sala Galeriilor Fondului Plastic din bd. Bălcescu.

Cele douăzecișișase de lucrări expuse de *Teodora Kițulescu*, acoperă un registru de preocupări a cărui profunzime și întindere atestă prezența gravă a sculptorului cît și a ceramistului evoluat, urmărind totodată expresia perenă cît și utilitatea imediată a artei. De la portretul propriu zis — „Dr. Cornelia Longhin" de pildă, realizat în faianță glazurată, în spiritul nobilei stilizări a antichității greco-egiptene — și pînă la piesele prototip destinate industriei — vas, statuetă și serviciu de pahare, realizate la fabrica de ceramică din Sighișoara — artista își caută diverse posibilități de contact între viziunea sa sculpturală și multiplele resurse ale materialelor și procedeelor ceramice. Remarcabilele piese prototip expuse demonstrează că folosind cele mai simple și mai ieftine materiale (paste și glazuri utilizate în fabrici pentru farfuriile și vasele obișnuite) se pot realiza obiecte de ținută estetică elevată, accesibile ca preț și în tiraje variabile ca formă și culoare, pentru a evita monotonia. Dacă Fondul Plastic ar media cum se cuvine colaborarea dintre artist și fabrică, publicul ar beneficia în magazine de o ceramică industrială purtînd amprenta bunului gust atît de des invocat. S-ar dovedi o dată în plus că bunul gust nu costă bani, ci doar sensibilitate și pricepere. Teodora Kițulescu știe să utilizeze, cu rezultate fericite, procedee din cele mai felurite : de la simplul pămînt ars smălțuit, pînă la efectele obținute prin vernisarea angobelor cu frite incolore opacizate (ca în „Olăreasă") sau prin pictarea pămîntului cu pigmenți și fondanți disociați, acoperiți de frite mate (ca în „Somnul") efecte obținute prin întreruperi de ardere și dozări de coloranți, procedee puțin costisitoare și în același timp rafinate și expresive. Artista își imaginează ample monumente exterioare realizate cu diversele procedee ceramice, pe care le experimentează în acest scop. Din păcate însă, condițiile de ardere oferite astăzi de cuptoarele Combinatului Fondului Plastic și chiar de cele ale fabricilor de ceramică, nu-i permit realizarea unui atare proiect. În „Ulciorul din Oboga", colorat cu smalțuri opace, artista se apropie de spiritul figurativ al străvechiului centru de ceramică populară.

Lucrările expuse de *Ion Minoiu*, pictor cu preocupări în direcția artei monumentale sînt, după propria sa mărturisire, rezultatul căutărilor pentru găsirea unor materiale ceramice nobile și rezistente în decorația murală. Dînd acestor căutări o utilitate practică, artistul expune plăci decorative pentru interior, pictate cu smalțuri colorate, amintind tabloul de șevalet, platouri, statuete, rame pentru oglinzi, ceasuri ingenios sugerate în farfurii etc. Atras ca pictor mai mult de culoare și de forma grafică, Minoiu realizează obiecte utile, cu un echilibru și o discreție plastică demne de remarcat. Asociind pe suportul ceramic smalțurile cu metal, sticlă, nisip, combinînd procedee clasice cu tehnici industriale noi (inscripționarea directă ce substituie etichetele pe sticle și decalcomania) Minoiu obține efecte plastice ingenioase, cu fantezie și acuratețe. Trebuie aplaudată inițiativa sa de a deschide o astfel de expoziție în incinta unui mare magazin, unde are putința de a intra în contact imediat cu publicul larg, oferindu-i unicate la prețuri destul de accesibile (ținînd cont de unele dificultăți pe care le întîmpină încă ceramiștii). Prestigiul estetic pe care asemenea exponate îl conferă magazinului, constituie un rezultat pozitiv al colaborării între artist și forurile comerciale, contribuind concret la acțiunea de educare a gustului, exemplu ce ar putea fi urmat și de alte unități similare.

Ceramica *Violetei Crăciun*, cu toată multitudinea de forme pe care le încearcă, nu dezminte vocația sa de pictor, de unde rezultă probabil superioritatea culorii asupra formei, preferința sa pentru unicatul cu irepetabilă picturalitate, pentru piesa cu valoare estetică în sine. Mai puțin preocupată de multiplicarea industrială și de utilitatea practică a obiectelor, artista și-a propus — cum rezultă din titlurile lucrărilor — incursiuni în anumite zone programatice de simbol și metaforă, izbutind uneori să-și comunice vibrant intențiile. „Răpirea", figurină policromă cu autentic haz țărănesc, culoarea simplă și nobilă a „Tăurașului" cu o ingenioasă stilizare, „Daracul" cu forma sa inteligent alternată între liniear și accident, „Trei călușari" — remarcabilă placă smălțuită (gen din păcate puțin frecvent în expoziție) — „Cinci surori", „Muzica" — discotecă, sînt doar cîteva din realizările expoziției. La oarecare distanță de spiritul folcloric și în genere de influențe stilistice notorii, artista își găsește un teren propriu de mînuire a culorii și formei, bizuindu-se evident pe forțe proprii. Un contact mai atent însă cu operele consacrate ale genului, clasice și moderne, ar contribui fără îndoială la fecundarea originalității sale.

Artă cu întinse implicații decorative ceramica necesită un proces de elaborare complex, ce nu poate fi realizat la un nivel de optimă calitate, decît în condiții tehnice corespunzătoare. Oricît de bine s-ar reglementa raportul între artist și fabrică, posibilitatea experimentării intime în atelierul propriu, rămîne condiția primordială a inspirației în actul creator : laboratorul poetului unde se naște inefabilul fior al artei, condiție de care depinde calitatea estetică a prototipului ce va intra în circulația industrială.

Camilian DEMETRESCU

ÎN VITRINELE LIBRĂRIILOR

ȘTIINȚA — PRIETENA NOASTRĂ (Vol. IV)

Elaborată de un colectiv format din cunoscuți oameni de știință români, cadre din învățămîntul superior, cercetători etc., lucrarea prezintă unei categorii largi de cititori, în primul rînd tineretului, realizări științifice recente în domenii ca teoria informației, bionica, lingvistica matematică, genetica moleculară, arheologie subacvatică etc. (Editura Politică).

OMUL ÎN FOLCLORUL AFRICAN

Continuînd șirul cărților apărute în ultimii ani, care l-au informat pe cititor asupra istoriei și geografiei Africii, înfățișîndu-i tabloul etnografic și politic al acestui continent frămîntat de ample mișcări cu caracter social și național — lucrarea de față, semnată de acad. C. I. Gulian, tratează bogata istorie culturală a popoarelor africane. (Editura pentru literatură universală).

patimile bătrînilor și ale tinerilor

Fragment din volumul II al romanului „MOROMEȚII" de MARIN PREDA

Publicăm în aceste pagini un fragment inedit din cel de-al doilea volum al romanului lui Marin Preda, MOROMEȚII – aflat sub tipar la Editura pentru literatură – în care cititorul va regăsi personagii familiare, aflate într-un moment de înfruntare semnificativă a mentalităților.

După masă Niculae se îmbrăcă și ieși din curte cu pașii decișI ai celui care pleacă în sat chemat de tot felul de treburi. Ilinca se luă după el și îl prinse pe podișcă.

— Niculae, șopti ea.

— Ei, ce este ?

— Unde te duci ?

Niculae se uită îndelung pe cer ca și cînd ar fi depins de starea timpului dusul lui încotro avea de gînd, apoi se uită lung înspre partea dreaptă a șoselei, pe lîngă gardurile a căror potecă da, după douăzeci-treizeci de case, în fierăria lui Iocan, unde lucra acum unul din băieții lui, chiar se auzeau dintr-acolo slabe piuituri, îndepărtate ca o părere. Niculae se uită brusc în pămînt și se posomori, în timp ce gîndul îi relua mișcarea îndreptîndu-i privirea în partea opusă a șoselei, care ducea devale, se vedea țărîna albă printre șirul de salcîmi și podiște cu stanoage pînă jos la pod, unde se făceau două uliți la dreapta și la stînga, prima mai mică urcînd spre măgură și apoi spre cimitir, a doua mai lată, spre vale, unde erau rîul și trecerile spre izlaz...

— Mda, făcu Niculae fără grabă și abia în clipa cînd avu această exclamație își dădu seama soră-sa că toate aceste mișcări și uitături, împreună cu acest mda care vroia să spună că lucrurile sînt ele încîlcite dacă stai să te gîndești, dar nici mintea care le vede așa nu se sperie cu una cu două, erau curat tatăl lor, cu care Niculae, în mod ciudat semăna la fire, dar nu și la față, care era în întregime a mamei.

— Ei, făcu ea batjocoritor, ce văzuși ?

Drept răspuns Niculae se urni din loc și o luă spre pod.

— Unde zici că te duci ? repetă Ilinca.

Niculae merse cîtva timp pe lîngă garduri, după care răspunse ironic, fără să se uite îndărăt :

— La ailaltă în vale !

Alboaica stătea într-adevăr în valea satului cu o grădină distanță de groplle pe lîngă care șerpuia rîul și se întra la ea printr-o uliță pe care n-o foloseau decît ea și încă un vecin. Era, timp de trei anotimpuri, plină de ierburi grase și de puieți de salcîmi care o țineau veșnic în întuneric și răcoare, în timpul căldurilor. Cînd intră în curte Niculae văzu de departe casa împrejmuită cu meri și prispa de lut cu stîlpi vechi și cu scară înaltă și în mijlocul bătăturii pe Alboaica. Ea întoarse capul în felul acela al ei care o făcuse pe maică-sa să-i spună că e poancă, un cuvînt născocit de ea pentru felul cum fata ei, cînd se uita undeva nu întorcea liniștită fața într-acolo ci parcă o arunca, pentru ca după aceea să și-o aducă îndărăt sau chiar într-o direcție cu totul opusă cu aceeași mișcare. Nu-i stătea deloc rău Alboaicei uitătura aceasta a ei pornită parcă dintr-un elan de bucurie pe care anii și atîția copii cîți îi născuse n-o stingeau ținîndu-l subjugat și acum pe Albei al ei care toată ziua era prin sat cu tesla în mînă să cîștige și să-și țină familia.

— Mamă, strigă ea, uite-l pe Niculae !

Și în aceeași clipă surpriza îi smulse nu numai aruncarea înapoi a capului spre casă unde pesemne era mama, ci și un soi de încîntare speriată, că își dădea seama de ce a venit el și cine știe ce-o să lasă acuma de-aici. În ce-o privea orice s-ar fi întîmplat era bine, fiindcă ea n-a avut și n-o să aibă nici de-aici înainte nici un amestic în hotărîrile mamei ei, n-avea atîta putere asupra ei ca s-o îndemne în vreun fel sau în altul.

Catrina Moromete ieși întîi pe prispă dar apoi nu mai putu să stea să-l aștepte și se dădu jos și o luă spre băiat, călcînd cu acel mers ezitant al mamelor în astfel de clipe cînd li se turbură cu adevărat mintea cum nu li se întîmplă în nici o altă împrejurare a vieții, căci rămîn totdeauna pe deplin stăpîne pe ele, chiar și în fața morții părinților, și cu atît mai puțin în fața flăcăilor cînd sînt fete sau în fața altarului sau ofițerului stării civile, cînd sînt mirese. Rar se văd însă printre ele care să-și țină firea în fața copilului lor ajuns bărbat :

— Niculae, mamă, zise ea cu o astfel de voce tărăgănată că se umplu parcă tot aerul de dragostea ei fără margini și nu mai era în văzduhul alb de iunie loc pentru altfel de cuvinte și repetă, Niculae, mamă, adică ea și el, mai mult nu se mai putea spune.

Și cînd se apropiară de tot unul de altul ea îi luă mîna dreaptă și începu să i-o sărute, în timp ce Niculae își apropia fața, fără să se oprească, silind-o astfel să meargă alături de el și să renunțe la alte gesturi pe care dacă i le-ar fi încurajat ar fi sfîrșit prin a cădea în genunchi înaintea lui.

— Ei, mamă o luă apoi Niculae repede, parcă ar fi vrut să speculeze aceste clipe ale ei de părăsire și să-i smulgă astfel făgăduiala că se întoarce acasă, ia să-mi spui mie acum nu de ce ai plecat de-acasă, că știu de ce ai plecat și îți dau dreptate, dar de ce nu te-ai întors, fiindcă aici nu-ți mai dau dreptate.

— Niculae, mamă, zise atunci Catrina parcă tînguindu-se și ai fi putut crede auzind-o că ochii ei îi înoată în lacrimi și deaia glasul îi e așa de sugrumat, cînd de fapt nici o lacrimă nu se zări apoi sub genele ei în timp ce îi răspunse fiului. Niculae, mamă, repetă, cum să te oprească el malcă pe tine să urmezi la școală numai ca să le cumpere ălora pămîntul îndărăt și să ne dea pe noi afară din casă ? De ce să facă el asta ?

— Mamă, dar el n-a făcut, a vrut doar să facă.

— Ba a făcut, ani de zile a umblat pe la mumte cu gîndul ăsta.

— Bine, mamă, exclamă Niculae rîzînd, dar sînt copiii lui, trei copii, cum îți tu la noi, care ne-ai făcut, n-are și el dreptul să țină la ai lui ?

— Eu nu zic, mamă, să nu țină, dar cînd am venit la el și i-am spus, mă, tu ai trei băieți, ăștia cînd se fac mari mă dau afară din casă, ce-ai de gînd ? Eu la tine nu stau dacă nu treci casa și pămîntul și pe numele meu. Bine, o să-ți trec, zice, n-ai nici o grijă. Și nu mi-a trecut, Niculae și am vîndut și-un pogon de pămînt pe timpul foametei de după războiul ălalalt, că o aveam pe Tita și pe Ilinca și mi-era frică să nu moară de foame. Și le-am dat să mănînce și la ai lui, că nu puteam să nu le dau, mă, zic, trece-mi măcar o jumătate de pogon pe numele meu, să fie jumate-jumate, lasă zice, că i-l dau fetii cînd s-o mărita, adică Titei. Abia cînd fu de te dete pe tine la școală vîndu două pogoane, pe care pe urmă le cumpără la loc, să-i aducă pe-ăia îndărăt, iar Titei cînd se mărită nu-i dădu nimic. Spune și tu, maică, ăsta e om ? Să nu-l lași singur și să moară cu păcatele în spinare ? !

— Da, dar nu înțelegi că îi faci Ilinchii rău, taman acuma cînd îl găsi și ea pe aviatorul ăla de la aerodrom ? zise Niculae.

Aici interveni Alboaia dîndu-și cu o mișcare parcă de încîntare extremă capul întîi într-o parte, apoi în cealaltă și zise că așa i-a spus și ea, măcar pînă se mărită Ilinca și pe urmă n-are decît să stea aici, dacă nu-l mai poate suferi.

— Dar i-a cășunat rău pe el, Niculae, zise ea mai departe aproape rîzînd, deși nu era nimic de rîs aici.

— Nu pot, Niculae mamă să mai mă uit la el, zise Catrina parcă și ea curioasă de acest fenomen. Să nu-l văz în ochi. Și nici Ilinca să mai stea acolo : eu am pătimit cu ea și dacă nu mă ascultă îi dau pămîntul ei didă-ti Marița.

— Fugi d-aici mamă și nu mai vorbi așa că Niculae o să creadă că eu te îndemn, doamne ferește, exclamă Alboaica și de astă dată rămase cu capul cu uitătura puțin ponciș, de unde îi venise pesemne mamei ei cuvîntul de poancă cu care o poreclise.

— Dar ce sînt eu, mă-sa sînt sau o miloagă de pe drum să mă rog de ea ! continuă Catrina cu aceeași voce duioasă pentru Niculae, dar neîmblînzită pentru bărbat și fiică.

— Bine, mamă, zise iar Niculae uitîndu-se acum în sus printre salcîmi, semn că nici el nu putea trece peste ceea ce nu înțelegea, dacă mie nu-mi pasă de ce mi-a făcut tata, cum de îți pasă ție ? Dacă eu m-aș plînge aș mai zice, dar eu nu zic nimic, și ca o dovadă că e așa, e că nu mai mi-a plăcut să fiu învățător, că aș fi putut să fiu după război. Înțelegi ?

— Lasă că știu eu, zise mama cu o voce din ce în ce mai dură și mai întunecată. Dacă te duceai la școală n-ai fi luat-o pe urmă contra Domnului Cristos.

— Unde m-ai văzut tu că am luat-o contra Domnului Cristos ? zise Niculae rîzînd. Politică se făcea și înainte, de ce amestici borcanele ?

Alboaica începu și ea să rîdă și mama, încoltită, nu mai zise nimic și cîteva clipe rămase tăcută și cu o expresie încremenită, dar apoi își reveni :

— Unde amestic borcanele ?

— Lasă asta acuma, porunci Niculae, dacă vreai să mai viu pe-acasă de-aici înainte, fă cum zic eu și nu-i strica Ilinchii măritatul. Și cu tata vorbim, ori îți trece casa și pe numele tău, ori dacă nu, îi spun că nici eu n-o să mai viu să-l văz și n-are decît să rămînă singur și să-i cheme pe Paraschiv și Achim de la București. Vreai așa ?

— Nu, mamă, zise Catrina cu o voce blîndă dar neînduplecată, nu-ți amestica tu tinerețile cu păcatele noastre, cine ți-a spus să vii ?

— Nu mi-a spus nimeni, am venit pentru treierîș cu treburi.

— Și cît stai ?

Niculae spuse cît, pînă se încheia campania.

— De ce nu stai tu aici la didă-ta Marița ?

Așa deci ! Niculae se ridică supărat, plecă, ajunse acasă și se repezi fără milă în tatăl său : să-i spună ce i-a făcut el mamei de s-a născut ura asta în ea, fiindcă nu se poate să fie numai istoria cu dusul lui la București, altceva mai grav poate s-a întîmplat. Ce ? Moromete avu nevoie de un timp destul de lung ca să se desmeticească. Apoi zise :

— Păi, nu știi ?

— Nu ! zise Niculae, de unde să știu ! ?

Și se pregăti să asculte. Moromete se pregăti și el să-i spună, dar apoi se întîmplă ceva de necrezut. Deodată el începe să nu mai vrea să spună, se posomori, își lăsă de cîteva ori fruntea în pămînt, pentru ca în cele din urmă să rămînă tăcut de tot. Semăna în clipele acelea cu un bolnav care s-a însănătoșit dar n-a scăpat neatins. Cu toate stăruințele lui, Niculae nu scoase de la el nici un cuvînt de nici un fel, de părere de rău, de recunoaștere sau măcar să încerce să-i arate băiatului că el nu se gîndise să le facă lor nici un rău... Nu zicea nimic și puteai să crezi că da, se gîndise, îi trecuse prin cap să le facă rău, sau dacă nu chiar rău, pur și simplu nu-i păsase, trecuse peste toți fără să dea socoteală cuiva și își urmărise gîndul așa cum vrusese el. Tăcea și își ținea fruntea în jos ca un vinovat, dar se vedea că în sinea lui nu se simțea așa, dar nu era nici senin. Era o tăcere fără scăpare. Fiindcă pe urmă ridică privirea și redescoperind lumea Niculae se pomeni cu el că ia altă vorbă ; cu veselie, cu îngrijorare sau cu vechea lui uimire, dar fără să fi răspuns la ceea ce se aștepta de la el.

— Mă, exclama el, fata asta a lui Niculae al Niculii !

— Ce e cu ea tată ? întrebă atunci, Ilinca, zgîindu-se spre drum să vadă și ea ce era cu fata aceia care într-adevăr tocmai trecea pe lîngă garduri fîțîindu-și fusta.

— Picioarele ei, zise Moromete, trece porcul cu jijeu printre ele.

Asta însemna că fata aceea a lui Niculae al Niculii avea picioarele așa de curbate în afară, încît porcul, căruia i se pune de obicei la gît un jijeu să nu poată trece printre spărturile gardurilor, printre picioarele ei putea totuși trece. Ilinca chicoti înainte să-și dea seama că Niculae aștepta de la el un răspuns. Și pe chicotitul ei, Moromete părăsi locul, se scuală și o luă încolo spre grădină. Nehotărît, se întoarse și se opri în mijlocul bătăturii. Acuma ce să fac eu, părea să spună, încotro s-o iau, spre poarta de la grădină, sau spre poarta de la drum ? Pașii i se mișcară și în cele din urmă o luă spre cei doi salcîmi care străjuiau ieșirea din curte. Iar Niculae rămase cu privirea după el pînă ce nu-l mai văzu. Ai fi zis că nu se întîmplase nimic dacă n-ai fi știut că nu era nici o lună de cînd acest om pașnic și înțelept alergase cu parul după muierea lui, urlînd la ea să se ducă din tîrla lui. Niculae încerca să înțeleagă. De ce tăcea el ? Ce avea de ascuns ? Aici se pare că existase cîndva o zi sau o clipă pe care el pentru întîia oară se ferise s-o privească în față și atunci această zi sau această clipă se cuibărise în el ca un dușman de neînvins care îi micșorase în ochii mamei statura lui de temut. Care era această clipă, cînd mama îl văzuse pentru întîia oară vinovat și nu se văzuse și el și mai ales cum de nu se văzuse mai tîrziu, dacă întîmplarea, sau slăbiciunea, îl împiedicaseră s-o vadă atunci cînd avusese loc căderea și să stea drept : da, ăsta sînt, ce să fac, mi-am pierdut mințile, mi s-a rătăcit cugetul, n-am mai știut ce e bine și ce e rău, cine vrea să mai trăiască cu mine de-aici înainte să stea lîngă mine, cine nu, să mi-o spună, că nu zic nimic, ne uităm unii la alții față în față și vedem ce ne mai rămîne de făcut și fiecare să-și poarte pe urmă crucea. Ce-ar fi putut să-i facă mama ? Din ce s-ar fi putut hrăni ura ei ? (Fiindcă vorbelor lui i-ar fi urmat faptele, înzestrarea fetelor, trecerea casei și pe numele ei și stingerea acestei mari îngrijorări a vieții ei : să nu vie Paraschiv și Achim și s-o dea afară cu fetele, să ajungă pe drumuri, fiindcă n-avea unde să se ducă să-și pună capul pe-un căpătîi, casa din vale era a Alboaicii, moștenită de la bîtul ei, Năfliu). Or, el lăsase acea clipă să-i scape și ceea ce era de neînțeles era că o lăsa și acum, fără să-și dea seama că ăsta era dușmanul care îi amenința existența mai rău poate decît orice din viața lui trecută. Se împăca în mod ciudat cu această înfrîngere, deși avea în el aceeași voință ca odinioară și se dovedise că sub nepăsarea lui stătea dormitînd, dar gata ca de obicei să sară și să facă praf pe oricine ar fi cutezat să se atingă de ea, aceeași dihanie trufașă și plină de putere din tinerețe. Nu se putea plînge. Și sărise. Dar de ce nu se mai speriase mama ? Cum de nu simțise el că tot așteptînd și ferindu-se, va veni și această clipă, cînd mama putea să se lase omorită, dar n-avea să mai vrea și nici să mai aibă cum să-l vadă iar întreg și nevătămat și să-l ierte ? Îi era cumva inima neagră că Nilă murise degeaba pe pămînt străin, că Paraschiv era mereu bolnav și nici el n-avea s-o mai ducă mult și se gîndea să-i dea totul lui Achim ! ?

— Ce făcuși Niculae ? șușoti Ilinca apropiindu-se.

Adică ce-a făcut cu mama, a izbutit s-o facă să-i vină mintea la cap ? Dar Niculae nu înțelese și se dezvinovăți învinuind :

— Eu, ce făcui ? ! Voi, ce făcurăți ! N-ați putut, tu și cu Tita să-i țineți de rău mai din timp ?

— Nu știu, dădu Ilinca din umeri cu nepăsare. Mie să-mi dea partea mea de pămînt și să nu dea Dumnezeu să mă stric și cu băiatu-ăsta din pricina lor, că...

Și nu-și termină vorba, nici măcar nu voia să se gîndească la ce s-ar mai putea întîmpla în asemenea caz.

— Ce stai, zise ea, du-te după el.

Adică mai era vorbă că nu trebuia lăsat să tacă și să se ferească ?

— Așa face și cu noi, nici nu-ți dai seama cum te păcălește : tu îi spui și el tace ce tace și o dată îl vezi că ia altă vorbă.

Niculae se dădu jos din pridvor și din drum se uită apoi să vadă încotro o luase taică-său.

— A intrat la Iocan, Niculae, spuse Cîrstache din curte, unde dregea un mic pătul de porumbei.

Iocan, care Iocan ? zise Niculae și Cîrstache rise.

Soarele trecuse de cealaltă parte a șoselei, printre salcîmii lui Cîrstache. Era parcă amiaza după amiezii. Umbrele gardurilor și ale caselor începeau să crească spre răsărit, după ce cîteva ceasuri stătuseră pe loc. Nu se știe de ce la ora aceea se vedeau mereu pe drum fete sau muieri tinere, după a lui Niculae al Niculii se vedea acum una însărcinată. Nu mergea pe poteca de pe lîngă garduri, mai ferită, ci pe cea de pe marginea șoselei, în plină lumină, cu burta înainte, fără nici o sfială. Se și vedea copilul în ea, rău pus, parcă de-a curmezișul, te mirai că n-o durea... În spatele ei, parcă pitindu-se, una veselă, se opri, îi dădu bună ziua lui Niculae și îi șopti ceva. Niculae murmură un răspuns și tînăra femeie își văzu apoi mai departe de drum, sărind sprintenă șanțul și luînd-o acum pe lîngă garduri cu aerul că trupul ei nu știe nimic din ce a făcut capul, ce i-o fi spus lui Niculae, iată, și-l leagănă cu nepăsare în mers și simte din plin bucuria de a sări un șanț fără să se miște măcar o pietricică din locul unde laba desculță a piciorului a atins țărîna pămîntului.

— Bună ziua nea Ilie, i se auzi apoi glasul subțire și cîntat fiindcă într-adevăr Moromete se întorcea acasă și tocmai se întîlnea cu el.

Nici Cîrstache și nici Niculae nu-l văzuseră cînd se apropiase pe lîngă garduri. Venea cu oarecare grabă, ca omul prins într-o treabă pe care ca s-o facă trebuie să umble de colo pînă colo pînă îi dă de cap. Niculae îl lăsă să treacă și în curînd se auzi uruind poliță de deasupra ușii, căuta ceva, cine știe ce îi trebuia...

— Lasă mai bine să dregem altceva mai greu de reparat, zise Niculae cînd Moromete se dădu jos de pe scară și ieși din nou pe poartă.

Se luă după el. Moromete nu înteți și nu-și micșoră pașii, totuși se opri deodată nedumerit :

— Tu ce treabă oi fi zicînd că ai încoace ? Sau n-ai nici o treabă ?

— Cu tine, zise Niculae, nu se poate discuta decît de pe poziții de forță.

— Adică cum ? se miră Moromete. Vreai să spui că o să mă fortezi tu pe mine ?

— Eu nu vreau să te fortez, dar o să mă pun pe poziție de forță și atunci să vedem ce-ai să faci.

— Ei, pune-te, zise Moromete.

— N-o să zic că n-o să-ți mai trimet bani, dar să știi că nu glumesc, oricît de bună inimă crezi tu că am !

Moromete nu șovăi, dar ridică sprîncenele ; nu-i plăcea totuși ceea ce auzea și se vedea că își dă seama că Niculae nu trebuia împins pe calea asta ; nu era vorba numai de bani propriu-zis...

— Noroc nea Ilie, zise unul grăbit, trecînd pe lîngă ei cu o nuia verde subsuoară ; noroc Niculae !

— Bine, zise Moromete. Dar fă-mă să înțeleg ce vreai tu ? !

— Hai cu mine pînă la mama, zise Niculae.

— Bine, zise Moromete, hai.

Și se întoarseră din drum și o luară devale. Moromete arăta foarte senin și mergea cu mîinile în buzunarele din față ale pantalonilor și cu pași rari și lungi. Asta era la el semn că fără să fie îngrijorat de ceva era totuși preocupat, dar parcă în mod plăcut și singura dificultate era o anumită alegere care trebuia făcută din mai multe lucruri deloc rele. Deodată pufni într-un fel de rîs care era mai mult o îndoiașare pe care o prelungi cu dări din cap de protest că a putut cuiva să-i treacă prin cap că...

— Ei, zise Niculae !

— ...Să zici tu, că... Hm... Auzi... Păi, mă, Niculae, se rugă Moromete cu aceeași îndoiașare de protest în glas, crezi tu că dacă aș putea eu să înham căișorii mei colea și să fac nu zece, cîte făceam altădată, cinci, hai trei, drumuri la munte, aș mai avea eu nevoie să-ți cer ție ? Sau tu crezi că eu îți cer fără să am nevoie ? ! ! zise el parcă s-ar fi pomenit trăsnit că la asta nu se gîndise.

Și se și opri în mijlocul drumului uitîndu-se la fiu să-și dea seama dacă nu cumva era adevărat. Dar Niculae nu se opri și Moromete trebui să se miște din loc și să-l ajungă din urmă.

— Eu nu ți-am spus că așa o să fac, zise Niculae. Ți-am arătat că nu e bine să discuți cu mine de pe poziții de forță.

— Eu discut de pe poziții de forță ?

— Dar cine ? Eu te întreb ce s-a întîmplat între tine și mama de ați ajuns în situația asta și tu iai altă vorbă profitînd de faptul că nu poate să-ți smulgă nimeni vorbele cu cleștele din gură. Nu e o modalitate de a rezolva o problemă.

— Bine că venișI tu cu alte modalități, zise Moromete cu un glas cît pe-aci să te facă să crezi că într-adevăr se bucura de posibilitatea asta. Noroc, bă Stane, răspunse el unuia care se apropiase și trecuse pe lîngă ei cu niște pași atît de regulați că ai fi zis că drumul de unde vine și se duce el nu are nici început nici sfîrșit, și n-are deci rost mergînd pe el nici să mergi iute nici să te precipiți. Arași ale patru pogoane care îți ieșiră prost porumbul pe ele ? mai întrebă Moromete.

— Le arai, zice celălalt (și răspunsul lui nu veni imediat).

— Și ce puseși în loc ? mai zise Moromete.

Între timp celălalt, cu mersul lui nezgîlțîit, se îndepărtase mult și i se vedea turul pantalonilor mișcîndu-se în ritmul adormitor al pașilor. Era prea departe ca să mai răspundă și timpul se scurgea în urma lui în valuri de așteptare pe care nu le turbura nimeni. Moromete rămăsese pe loc cu gîtul răsucit într-o parte, așteptînd ca spatele acela să vorbească ; în loc de asta proprietarul lui nu numai că nu înceta să se miște înainte cîștigînd din drum, dar nu dădea nici un semn că mai auzise ultima întrebare care îl urmărea și că se aștepta de la el dezlegarea unei enigme : într-adevăr, ce pusese el pe cele patru pogoane ale lui pe care le întorsese ?

— ...pe mă-ta cu spinarea aia a ta lată cît o ușă, după ce că ești surd, ești și mare ! zise Moromete fără să-și micșoreze cine știe ce glasul, încît te apuca frica să nu fi auzit cumva ăla și să se întîmple ceva cu totul neplăcut.

— Tot porumb, răspunse atunci celălalt foarte distinct, dar fără să fi ridicat glasul.

— Fiindcă îmi spuse a lui Niculae al Pinții că ai pus otavă, zise Moromete strigînd. E bine că l-ai pus tot porumb, fiindcă acuma o să se facă, atunci cînd veni și arași tu în primăvară căzuse și neploaia aia !

— Deșteptu de fi-meu ! se mai auzi din dosul spinării celuilalt, tot așa, fără să fi întors o clipă capul sau să-și fi schimbat o secundă ritmul pașilor.

După care nu se mai auzi nimic și Moromete care între timp se întoarse cu trup cu tot spre cel cu care schimbase aceste cuvinte, reveni cu fața spre fi-său.

— Avem de mers undeva zise Niculae fără bunăvoință. Mergem acuma la mama. Dacă vreai să stai de vorbă cu oamenii pe care îi poți întîlni pe drum, fă în scopul ăsta un drum special și distrează-te.

Moromete se opri pe loc alarmat, amenințînd astfel că dacă fiul continuă să se poarte cu el în felul acesta, s-ar putea, cu orice risc, să nu mai meargă acolo unde se duceau. Dar Niculae nici măcar nu se uită și din nou Moromete trebui să-l prindă din urmă.

— Cu toate că s-a dovedit că a fost în detrimentul meu, continuă Niculae, nu pot să nu recunosc că nu-ți stătea deloc rău pe vremea cînd ai cîștigat atîția bani că ți-ai cumpărat la loc cele două pogoane vîndute după fuga lui Paraschiv și Achim. Toată activitatea ta de-atunci avea la bază o idee greșită ! și te purtai foarte urît. Crezi că nu se poate să devii activ decît pe baza unei idei greșite ?

— Păi uite ați venit voi cu idei bune, zise Moromete prompt...

— Acuma mergem la mama, repetă Niculae.

— Și nu putem și noi să vorbim așa ca doi oameni...

— Cum să nu. De ce nu treci casa și pe numele mamei ? Dacă asta îți cere ea, ce te costă, crezi că mai are acum nevoie Paraschiv de ea, cînd o are pe-a lui ? Tu ți-ai cumpărat la loc cele două pogoane, ai un lot întreg, în timp ce mama a vîndut un pogon pe vremea foametei de după primul război și le-a dat să mănînce și lui alde Paraschiv și Achim și a mai vîndut pe urmă încă unul ca să am eu bani de cărți și de taxe. Pentru aste două pogoane nu face un loc de casă ? La ce te gîndești, că s-ar putea să vie Achim în sat și să se apuce iar de plugărie și ai vrea să-i dai casa ? Foarte bine, dar cine vă împiedică să vă faceți în cazul ăsta tu cu mama alta alături și să trăiți liniștiți ?

— Locul ei, zise Moromete, l-am vîndut lui Tudor Bălosu să te țin pe tine la școală.

— Nu-i adevărat, rosti Niculae indignat. Mă mir cum poți să spui o asemenea minciună. Cu cine crezi că vorbești ? Locul ăla era al Guichii, în timp ce curtea e destul de mare s-o împărțiți în două și unde e acum grajdul să dărîmați și să vă faceți o casă nouă.

— Mă, Niculae ! Mă Niculae ! strigă Moromete deznădăjduit, tu crezi că eu nu vreau ? ! Mîine, domnule, mă duc la sfat și îi trec și casa și locul, pe numele ei inclusiv ! Dar crezi tu că asta e ?

— Asta e ! afirmă Niculae fără înconjur. Fă tu chestia asta și ai să vezi că asta e.

— Păi atunci, zise Moromete oprindu-se și dîndu-și pălăria pe ceafă, ce mai căutăm încolo, hai încoace spre sfat să facem actul.

Adică, dacă era vorba numai de-atît, în ceea ce îl privea, socotea întrarea aceasta în domeniul simplității practice a vieții drept cel mai precar lucru care se putea închipui, era gata oricînd să facă tot ceea ce se cerea de la el.

— Nu, zise Niculae, asta e altă modalitate de a te abate din drum, — se uită la ceas, mergem întîi la mama și pe urmă de-acolo, dacă mai avem timp mergem și la sfatul popular.

— Mergem, conveni Moromete cu o tristețe duioasă, abia simtită, și ochii mari deschiși înotau parcă în niște lacrimi care nu se scurgeau, dar care nu-i înecau mai puțin vederea. Mergem Niculae, zise el cu un glas mic și curat ca să nu se bage pesemne de seamă ceea ce îl copleșea pe el în clipele acelea, mergem unde zici tu, întîi la mă-ta și pe urmă dacă nu mai avem timp mergem mîine la sfat, că e timp și mîine...

Aproape că nu se putea îndura acest glas și aceste cuvinte cu duioșia lor mitică asemeni unei rugăminți voit inocente ca să nu sufere pedeapsa teribilă care se pregătea sub ochii lui înspăimîntați. Niculae însă mergea înainte cu privirea țintă la ceva care numai el știa ce era, și nu băgă de seamă și nu i se păru foarte ciudat nici glasul așa de puțintel al tatălui și nici supunerea lui atît de totală, cu totul de neînțeles, cu care primea tot ceea ce îi spunea el.

— Dacă zici tu că așa e bine, continuă el, zic și eu ca tine, poate știi tu ceva...

— Ce spui tată, zise Niculae cu glasul celui care n-a fost atent fiindcă n-a auzit bine.

— Zic că poate că e bine așa cum zici tu, să nu-ți închipui că ai venit și tu pe la noi, ai văzut sau ți-au spus fetele astea ce s-a întîmplat și n-am ascultat și de vorba ta. Să trăiești Anghelache... Uite, plecai și eu cu băiatu-ăsta, pîn sat...

— Ia-l la secere, nea Ilie ! zise acel Anghelache voios.

Moromete redevenise între timp stăpîn pe sine și se uită dintr-o parte la fiul său : dădu din cap ironic arătîndu-l pe cel care trecuse :

— Acuma eu ăstuia, după teoria ta, nu trebuie să-i mai răspund, la ce-a zis, fiindcă mă împiedică să merg !

— Nu să mergi, să ajungi, zise Niculae.

— Adică cum, zise Moromete cu o dorință sinceră de a înțelege. Întrucît mă poate împiedica cineva să ajung unde mi-am propus dacă...

— N-am timp să-ți spun și nici nu mă interesează, îl întrerupse Niculae, mai bine gîndește-te ce-o să-i spui mamei cînd o să te întrebe de ce ai gonit-o de-acasă, nu să stai la taclale cu alde Anghelache !

— Cine a gonit-o de-acasă ?

— Tu ai gonit-o, răspunse Niculae, fiindcă una e să spui niște vorbe care poate să nu-ți placă și alta e să te prefaci bolnav zile întregi, ca să poți pe urmă să pui mîna pe par și să te iai după ea s-o gonești. Astea sînt faptele, n-ai cum s-o cîrmești orice ai zice și asta trebuie să rezolvi, nu altceva.

— Măi copilule, exclamă iarăși Moromete, de astă dată însă mai ferm, dacă din pricina vorbelor s-ar fi întîmplat tot ce știi, nebun să fiu eu și să nu fac orice ca să nu mai fie așa. Dar nu e vorba de vorbe !

— Dar despre ce e vorba ? zise Niculae cu acel glas plin de siguranță pe care îl avem totdeauna cînd sîntem încredințați că întrebarea noastră va rămîne fără răspuns. Mama se întorsese de bine de rău acasă, și nu zice nimeni să-ți fi părut bine de fapta ei, dar era acasă, și era acasă în dreptul ei, ai înțeles vreodată lucrul ăsta ? Mie să-mi răspunzi direct la întrebare.

(Continuare în pag. a VI-a)

patimile bătrînilor și ale tinerilor

(Urmare din pag. a V-a)

— Am înțeles, că nu e așa mare filozofie ce spui tu, zise Moromete supărat. Dar...

Și nu mai completă și restul gîndului. Niculae aștepta.

— Ei, zise el în cele din urmă, vezi că de fapt n-ai înțeles bine despre ce era vorba? Înțelegi abia acum, dar atunci nu ți-a trecut prin cap că n-ai dreptul să recurgi la forță. Să te văd acuma cum te descurci.

Ajunseseră și intrară în curtea Alboaicii. Ca și mai înainte, Marița era tot în bătătură și îi văzu nu pentru că se uită la ei, ci pentru că mișcarea parcă de mîndrie veselă pe care o făcea capul pe gîtul ei zărea tot timpul totul și nu se putea petrece nimic chiar și în spatele ei fără ca ea să-și dea seama în aceeași clipă:

— Mamă, strigă ea, păzea, a venit tata în petit.

Îi convenea să rîdă, vroia parcă să spună că Albei al ei n-avea s-o gonească niciodată de-acasă orice i-ar face. Catrina, fie că nu se așteptase să-l vadă pe Moromete venind după ea chiar în aceeași zi în care venise Niculae, fie că nu știa ce să mai facă văzîndu-l că se apropie de prispă, rămase cîteva minute lungi ca năucită, timp în care toată lumea se așeză pe-aproape. Alboaica aduse niște scăunele mici pe care le puse pe jos printre troscotul verde, care la ei se apropia pînă la marginea de lut a prispei. Dar apoi Catrina își reveni, se ridică fără veste de la locul ei, și pieri în casă prin tinda deschisă. Să fi fugit astfel fără să spună nimic? Moromete se uita în pămînt mohorît.

— Mamă, strigă Niculae încet, să știi că stăm aici și te așteptăm.

Alboaica, veselă, își dădu capul pe spate cu o mișcare de parcă s-ar fi ferit de-un fluture care îi zbura prin preajmă și zise în șoaptă:

— Lasă Niculae, că iese ea acuși. Apoi adăugă și mai șoptit: dar să știi tată, că nu e de-a bună, mai bine o mai lăsați și veneați peste vreo lună...

— De ce peste vreo lună? zise în clipa aceea Catrina prin geamul deschis al odăii.

Se vedea că se drege în oglindă și cînd ieși, chipul ei, sub o broboadă nouă, arăta ca para focului, iar din ochi îi scăpărau lumini verzi.

— Ce cauți aici? zise ea rămînînd în picioare, pe prispă, adresîndu-se bărbatului care stătea jos pe scăunel, afară din curte! Să nu stai tu aici în fața mea și să vii cu Niculae după tine! Hai, afară! Și dacă Niculae ține cu tine și îți caută în coarne, să plece și el! N-am nevoie de feciori care umblă contra domnului Cristos și îndeamnă lumea să nu se mai ducă la sfînta biserică.

Stătea mereu în picioare și din cînd în cînd îi dădea îndărăt pe tată și pe fiu cu dosul palmei, cu mișcări care n-aveau în ele nici o știință a efectului, dar erau totuși cumplite fiindcă arăta în clipele acelea tot atît de tînără și pătimașă ca și una de treizeci de ani care avea ea demult bănuieli că viața ei e greșită, dar i-a trebuit totuși o dovadă a trădării, ca să rupă cu cel care totdeauna a înșelat-o.

— Tu, zise ea dîndu-și o dată cu vorba brațele îndărăt, ca o pasăre gata să zboare sau să atace, azi dacă ar veni feciorii, azi ne-ai arunca pe drumuri. Că nu-ți ajunse că fugiră cu caii și cu oile și sparseră lada și luară din ea banii cu care trebuia să meargă Niculae la școală!

— Pe unul din ei, măcar, zise Moromete, iartă-l c-a murit. Au mai rămas doi: unul e bolnav și o să moară și ăla mîine-poimîine. De cine mai ți-e frică?

— Mai bine ai fi murit tu, spuse Catrina cu mintea rătăcită. Că eu cu ei n-am nimic, i-am crescut și m-am trudit și i-a bătut Dumnezeu după păcatele lor, dar tu...

Vroia adică să spună că el a rămas singurul nepedepsit și că trebuia deci să moară și el pentru ca astfel să ispășească. Ea era singura care n-avea nici o vină și deci nimic de ispășit, deci singura care merita să trăiască.

— Mamă, rupse Niculae tăcerea încărcată de aburi înfierbîntați de ură care otrăviseră numaidecît tot aerul din jur și era greu de văzut cum se mai putea vorbi mai departe fără să fie împrăștiat de cineva cu hotărîre (Moromete tăcea ca un gard bătut de ploi și nu se știa dacă venise aici cu gîndul să rabde sau să dea lupta în fața lui Niculae și să încerce să cîștige în felul acesta). Uite mamă, zise Niculae cu un glas care arăta că el era singurul care putea să-și păstreze aici o judecată limpede deși neocaptă și poate nestiutoare. Tu ai fi vrut ca tata să moară și din cîte am înțeles eu, el chiar a vrut să-ți facă pe plac și s-a pus la pat și n-a vrut să mai mănînce. Cine din sat de la noi sau chiar și din alte sate ar fi fost în stare să facă una ca asta? Că pînă la urmă tata n-a reușit, asta e adevărat, dar și tu te-ai grăbit să-l lași să se chinuiască singur și ai vrut s-o iai și pe Ilinca după tine. Cred și eu că lui tata i-a pierit atunci cheful să moară de dragul tău.

În clipa aceea Moromete se agită pe scăunel și deodată se ridică în picioare. Îl trînti fără să vrea, bîjbîind din mîini și împiedecîndu-se în propriii genunchi pînă porni împleticindu-se și făcînd totuși pași mari. Ce era cu el? Nu cumva e adevărat, gîndi Niculae, ce i-am spus eu mamei doar în glumă, ca să-i arăt că nu e nimic de lăudat nici în fapta ei care la drept vorbind nu prea se deosebește de a celor mai rele muieri din sat cînd ajung și ele la astfel de răscruci ale vieții? De ce fugea el iarăși și nu stătea aici să meargă pînă la cap? Putea să fie adevărat acest lucru de necrezut, că nu vrusese să mai trăiască. Dar de ce oare? Se simțise el așa de tare chinuit de remușcări? Sau într-adevăr răutatea răzbunătoare a mamei îi fusese de ajuns? Oricum, chiar dacă nu se gîndise să moară, bine nu-i fusese, prin urmare știa și singur să ispășească și nu trebuia să vie ea mama și să-i dorească sfîrșitul, cînd el se ținea mereu așa de voinic și mintea lui era atît de vie!

— Tată, strigă Niculae cu glasul răgușit, tată!

Dar el nu se oprea și mergea din ce în ce mai dezordonat și Niculae fugi după el și îl ținu.

— Tată, zise Niculae iar, unde pleci fără mine? Cum ne-a fost vorba?

Moromete se opri și glasul tînăr care îi pronunța numele îl făcu să-și adune în sine patimile răscolite cum își adună un cal puterea să se oprească înainte de a-și trînti călărețul. Se descotorosi cu blîndețe de brațul băiatului și își continuă mersul, acum regulat și sigur de sine. Niculae îl urmă.

— Ei, zise apoi Moromete pe uliță, ai văzut și tu? Că vii și-mi spui că de ce nu fac și nu dreg. Uite, am făcut și-am dres, spune și tu acuma dacă asta merită să se mai numească femeie, că e mă-ta și n-ar trebui să-ți spun așa. Degeaba îmi zici tu că n-o să-mi mai trimeți bani, că nu iau eu aminte la asta, ce crezi tu că pentru mine îți cer cînd îți cer? Nu tot pentru ea și pentru soră-ta să aibă și ele să-și mai cumpere vreo fustă? Că orice ați zice voi, lumea n-o să vrea ea să renunțe la pămînt, și de ce să nu-i dau și ei un pogon două, că a fost fată vrednică și a muncit? Nu de-aia, continuă Moromete după o vreme, în timp ce Niculae acum tăcea și asculta, dar ca să vezi și tu cum e, am zis ca tine să viu să stau de vorbă. Păi crezi că ai cu cine? Nu vezi că nu e în toate mințile ei? Lumea e plină de nebuni, mă mir că se mai încape!

— Da, dar tot trebuie să-i treci jumate din locul de casă, zise Niculae mohorît. Trebuia să faci chestia asta mai demult. De ce n-ai făcut-o?

Moromete nu răspunse și nici Niculae nu avea aerul că ar mai fi atît de doritor să afle de ce. Totuși continuă:

— Pune-te în locul ei, de la început de cînd noi nici nu eram, trăiește cu gîndul că într-o zi s-ar putea ca Paraschiv s-o arunce pe drumuri. Cît timp a văzut că nu îți nici cu noi nici cu ei, a mai fost cum a mai fost, dar pe urmă tu te-ai apucat și te-ai dus la București... De ce te-ai dus cu căciula în mînă, cînd din contră ei trebuiau să te primească pe tine smeriți, că doar erau vinovați! Cînd colo, tu le-ai dat tot! exclamă Niculae cu o nedumerire împrăștiată și cam absentă, din care nu lipseau însă unde reci de neînțelegere.

Ajunseseră la capătul uliței și Niculae o coti spre văgăuni, și nu îndărăt spre casă, cu o înfățișare nemulțumită și iritată, Moromete făcu același lucru. Îi trecuse duioșia aceia tremurătoare cu care venise, nu era nici un ceas, mai înainte, la Alboaica.

— Ați fost șase copii, zise el crezînd că Niculae nu mai avea mai multe de spus. N-am putut să mă rup în șase părți, că m-aș fi rupt și aș fi zis, na ție cutare, na și ție cutărică, tu ăsta du-te la școală și studiază, tu Paraschive ia și te însoară cu Manda lui Bodîrlache, tu Nilă aranjează-te și tu cum te tale capul cu ce-ți dau, tu Achime, ia-ți oile și fă ce vreai cu ele, voi, fetele astea vedeți cu ce vă mai dau eu și cu ce vă mai vine de la mă-ta arăniți-vă și voi pe-acolo prin tîrla ăluia cu care o să vă măritați!... Iar noi ăștia să ajungem la mila voastră, să ne trimiteți de la unul la altul cu mămăliga în mînă, că n-o să avem cu ce s-o mîncăm. Ei, chiar dacă făceam așa, tot n-ați fi fost mulțumiți!

— Sigur, de-aia păstrezi tu tot lotul tău numai pentru tine, ca să n-ai vorbe! zise Niculae sarcastic. De ce nu le-ai dat lui Paraschiv, lui Nilă cînd trăia, și lui Achim partea lor, dacă zici că de dragul lor te-ai dus după ei la București?

— Ca să-l bea pe-acolo cu muierile! zise și Moromete la fel de sarcastic.

— Care muieri? Cînd începu Paraschiv să-și facă economii pentru casă, nu mai era vorba de nici un fel de muieri.

— De unde să știu eu! făcu Moromete sumbru. Cîte n-au început ei, și n-au dus nici-una la cap!

— Dar nu despre asta e vorba, zise Niculae cu un glas mai înalt și mai curățit de o împotrivire ascunsă care nu întîrziase să apară cîtva timp la adresa tatălui, cînd îi auzise primele cuvinte în uliță, după ce plecase împleticindu-se de la Alboaica. Cînd te-ai dus la București așa cum te-ai dus, i-ai arătat mamei că n-ai de gînd să te ții de cuvînt. Ce-ai fi vrut atunci să facă ea în cazul de față, să bată din palme? Acum ai să-i treci din locul de casă.

— De ce, că vreai tu? zise Moromete foarte mirat.

Niculae tăcu o vreme în fața acestei reveniri neașteptate. În cele din urmă pufni cu nepăsare, deodată străin de toate acestea:

— Nu pot să sufăr oamenii care nu e un ceas de cînd au promis un lucru și pe urmă uită despre ce e vorba.

— Ba asta s-o crezi tu că am uitat, răspunse Moromete și el cu aceeași nepăsare de sus cu care vorbise fiul. Ca să nu ziceți că am gonit-o pe mă-ta de dragul ălora de la București, îi trec jumătate din locul de casă, dar nu ei, ci Ilinchii și cu condiția expre să nu-i spui nici tu nici Ilinca pînă la moartea mea. Și nici să-i văd picioarele prin curte că nu știu ce-i fac...

Și cu acestea Moromete se răsuci brusc cu fața spre sat și o luă singur pe drumul de întoarcere, fără să se uite dacă fiul avea de gînd să-l urmeze. Niculae nu-l urmă, se îndepărtă și el în același timp, grăbit, ocolind văgăunele pe acele poteci care duceau tot spre sat, dar în cu totul altă parte.

Soarele începuse acum să coboare spre asfințit... Ceasul cel mare al oamenilor, semnul timpului și al vremii, dacă trebuie să aprinzi focul de prînz sau dacă poți să te duci sau nu la cîmp, dacă mai e timp sau nu te-apucă vreo ploaie... Liniștit și familiar... Dă nepăsării privirii o rază din lumina lui, să vezi o pisică trecînd drumul sau un cîine sărind un pîrleaz... Cu atît mai mult un băiat sau o fată, sau o căruță cu cai, cu o familie întreagă în ea... Pe cerul lui albastru, albind grămezile uriașe de nori... Îți luminează să vezi totul și să nu stai niciodată fără să faci nimic, chiar dacă doar te uiți la el... Nimicul nu există decît pentru copii fiindcă ei sînt singurii care răspund cînd îi întrebi: „Ce mai face tac-tău și mă-ta Mărine?“ „Nimic“ zice el mirat că se pun astfel de întrebări, cînd acela poate să-și dea seama și singur de atîta lucru. Pentru că după zece ani să răspundă și el fără ezitare, dar și fără grabă, spunînd exact că tata e plecat pe la Cotigeoaia să taie niște lemne, iar mama e pe la dida să coacă pîine. Raiul e numai al copiilor, pentru că numai ei pot trăi în el fără să facă nimic și din acest nimic să țîșnească totuși uimirea și încîntarea veșnică. Pentru ceilalți uimirea și încîntarea e stîrnită de ceva sau de cineva și are o durată, ca și viața lor, mai lungă sau mai scurtă. Nu înseamnă că n-o întrebi **nimic**, pe Paraschiva lui Stan Ciocea, cînd o vezi trecînd pe drum cu mersul ei tot așa de frumos ca pe vremea cînd era fată mare, înainte de a se fi măritat cu Moreanu: „Ce mai faci Paraschivo, unde te duci?“ Paraschiva își întorcea fața ei care și ea rămăsese frumoasă, deși ceva alb ca o pudră de zăpadă se așternuse parcă pe obrajii ei, și ochii păreau să-i înoate într-o ceață viorie, ca de revărsat de zori; vrea să arate veselă, și parcă chiar și e, ca și cînd nimic nu i-ar mai fi rămas din tot ceea ce așteptase ea de la frumusețea și viața ei de fată decît să se silească să arate veselă: „Ce să fac, didă, mă duc pînă la Valache să cumpăr niște...“. Nici nu se mai auzea ce spunea ea că vrea să cumpere, fiindcă nu pentru a afla cu adevărat unde se duce sau ce mai face fusese întrebată (ce mai putea să facă acum decît să trăiască și să facă tot ce face toată lumea, să-și vadă de casă și de copiii care îi ieșiseră la fel de frumoși ca și ea, patru în aproape patru ani, după care o dată se oprise și de atunci i se albise și obrazul) ci să i se poată auzi vocea, ca și cînd durerea și plînsul ei din ziua nunții ar fi trebuit să-i ia glasul pentru totdeauna, sau cine o întreba s-ar fi așteptat s-o audă iar izbucnind în hohote la masă, cu voalul și coroniță pe frunte, după întoarcerea de la biserică. Pentru că Moreanu o luase, cu nuntă, la șaisprezece ani și era atît de subțirică și de fragilă încît lumea se așteptase să moară de inimă rea după ce tatăl ei o silise să se mărite cu acest Moreanu, care era un om blînd și nu era nici măcar urît sau bătrîn, să fi avut vreo treizeci de ani, atît doar că avea un picior mai moale sau mai scurt, se vedea la mers cum îl trage sau se poticnește puțin în el, dacă vroiai puteai să nici nu bagi de seamă. Dar toată această istorie era însoțită de un calcul pe care îl făcuse tatăl ei, un om care era departe de a fi sărac, dimpotrivă, avea, lîngă podul din mijlocul satului, pe sub care curgea primăvara cu spume apa unui brat al rîului care încolăcea satul pe la margine, o casă cu două caturi și două pridvoare și cu fîntînă de piatră în curte și avea ca și Moromete două loturi. Paraschiva era singura fată pe care o avea Stan Ciocea și frumoasă cum era și cu atîta pămînt cît puteau să-i dea părinții ei, toată lumea se aștepta s-o ia cine știe cine, la fel ca ea, care ar fi trebuit să vie nu se știe de unde și s-o ducă nu se știe încotro, la București... Și iată că venise acest Moreanu, într-adevăr de foarte departe, tocmai de la Moreni, unde lucrase la o sondă din acelea care se vedeau seara tocmai de-aici, incendiind cerul cu flăcările ei... Ardea demult, parcă de totdeauna, așa cum se vedea spre miazănoapte îndată ce se lăsa seara, la marginea cerului... Pe cîmpie oamenii se opreau și se uitau și arătau copiilor cu biciul, tot așa de vrăjiți și ei ca și aceștia: arde sonda de la Moreni! Ce era aceea o sondă? Și de ce ardea? Așa trebuia să facă, să ardă seară de seară, sau ce era cu ea? Moreanu (îl chema Ion Panait) era de fapt tot din sat, dar plecase de mult la Moreni și se întorsese de-acolo plin de bani și Stan Ciocea pusese ochii pe el. I-o dăduse repede pe Paraschiva, de frică să nu ia Moreanu pe alta. În schimb, se spunea în sat (și tocmai acest „schimb“ le speriase pe fete, suratele ei și atît o cănaseră și plînseseră cu ea că izbutiseră s-o facă să se poarte și ea la nuntă așa cum se purtase) Moreanu trebuia să-i dea lui Stan Ciocea toți banii aceștia pe care îi cîștigase el în atîția ani, să-și deschidă el o cîrciumă în centru în fața celei a lui Aristide, pe care îl dușmănea, fiindcă Stan Ciocea era țărănist și Aristide îl dăduse jos după prima guvernare a țărăniștilor. De atunci Stan Ciocea nu mai fusese ales primar, din pricină, credea el, că n-avea cîrciumă în centru ca Aristide, să vie oamenii la el și să bea, să-l audă vorbind și dîndu-și seama că e mai deștept decît Aristide, să-l voteze pe el, pe Stan Ciocea, la alegerile viitoare. Acum Stan Ciocea era și el fugit ca și Aristide, pitit nimeni nu știa pe la care rude ale lui de pe la Pitești, fiindcă atunci cînd i se luase cîrciuma și se făcuse în ea casă de nașteri, Stan Ciocea făcuse scandal mare, începuse să înjure ca un zălțat și atunci venise la el într-o noapte miliția să-l ridice. Stan Ciocea trăsese zăvorul (își făcuse, cu anii, două odăi deasupra cîrciumii), începuse să-i înjure și pe milițieni și îi amenințase că să îndrăznească unul din ei să-i spargă casa: o să-i spargă și el capul cu un par, chit că după aia o să moară și el. Milițienii nu-i spărseseră ușa, dar în seara următoare reveniseră, însă Stan Ciocea fugise între timp. Moreanu, gineri-său care stătea în casa cu două caturi pe care părinții i-o lăsaseră Paraschivei zestre, umbla pe drum tăcut, cu capul în pămînt, ca și cînd nici el n-ar fi putut să uite că mireasa lui i-a plîns la nuntă și el se căia și acum că i-a făcut acest rău însurîndu-se cu o fată atît de frumoasă și de subțirică: în capul lui începuseră să se arate fire albe și trăind lîngă el Paraschiva îmbătrînise și se albise parcă și ea, cu toate că părul ei era mereu curat și mai arăta încă veselă cînd rîdea și i se vedeau toți dinții în gură: lumea nu uita nunta ei neobișnuită și din pricina asta n-o uita nici ea, deși acum tinea la „Ion al ei“ și ajunsese să-i placă chiar și mersul lui poticnit, puteai să-ți dai seama după glasul cu care îl striga citeodată cînd se grăbeau să se ducă pe la rude, îmbrăcați de sărbătoare și cu copiii în brațe: hai Ioane, hai, spunea ea de la poartă, în timp ce Moreanu cobora, treaptă cu treaptă, scara înaltă a pridvorului din față, calcă și tu de două ori într-un loc, că pînă ajungem cum mergi tu, ne-apucă noaptea, mă!“ El mormăia nu se știe ce și rar dacă i se auzea glasul, chiar cînd trebuia să răspundă la bună ziua: nu zicea nimic, ridica doar puțin mîna în aer și își vedea de drumul lui care la el era mai lung ca la alții. În ultima vreme, fiindcă doi dintre copiii lor erau studenți la o facultate din București, de la sfatul popular li se trimisese într-o zi să țină în gazdă un tînăr învățător. Îl gonira după cîteva săptămîni indignați de purtarea lui necuviincioasă: se apucase să-i facă Paraschivii cadou o pereche de ciorapi de mătase; președintele Plotoagă le trimise atunci o învățătoare și cu ea se împăcau bine, stătea și acuma la ei.

Ce putea însă să răspundă Marioara, fata lipoveanului, dacă ar fi fost întrebată unde se duce în ziua aceea cînd plecînd de la surata ei, Ilinca lui Moromete, o pornise pe drum? Încotro se ducea? Fiindcă un om sau o fată într-un sat trebuie să se ducă undeva dacă picioarele îi s-au urnit din loc și au început să le calce pămîntul. Poate să meargă la apă, la fîntînă cu o găleată sau se poate duce la aceeași fîntînă cu o vită: se poate duce undeva departe, în altă parte a satului unde are o rudă; și aici mersul ei e ghicit de toată lumea, e mai rar, dar mai **așternut**, mai regulat și mai puțin ispitit de oprirele întîmplătoare, vede și în același timp nu vede pe cei pe care îi întîlnește, are de mers și n-are timp de nimeni, fiindcă nu are numai de dus ci și de întors și dacă se oprește se poate pomeni că lumea începe să spună despre ea: asta (sau ăsta) știe cînd pleacă, dar de întors numai Dumnezeu știe cînd se întoarce; se poate duce pînă colea peste drum, la cineva cu care are puțină treabă, sau fără treabă; și atunci mersul e liber, gata să mai piardă sau gata chiar să piardă cu altcineva tot timpul destinat să-l piardă cu cel la care se gîndise de la început: se mai poate duce, de asemenea, la o mică muncă prin împrejurimile satului, unde are o vie sau un petic de pămînt cu pepeni sau dovlecei sau cînepă sau nutret, este văzut, dacă e un om, de toată lumea cu o coasă la spinare sau cu o tăpăligă, lucruri care nu fac parte din arsenalul uneltelor mari, cu care omul iese de obicei însoțit de alți membri ai familiei, împreună cu căruța cu cai; și în afară de sărbători cînd toată lumea părăsește casa și se strînge ba pe marginea șanțurilor, femei și bărbați deopotrivă, sau la horă și la plimbări prin pădure, băieți și fete tinere, un om într-un sat nu se mai poate duce nicăieri unde să fie văzut și să nu se știe ce e cu dusul lui și ce rost are. Este cunoscut și mersul nenorocirii, cînd un bărbat trece cu capul gol pe drum, cu niște pași rari și cu fruntea plecată și tăcut, strivit parcă de filfiitul morții care i-a intrat în curte și i-a răpit fie copilul, fie mama bătrînă, sau chiar femeia încă tînără. Mersul acesta însă **nicăieri**, tărăgănat, care fu văzut în după-amiaza aceea cu cîteva zile înainte de seceris al Marioarei lui Fîntînă stîrni vorbe pe tot parcursul lui, ca și cînd s-ar fi petrecut ceva senzațional. „Ce e cu asta? Unde se duce?“ Și trecută de o casă, silueta fetei era zărită din curtea cealaltă și după cîteva clipe lungi de tăcere și contemplare se auzea șoapta în liniștea zilei: „Uite-o și pe Marioara lui Fîntînă, de unde o fi venind?“ Și nu trecea mult și se auzea altă voce: „Asta le-a terminat pe toate, se duce acuma să se joace!“ „Ce-aveți cu ea, s-o fi ducînd și ea pe la vreo fată!“ o apăra cîte un glas de femeie. „Pe la vreo fată n-ar fi nimic, răspundea bărbatul, să nu nimerească ea în altă parte“. Unde ar fi putut nimeri? Imaginația redusă a femeii părea izbită violent de cea a bărbatului și se auzea protestul ei scîrbit, amestecat cu rîsul scurt al celui fără măsură la vorbă. Din altă curte țîșni chiar întrebarea curată, plină de interes, a unei surate care nu-și arătă însă fața.

— Unde te duci Marioară?

Marioara tresări, se uită într-acolo și timp de cîtiva pași nu zise nimic. Pe urmă răspunse, tare, foarte răspicat și explicativ.

— Mă duc la pădure după bureți.

Da, asta putea fi adevărat, plouase puțin azi noapte și puteau fi căutați bureți, mare minune să-i găsești însă după o ploaie atît de mică și care nici nu se știe dacă o fi ajuns prin Cotigeoaia. Dar puteai să-i cauți, bureți sau melci, sau chiar pește, dacă te mai duceai cu cineva, cu o plasă să dai pe la fundul rîului, aci la intrarea în pădure, sub deal. „Se duce ea după bureți, cum mă duc eu acuma, de Sîn-Petru, după iepuri“, se auzi alt glas, ca și cînd de Sîn-Petru vînătoarea de iepuri ar fi fost la fel de lipsită de noimă ca și mersul pierdut al acestei fete.

Pe urmă Marioara ieși din sat și scăpă de sub ochii oamenilor, ajunse în vale la Cotigeoaia unde se vedea podul cel vechi de lemn, cu schelăria lui care în singurătatea care năvălea parcă din pădure asupra rîului, părea, împreună cu o cruce mare și o fîntînă de prin apropiere părăsite dacă ighebul uriaș al fîntînii cu scoarța de mușchi crescut din coaja fostului copac din care fusese făcut, n-ar fi arătat că vitele și poate și oamenii continuau încă să bea apă de aici și să treacă peste acel pod. O rămășită a unor timpuri demult uitate, singura mărturie că în acest sat au mai trăit cîndva și alți țărani și că și cei din prezent vor pieri într-o zi toți și numai astfel de urme cum sînt podurile, fîntînile, crucile, făcute de mîna lui, sînt o mărturie de om, restul, pădurea și ierburile existînd și singure, iar casele și drumurile fiind mai mult decît acestea din urmă sub tîrnăcopul care le dărîmă sau le desfundă să-și facă altele mai bune. O fîntînă însă din bucăți mari de piatră, lîngă un pod din bîrne groase la marginea satului lîngă o pădure pe unde nu se umblă atît de mult ca pe ieșirile mari, poate să dureze sute de ani dacă din cînd în cînd un cui e vîrît adînc cu ciocanul sau o ciutură e schimbată o dată la douăzeci de ani de niște inși de prin apropiere care să fie suficient de înstăriți pentru ca nici cuiul și nici ciutura aceea să nu-i facă să prefere ruina podului sau a fîntînii, pagubei la care acest cui sau ciutură i-ar supune. Marioara coborî încet pe spinarea domoală a micului deal în creasta căruia curgea rîul și ajunse, trecînd pe pod, în poiana de lîngă marginea pădurii. În depărtare se vedea albia rîului cotind lin, cu apă bogată, printre sălcii plîngătoare și ierburi înalte. Soarele bătea din plin peste lăstăriș și era liniște mare. Pădurea se întindea dincolo de lăstăriș plină de răcoare și umbră. Cînd Marioara trecu podul un strigăt din lăuntrul pădurii răsună ca dintr-o casă uriașă al cărei acoperiș era cerul. Marioara se opri și se uită într-acolo, cu mîna la frunte și cu privirea sticlind. Se auziră glasuri limpezi foarte apropiate. Un zgomot puternic de cai, trecînd vijelios peste pod, îi întoarse privirea înapoi și curînd caii zburară prin fața ei și pierră în adîncurile pădurii. O clipă doar se zări filfiind cămașa albastră a călărețului pe fondul verde crud al lăstarilor și după aceea nu se mai auzi decît tropăitul care se îndepărta sporindu-și parcă enorm viteza din pricina ecoului care dubla repede cele opt răpăituri de copite peste pămîntul bătătorit. Apoi tropăitul păru că se domolește și se îndepărtează, dar reveni cu forță sporită parcă pe sub pămînt și umflîndu-se din ce în ce, pînă ce deodată se stinse de tot și liniștea recăzu. Soarele cobora deasupra pădurii și părea mai puternic decît cînd era în înaltul cerului, lumina mai tare, văile mici și cîmpia îndepărtată zăceau scăldate în lumina coborîtă jos, încă albă, deși galbenul din ea putea fi ghicit în strălucirea aparte a unor ierburi, în reflexul apei, sau în umbrele sălciilor răsturnate cu capul în jos în dreptul gîdaelor adînci unde rîul își încetinea scurgerea și își sporea adîncimea și suprafața. Marioara reveni parcă indecisă, intră sub pod și după ce rătăci cîtva timp pe sub stînghiile lui de dincoace de apă, pline de cuiburi de rîndunici și pînze uriașe de păianjeni, o luă încet înainte pe albia rîului pe o potecă de sub mal. Poteca făcea o buclă de-a curmezișul malului înalt, ajungea jos și acolo dădea în altă potecă, chiar alături de apă, pe un mal mai jos, plin de ierburi cu firul subțire și roșu, ardeiul șerpilor. Fața apei strălucea ca argintul, iar de o parte și de alta, pe maluri, parcă ardea un foc rece. Marioara își scoase sandalele și intră în apă, într-un loc unde curgerea rîului se subția și se vedea la fund pietrișul alb, trecu pe malul celălalt și se încălță la loc. După o vreme de mers intră din nou în apă și trecu iar pe malul celălalt, ca și cînd spre locul încotro vroia ea să se ducă, nu se putea ajunge decît așa. Ocolind valea cu o mișcare largă albia rîului o lua acum pe la marginea pădurii pregătindu-se pentru un drum lung. Într-o parte se înălța pădurea iar în cealaltă zarea fără sfîrșit a cîmpiei. Grînele creșteau pînă aproape de mal și nimic nu se mai vedea sub cerul albicios în afară de ele, nici un pom, nici o ridicătură, doar soarele singuratec deasupra și cerul înecat în lumină. Undeva în pădure, prin apropiere, se auzi din nou glasurile de la început și bălăcărit de apă. Rîul, ocolind pădurea, intra pesemne în ea și băieți sau poate și fete se scăldau sau prindeau peste cu plasa. Marioara trecu iar rîul și o luă într-acolo printr-o potecă. După cîtva timp de mers se făcu deodată o poiană largă și se văzu din nou rîul oprit aci parcă definitiv, atît de mare era gîdăul în care se împotmolise. Nici poiana nu era dintre cele obișnuite, din ea se vedea în depărtare dincolo de rîu, un crîng și cariere de piatră, văgăuni de unde se lua pietris pentru bătături, nisip și pămînt humos de cărămizi — își căscau, aceste văgăuni, de departe gurile lor roșietice cu musuroaie albe; acolo era și cimitirul animalelor, din apropiere putea fi văzut greabănul uscat sau capul mare al vreunui cal, sau mai mic al vreunui cîine, celelalte nefiind, mîncîn-se de oameni și nu de cîini sau de viermi. Undeva mai pe sus, se vedea printre copaci casa lui Valache și dincolo de ea fosta primărie, acum sediul sfatului popular, iar în vale spre rîu, se zărea roata bulgărească cu care își uda Valache grădina lui de zarzavat. Într-adevăr se prindea peste și cineva își scălda caii, iar pe mal făceau zarvă cîțiva copii printre care și flăcăi mai mari și cîteva fete de prin apropiere, le strigau de prin fundul grădinilor mamele să vină acasă că au treabă, nu e vremea acuma de stat la gîdău. Marioara se apropie și se uită și ea în apă, unde două muieri îmbrăcate în pantaloni trăgeau de o plasă cu apa pînă aproape de subsuori.

— Ați prins ceva, tată Mariță? zise ea cu un glas de parcă era foarte curioasă să știe dacă se prinde ceva, ca să vie și ea cu o plasă.

— Am prins ceva, zise femeia după cîtva timp și se apropiară de mal și vărsară pe el mîl, broaște groase, mormoloci și nici un pește, nici măcar de sămînță.

— Au prins mai mult de-o grămadă, spuse un flăcău care stătea pe vine pe creasta dealului și trăgea din țigare cu aerul că mai bine s-ar duce acasă cele două muieri și ar lăsa apa în pace. Vasilco, zise el mai departe uitîndu-se neclintit la nădragii rotunzi pe care apa îi lipea pe trupul muierii, ce-a spus nea Ilie al tău cînd te-a văzut îmbrăcată așa?

— Mă, ăsta al lui Udubeașcă, cînd oi băga eu mîna în nămol și ți-oi da una în ochi, ai să vezi tu ce-a spus.

Nu arăta prea grozav Gheorghe al lui Udubeașcă descult și cam gălbejit cum era și cu cămașa ruptă în spinare, dar el nu părea să se fi văzut vreodată cu ochii lui.

— Păzea Gheorghe, îl preveni una din muieri cu un glas binevoitor și matern, fiindcă Vasilca aceea se și aplecase în apă și ținea în mînă nămol să dea în el.

Dar nu dădu, îl lăsă în apă și își văzu de plasă. Mai încolo se zărea pe mal peste ceva negru o cămașă albastră a celui care, în mijlocul apei își spăla cu multă ardoare caii. Era Ștefan al lui Năstase.

— Uitați-vă la Vatică și Sora cum vin cu săpăligele pe umăr, băgă de seamă un flăcău care stătea lîngă cel numit Udubeașcă și care arăta și mai bătos decît acesta, n-avea nimic rupt pe el iar în lobul urechii stîngi îi strălucea un nit de argint de forma unei mici stelițe. Vatică, strigă el, mă, tu știi că Gheorghe al lui Udubeașcă mi-e frate?

— Ce vorbești, unde l-ai găsit? zise Vatică de departe cu un glas subțirel și cu suflu slab, dar vesel că era întîmpinat astfel de un flăcău cum era cel cu nit în ureche, pesemne mai ceva decît altii și în orice caz decît cei de acolo.

Răspunsul însă nu fu dintre cele care apoi sînt reținute și repetate și de alții. Sora își ținea fusta cu o mînă și trecea rîul uitîndu-se în jos la apă, iar Vatică venea în urma ei trecînd prin apă fără să-și ridice izmenele, și se uita spre mal cu un zîmbet încrezător și vesel. Cînd ajunseră lîngă cei-lalți umărul pe care flăcăul ținea săpăliga i se arcui lin spre pămînt și o dată cu unealta se așeză și el jos pe o parte, sprijinindu-se în cot. Arăta trudit dar zîmbea mereu, cuprins de nu se știe de ce fericire lipsită de sens, dintre cele ușor de stins printr-un cuvînt sau printr-un gest. Ceea ce se și întîmplă: cel cu nit în ureche îi făcu cu cotul lui al lui Udubeașcă și ăsta apucă brusc de marginile pălăriei lui Vatică și i-o trase astfel pe ochi. Fără să se supere, acesta își dădu pălăria la loc și protestă:

— Stai, mă Gheorghe, că-mi rupi pălăria!

Nu se știa de ce nu crescuse ca lumea și nu se însurase băiatul lui Botoghină avea peste douăzeci și cinci de ani și arăta ca de nouăsprezece. Unii spuneau că ar fi luat boala de la tat-său, dar nu-l auzise nimeni tușind sau văitîndu-se. Se știa doar ce-i răspunsese el lui Fîntînă anul trecut cînd venise la el să-l înscrie în gospodăria colectivă. „Mai bine mănînc mămăliga cu cenușă decît să mă înscriu eu acolo!“. Ca și cînd cine știe ce avere ar fi pierdut dacă se înscria, cele două pogoane care îi rămăseseră de la taică-său (Irina plecase din sat de pe la 14 ani, cînd mai trăia încă Botoghină, care o ajutase să intre într-o școală la București).

— S-au făcut rosiile, Vatică? întrebă o muiere din gîrlă.

— Demult, răspunse Vatică.

— Cît îți dă pe zi Valache?

Vatică vru să răspundă, dar din nou Gheorghe al lui Udubeașcă îi trase pălăria pe ochi, de astă dată mult mai tare, încît mușamaua veche se rupse și prin ruptură i se văzu lui Vatică părul răvășit. El muncea acolo la grădină și sta în soare și pălăria lui era cam arsă, nu ținea la joacă. Se făcu roșu de necaz, și-o smulse din cap și trîndind-o alături de săpăligă izbucni:

— Mi-ai rupt pălăria Gheorghe... Mai și rîzi... Du-te dracului cu dinții tăi...

Și se repezi să facă și el la fel cu pălăria celuilalt, dar acela se răsturnă pe spate și se feri forfecînd în aer ca un circiiac din picioare.

— Fir-ai al dracului de cloncan, mai spuse Vatică lăcrimînd, obișnuindu-se pesemne cu greu cu ideea că acum va trebui să poarte pălărie cîrpită.

— Cît zisesi că îți plătește ziua, Vatică? repetă femeia din gîrlă, întrebîndu-l tot pe el deși era și Sora acolo și lucra și ea la grădină, dar ca și cînd ea n-ar fi fost om.

Vatică nu răspunse, stătea abătut și își răsucea pălăria în mînă și atunci cel cu nit în ureche sări:

— Ce-aveți, mă, cu el? Bă, al lui Udubeașcă!

Se dădu aproape de Vatică, îl cuprinse peste umeri și începu să-i vorbească apropiat, ca între prieteni:

— Ce mai faci tu, Vatică? Cum lucrezi tu cu Sora la grădină? Te mai odihnești și tu din cînd în cînd în poiana ei? Ai? Tu ce zici Soro? Își mai pune Vatică capul din cînd în cînd în poiana ta?

— Nu și-l pune, zise Sora zîmbind cu dinții ei mărunți, cu culoarea lor incertă.

— Nu și-l pune. Păi de ce, măi Vatică? A? Ia spune!

— Ia du-te și tu în mă-ta, zise deodată Vatică, dar fără să scuture de pe umerii să

COMUNICAT
cu privire la vizita în Olanda a președintelui Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România

(Urmare din pag. I)

Ele au fost de acord că schimburile economice dintre România și Olanda se lărgesc continuu și că progresele economice importante realizate de către cele două țări oferă multiple posibilități pentru extinderea acestor schimburi. Pentru încurajarea colaborării în domeniile industriei și tehnicii, miniștrii de externe român și olandez au semnat un acord de cooperare economică, industrială și tehnică.

În vederea promovării comerțului româno-olandez și a cooperării dintre serviciile veterinare român și olandez, miniștrii de externe au semnat, la 20 iulie 1967, un acord veterinar.

S-a hotărît, de asemenea, ca într-un viitor apropiat să aibă loc negocieri privind încheierea unui acord de transporturi rutiere între cele două țări.

Exprimînd dorința de a dezvolta și mai mult legăturile culturale și științifice dintre cele două țări, guvernele român și olandez au stabilit încheierea în viitorul apropiat a unui program de aplicare a acordului cultural semnat în luna ianuarie 1967, ale cărui instrumente de ratificare au fost schimbate la Haga la 20 iulie 1967.

Au avut loc, de asemenea, într-o atmosferă de sinceritate, discuții cu privire la probleme internaționale actuale, printre care au figurat pe primul plan problemele europene, precum și situația din Vietnam și din Orientul Mijlociu.

Cele două părți au subliniat că în condițiile actuale sarcina primordială a tuturor statelor, mari sau mici, este de a depune eforturi susținute în vederea întăririi păcii.

Ele și-au exprimat convingerea că cele două țări sînt în măsură să joace un rol activ în găsirea unor soluții pentru problemele existente și că ele pot astfel contribui la slăbirea încordării internaționale.

Cele două guverne și-au exprimat neliniștea în legătură cu situația din Vietnam și și-au expus pozițiile față de această problemă. Ele au subliniat necesitatea reglementării neîntîrziate a acestui conflict, pe baza acordurilor de la Geneva din 1954, astfel încît poporul vietnamez să aibă posibilitatea de a-și hotărî singur soarta.

Părțile consideră că adoptarea unei soluții durabile a conflictului din Orientul Mijlociu nu este posibilă decît prin tratative, duse într-un spirit de echitate, între părțile direct interesate, cu condiția de a fi respectate interesele fundamentale ale tuturor statelor, precum și existența lor independentă și suverană.

Cele două părți acordă o mare importanță luării unor măsuri eficace, precum și întreprinderii unor acțiuni energice în vederea dezarmării, în scopul realizării unei mai mari securități în lume.

În ceea ce privește problemele europene, partea olandeză a amintit că s-a raliat, printre altele, inițiativei române exprimate într-o rezoluție, adoptată la cea de-a XX-a sesiune a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite, referitoare la promovarea bunelor relații dintre țările europene. În legătură cu convocarea unei conferințe în problema securității europene, cele două părți împărtășesc părerea că, pentru a-și atinge scopul, o asemenea conferință trebuie să fie temeinic pregătită.

Părțile română și olandeză și-au exprimat acordul asupra importanței unor asemenea vizite reciproce pe care își propun să le continue și în viitor, pentru promovarea înțelegerii și încrederii reciproce între state, în interesul păcii internaționale.

ÎNTOARCEREA DIN OLANDA A TOVARĂȘULUI ION GHEORGHE MAURER

(Urmare din pag. I)

„Părăsind teritoriul frumoasei dv. țări, vă transmit calde mulțumiri pentru primirea și atenția deosebită de care ne-am bucurat în tot timpul șederii noastre în Olanda.

Ne exprimăm convingerea că schimbul de vederi sincere și prietenești pe care le-am avut cu Excelențele Voastre și cu alte eminente personalități ale vieții politice olandeze vor contribui la întărirea prieteniei între România și Olanda, în folosul celor două popoare și al colaborării între statele europene.

Permiteți-mi să vă urez, domnule prim-ministru și domnule ministru al afacerilor externe, multă sănătate și fericire personală, iar poporului olandez pace și prosperitate".

★

Vineri dimineața premierul Maurer, însoțit de ministrul afacerilor externe, Corneliu Mănescu, și de celelalte persoane oficiale române, a făcut o vizită, la Palatul Păcii din Haga, președintelui Curții internaționale de justiție, dl. José Luis Bustamante Y Rivero (Peru).

Oaspeții români au fost salutați călduros de președintele înaltului for internațional, de prof. J. François (Olanda), secretar general al Curții permanente de arbitraj, K. Tanaka (Japonia) și S. Petren (Suedia), judecători la Curtea internațională de justiție.

După ce s-au întreținut în mod cordial cu președintele Y Rivero și cu cellalți reprezentanți de seamă ai activității juridice internaționale, gazdele au însoțit pe oaspeți prin impozantele săli ale Palatului — una din monumentalele construcții ale capitalei olandeze.

Premierul Maurer a urat președintelui Y Rivero și colegilor săi mult succes în activitatea lor.

Vizita delegației Partidului Socialist Unificat Italian

Continuîndu-și vizita în țara noastră, delegația Partidului Socialist Unificat Italian, alcătuită din tovarășii Venerio Cattani și Alberto Bemporad, membri ai Direcțiunii, șefi ai Secției Internaționale a partidului, deputați, membri ai Comisiei pentru afaceri externe a parlamentului, și Gianni Finocchiaro, șef adjunct al Secției Internaționale a partidului, a vizitat Muzeul de istorie a partidului comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România, și a avut întrevederi la Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale cu tov. acad. Aurel Moga, ministrul sănătății și prevederilor sociale, și la Ministerul Comerțului Exterior cu tov. Gheorghe Cioară, ministrul comerțului exterior.

Delegația a făcut, de asemenea, o vizită în regiunea Brașov.

Cronica zilei

RECEPȚIE CU PRILEJUL ZILEI NAȚIONALE A BELGIEI

Cu prilejul sărbătorii naționale a Belgiei, ambasadorul acestei țări la București, Honoré Cambier, a oferit vineri după-amiază o recepție în saloanele ambasadei.

Au participat Pompiliu Macovei, președintele Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, Constantin Flitan, adjunct al ministrului afacerilor externe, Ion Pas, președintele I.R.R.C.S., membri ai conducerii unor ministere economice și instituții centrale, oameni de știință și cultură, ziariști.

Au luat parte șefi ai misiunilor diplomatice acreditați la București și alți membri ai corpului diplomatic.

★

Vineri a părăsit Capitala, îndreptîndu-se spre Moscova, delegația Uniunii Tineretului Comunist, condusă de Vasile Nicolcioiu, secretar al C.C. al U.T.C., care va participa la Întîlnirea internațională „Tineretul și Octombrie" de la Leningrad.

★

Cu prilejul vizitei în țara noastră a prof. Gerret Pieter de Ridder, directorul Institutului de studii spaniole din Amsterdam, Institutul român pentru relațiile culturale cu străinătatea a organizat vineri, la Casa de cultură a I.R.R.C.S. din Capitală, o seară culturală olandeză.

★

Hoang Tu, ambasadorul R. D. Vietnam la București, care a luat parte la mitingul din Galați prilejuit de aniversarea a 13 ani de la semnarea acordurilor de la Geneva, a făcut vineri o vizită la Întreprinderea avicolă de stat Urleasca, din raionul Brăila, și la cooperativa agricolă de producție din Ianca, raionul Făurei.

Ambasadorul a fost însoțit de Mircea Răuță, vicepreședinte al sfatului popular regional.

(Agerpres)

ÎN TABĂRA STUDENȚEASCĂ DE LA IZVORUL MUREȘ

Miting de solidaritate cu lupta dreaptă a poporului vietnamez

TG. MUREȘ. — Delegația Uniunii studenților pentru eliberarea Vietnamului de sud (UELVS), condusă de Tran Van An, membru al Comitetului Central al UELVS, care se află în țara noastră la invitația U.A.S.R., a poposit vineri în mijlocul studenților noștri aflați la odihnă în tabăra studențească de la Izvorul Mureș.

După-amiază, în sala de festivități a taberei, oaspeții au participat la un miting de solidaritate a tineretului român studios cu lupta dreaptă a poporului vietnamez împotriva agresorilor americani.

La miting au luat cuvîntul Ermina Marulis, studentă în anul III la Facultatea de filologie din București, asistentul universitar Arsene Grigore, Iulian Vereș, secretar al Consiliului U.A.S.R., directorul taberei.

Vorbitorii au arătat că studenții țării noastre, alături de întregul popor, cer ca S.U.A. să pună capăt imediat, definitiv și necondiționat bombardamentelor asupra R. D. Vietnam, să înceteze agresiunea împotriva poporului din Vietnamul de sud, să-și retragă trupele sale și ale sateliților din această parte a Vietnamului, să recunoască Frontul național de eliberare al Vietnamului de sud ca reprezentant unic și autentic al poporului vietnamez, să respecte acordurile de la Geneva din 1954 și să lase poporul vietnamez să-și hotărască singur problemele sale interne, fără nici un fel de amestec din afară.

Din partea studenților sud-vietnamezi a luat cuvîntul Tran Van An, conducătorul delegației, care în cuvinte calde a adresat mulțumiri Comitetului Central al Partidului Comunist Român, Guvernului României, poporului și tineretului român, pentru sprijinul acordat poporului vietnamez în lupta sa dreaptă și nobilă, de apărare a libertății patriei, împotriva imperialismului american.

Participanții la miting au adoptat în încheiere o moțiune de solidaritate cu lupta eroică a poporului și tineretului vietnamez.

Au fost prezentate apoi un film și o expoziție înfățișînd aspecte din lupta poporului vietnamez.

(Agerpres)

LA MAREA SĂRBĂTOARE A POPORULUI POLONEZ

Poporul polonez sărbătorește astăzi împlinirea a 23 de ani de la eliberarea țării de sub jugul fascismului și crearea Poloniei populare, eveniment de răscruce în milenara sa istorie.

Grelele suferințe și jertfe impuse poporului polonez de cotropitorii hitleriști sînt cunoscute lumii întregi. Invadînd țara, hitleriștii au transformat orașele și satele în ruine, au pricinuit pierderea a milioane de vieți omenești și au pus în pericol însăși existența statului și poporului polonez. Niciodată nu se va șterge din memoria omenirii imaginea Varșoviei în ruine, a lagărelor de la Oswiecim, a ororilor săvîrșite de cotropitori pe pămîntul Poloniei. Sub conducerea comuniștilor, poporul polonez a luptat cu eroism și abnegație pentru salvarea și renașterea patriei sale la o viață nouă. Armata poloneză renăscută a luptat alături de armata sovietică pentru eliberarea și independența țării.

Ca o încununare a luptei grele a poporului polonez, la 22 iulie 1944, în orașul Chelm, Comitetul de eliberare națională a proclamat instaurarea puterii populare în Polonia. De atunci, poporul polonez, sub conducerea clasei muncitoare și avangardei sale, Partidul Muncitoresc Unit Polonez, a pășit la opera de ridicare a țării din ruină, de zidire a Poloniei populare. Într-o perioadă scurtă Polonia a făcut mari pași pe calea dezvoltării sale multilaterale. Socialismul a adus adînci transformări în viața economică și socială, ridicînd la o viață nouă orașele și satele țării. Noi ramuri industriale au fost create, transformînd Polonia într-un stat industrial-agrar. S-au dezvoltat îndeosebi industria navală și industria autovehiculelor, cea a locomotivelor cu combustie și electrice, a tractoarelor și a cauciucului sintetic. O dezvoltare impetuoasă au cunoscut industria siderurgică, extracția cărbunelui și industria chimică. La începutul anului de față, puterea totală instalată a centralelor electrice din Polonia a depășit 10 000 MW. Bilanțul a peste două decenii de activitate creatoare situează Polonia printre țările cu un potențial economic avansat. Astăzi R. P. Polonă ocupă locuri de frunte pe scara mondială în domeniul extracției huilei, în producția de oțel, de energie electrică și de vase pescărești.

Ca rezultat al eforturilor oamenilor muncii, economia poloneză se dezvoltă într-un ritm continuu ascendent. Anul trecut, producția industrială a țării a crescut cu 7,4 la sută, iar în primele cinci luni ale anului de față cu aproximativ 9 la sută în raport cu perioada corespunzătoare a anului precedent. Succesele obținute pe drumul construcției socialiste se reflectă în ridicarea nivelului de trai, material și cultural, al poporului polonez, în înflorirea științei și culturii.

Poporul român se bucură din toată inima de succesele remarcabile obținute de poporul polonez sub conducerea Partidului Muncitoresc Unit Polonez în opera de construcție socialistă. Membre ale marii familii socialiste, Republica Socialistă România și Republica Populară Polonă sînt unite printr-o prietenie frățească, bazată pe comunitatea țelurilor — construirea socialismului și comunismului, pe principiile internaționalismului socialist, respectării independenței și suveranității naționale. Se dezvoltă relațiile dintre Partidul Comunist Român și Partidul Muncitoresc Unit Polonez. Se lărgesc permanent, în interesul ambelor popoare, relațiile de colaborare economică în spiritul într-ajutorării frățești și al egalității depline. O expresie a legăturilor economice româno-poloneze în plină dezvoltare o constituie acordul cu privire la livrările reciproce de mărfuri pe anul 1967 care prevede un volum dublu de schimburi comerciale față de anul 1960. O contribuție la apropierea și cunoașterea reciprocă dintre popoarele noastre o constituie schimburile de oameni de știință, artă și cultură, ziariști.

Republica Socialistă România și Republica Populară Polonă, împreună cu celelalte țări socialiste, acționează în vederea zădărnicirii acțiunilor agresive ale imperialismului, promovează o politică conformă cu interesele păcii și securității internaționale. Popoarele, statele noastre se pronunță pentru încetarea criminalei agresiuni a Statelor Unite în Vietnam și sprijină lupta eroică a poporului vietnamez pentru libertatea și independența patriei sale. Ca semnatare ale documentelor adoptate la Conferința de la București a Comitetului Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varșovia, țările noastre militează în vederea zădărnicirii acțiunilor agresive ale imperialismului, pentru normalizarea relațiilor internaționale între state, pentru crearea unui climat de pace și securitate pe continentul european.

Cu prilejul marii sărbători a Poloniei populare, poporul român felicită cu căldură poporul frate polonez și îi urează noi succese în rodnica sa activitate consacrată înfloririi patriei sale.

Telegrame

Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe al Republicii Socialiste România, a trimis o telegramă de felicitare ministrului afacerilor externe al R. P. Polone, Adam Rapacki, cu ocazia celei de-a 23-a aniversări a eliberării Poloniei.

★

Cu prilejul aniversării eliberării Poloniei, Uniunea Generală a Sindicatelor, Uniunea Tineretului Comunist, Consiliul Național al Femeilor din Republica Socialistă România au trimis telegrame de felicitare organizațiilor similare polone.

GENERATOR DE 200 MW PUS ÎN FUNCȚIUNE ÎN CINSTEA ZILEI ELIBERĂRII

VARȘOVIA 21 (Agerpres). — La 21 iulie a avut loc festivitatea prilejuită de punerea în funcțiune a centralei electrice de la Pontnuw, unde, în cinstea Zilei eliberării, primul generator, cu o putere de 200 MW, a fost dat în exploatare cu 3,5 luni înainte de termen.

Centrala de la Pontnuw va fi a doua ca putere din termocentralele poloneze care funcționează pe baza cărbunelui brun. Ea va furniza cea mai ieftină energie electrică.

Simbioze contemporane

însemnări de călătorie

Istoria are cochetăria ei. Și cu atît mai mult în Polonia, țară în care a lăsat în urma sa o moștenire mai mult decît generoasă în monumente de o rară frumusețe și de o mare varietate de stiluri, dar denumite generic, pretutindeni, cu simplitate, „Stary miasto". La Varșovia, „Orașul vechi" înseamnă splendida piață Rynek și case ornate cu fresce datînd din secolele XV—XVIII, Barbacanul, care împrumută și azi un aer de cetate. Doar necontenitul du-te-vino pestriț al pietonilor și automobilelor, mărfurile din vitrine, luminile fluorescente care alungă întunericul serii se înscriu în replica peisajelor citadine de pe pînzele lui M. Bacciarelli, păstrate la palatul Wilanow de mai bine de două secole. La Cracovia „Stary miasto" înseamnă Sukenițe, Piața Țîrgului cu fosta postăvărie creată de artiștii Renașterii, vechile clădiri ale universității și primăriei, biserica Notre-Dame, cetățile inceputul secolului XIII și mărită apoi succesiv, din turnurile căreia trompeții marchează scurgerea fiecărui ceas printr-o melodie ale cărei cadențe medievale se întrerup neașteptat, reeditînd de fiecare dată o legendă: a unui ostaș necunoscut care, cu șapte veacuri în urmă, în timp ce anunța din goarnă că orașul este în pericol, a fost străpuns de săgeata dușmanului. Dar cel mai impozant vestigiu istoric și cultural al Cracoviei rămîne castelul Wawel. Cutreierîndu-l ore în șir, străbătînd săli fastuoase ai căror pereți sînt acoperiți cu piele de Cordoba, picturi și mobile de epocă alese cu rafinament, sala de consiliu, al cărei tavan e de fapt o galerie de personaje, realizată de sculptori cărora nu le-a lipsit nici talentul și nici umorul, admirînd deosebit de prețioasa colecție de goblenuri executată de maeștrii flamanzi, pleci cu certitudinea de a fi văzut unul din cele mai reprezentative muzee ale Renașterii. La Gdansk, „Orașul vechi" înseamnă arsenalul de epocă, turnurile placate cu aur ale fostei primării și zidurile ei din cărămidă roșie, purtînd cu sobră eleganță patina vremii, înseamnă celebra stradă Dluga — arteră istorică cuprinsă între Poarta de aur și Poarta înaltă, cu case ce fărîmesc un univers multicolor, înseamnă vechiul port cu clădirea lui de o geometrie nordică, care se alungește parcă pînă în apele fluviului ce se îndreaptă alene spre mare. Înseamnă...

Dar toate acestea nu dau decît o imagine livrescă despre R. P. Polonă, căci amprenta prezentului le domină, se impune cu prioritate. Oriunde s-ar afla, „Stary miasto" e doar un element din simbioza dintre secolele trecute și construcția socialistă din țara prietenă, un punct pe harta orașelor al căror puls și înfățișare, structură economică și mod de viață s-au schimbat structural în anii puterii populare. După cum am fost informat, producția industrială a Poloniei a devenit în răstimpul de după eliberare de 10 ori mai mare decît în 1938, datorită procesului dinamic al industrializării socialiste. În decurs de 22 de ani, peste 1 400 miliarde de zloți investiți pentru nevoile economiei naționale au asigurat crearea unor noi ramuri ale industriei, inexistente în anii antebelici. Este vorba de industriile navală și electrotehnică, siderurgică și de aluminiu, de industria rulmenților și de mase plastice etc. Pe harta țării au apărut mii de fabrici și uzine, dotate cu tehnică modernă. Doar în ultimii zece ani, datorită măsurilor luate pentru dezvoltarea armonioasă a tuturor regiunilor Poloniei, au intrat în funcțiune minele de sulf din Tarnobrzeg, noile mine de cărbune din regiunea Rybnica, marile electrocentrale din Konin și Turoszow, Combinatul petrochimic din Plock, minele de cupru din regiunea Legnica Glolow, marea bază chimică din Polway. Concomitent, a crescut nivelul de trai al populației. Numărul absolvenților școlilor elementare a devenit de patru ori mai mare comparativ cu perioada interbelică. Peste 620 000 de tineri au absolvit școlile medii de cultură generală, iar aproape 2 500 000 școlile profesionale. În învățămîntul superior studiază circa un sfert de milion de studenți, îndrumați de un corp profesoral compus din aproximativ 30 000 de specialiști. Și, amintind toate aceste fapte, n-am transcris decît cîteva date — din numeroasele ce s-ar putea cita — care ilustrează, concludent, marile prefaceri săvîrșite în opera de construcție socialistă înfăptuită sub conducerea Partidului Muncitoresc Unit Polonez.

Nu puțini dintre oamenii pe care i-am cunoscut, evocînd trecutul, mi-au vorbit despre distrugerile barbare săvîrșite de hitleriști în Varșovia. În momentul eliberării, capitala era distrusă în proporție de 84 la sută, potențialul ei industrial, mijloacele sale de transport erau nimicite aproape complet. Dar în cele două decenii care au trecut de la începerea reconstrucției Varșoviei mîinile harnice ale unor oameni inimoși au construit un nou oraș. Acum, într-o seară înstelată, poți privi în toată splendoarea ei întinsa panoramă de lumini ale celor 40 de microraioane cu locuințe ce s-au înălțat, cuprinzînd o parte a celor aproape 7 milioane de camere de locuit construite în întreaga Polonie, podurile moderne care leagă cele două maluri ale Vistulei, intensa circulație de pe marile bulevarde. Siluetele noilor construcții care se zidesc în prezent sînt cuprinse în alte 40 de microraioane. Mai mult, Varșovia ocupă al treilea loc pe țară din punct de vedere al producției industriale. Opera, Filarmonica națională, numeroasele teatre imprimă un ritm viu vieții culturale. Undeva, în inima capitalei, „Stary miasto" trăiește în prezent.

La Cracovia simbioza secolelor trecute cu construcția socialistă oferă imagini noi. Caracteristicile monumentale ale orașului au căpătat dimensiuni contemporane prin prezența în preajmă a Combinatului metalurgic Nowa Huta. De la terminarea celei de-a doua etape a construcției, combinatul produce de 2,5 ori mai mult oțel decît toate uzinele metalurgice din Polonia antebelică. E, desigur, o carte de vizită cît se poate de onorabilă. De curînd s-au încheiat și lucrările de amenajare a unui nou aeroport destinat traficului aerian internațional. Este al doilea ca mărime în Polonia, urmînd după cel din Varșovia. Existența lui asigură un plus de contemporaneitate vechiului oraș.

Gdansk mi s-a părut un alt simbol al îngemănării dintre trecutul istoric și realitățile socialiste din Polonia. „Stary miasto" a renăscut și aici ca la Varșovia din propria-i cenușă. Puterea populară i-a redat frumusețea agonisită timp de secole și spulberată fără scrupule de hitleriștii în retragere. Ingenios, fațadele caselor au fost refăcute identic, după schițele depistate în arhive din țară și de peste hotare, interioarele însă au beneficiat de confort modern.

Dar despre Gdansk nu se mai poate vorbi la singular. Trei orașe—Gdansk, Sopot și Gdynia — devin, pe baza unui plan minuțios elaborat, un unic mare centru urban, cu un profil industrial specific. Din 1948, la Gdansk, cele două mari șantiere au creat nave însumînd peste două milioane de tone. Concludentă este și dinamica acestei realizări: primul milion de tone a fost creat în 13 ani, al doilea în 5 ani. La șantierele din Gdynia — cele mai moderne din Polonia — în cursul acestui an se vor construi 17 nave cu un deplasament total de 113 000 tone. Aproape în totalitate, mașinile și instalațiile vaselor, mecanismele lor de bord sînt construite de uzine poloneze. Și încă un fapt: în actualul cincinal se prevede construirea a aproximativ 320 nave de 2 400 000 t.d.w., ceea ce reprezintă o creștere de aproape 80 la sută față de prevederile planului de cinci ani anterior.

Purtînd pecetea prezentului, vestigiile istoriei dobîndesc o nouă frumusețe, valori de epocă socialistă. Ca și florile mereu proaspete așezate pe plăcile de marmură care amintesc, emoționant, de martiriul multor mii de oameni care au luptat ca, acum 23 de ani, Polonia să devină liberă.

Al. POPESCU

SPORT

LA ȘTRANDUL OBOR UN NOU CURS DE ÎNVĂȚARE A ÎNOTULUI

La ștrandul Obor din Capitală începe, la 28 iulie, un nou curs de învățare a înotului, la care sînt admiși copii între 4 și 14 ani. Durata cursului este de 21 de zile, cu lecții de cîte două ore zilnic. Înscrierile se fac la ștrand între orele 9—12. Informații suplimentare la tel. 35 53 31 și 35 02 25.

BALCANIADA DE TENIS

SELECȚIONATELE ROMÂNIEI AU OBȚINUT NOI VICTORII

Vineri, în cadrul Balcaniadei de tenis ce se desfășoară pe terenurile clubului sportiv Progresul din Capitală, echipa masculină a României a învins cu 3—0 selecționata Greciei. În cel mai așteptat meci, Ion Țiriac a dispus cu 6—2, 3—6, 6—1, 6—4 de Kalogheropoulos. Ilie Năstase l-a întrecut cu 6—2, 6—2, 6—2 pe Gavrilidis. În proba de dublu, Năstase și Țiriac au dispus cu 6—1, 6—4, 6—1 de cuplul Kalogheropoulos, Gavrilidis. Echipa Iugoslaviei a învins-o cu 3—0 pe cea a Turciei.

În competiția feminină, selecționata țării noastre a cîștigat cu 3—0 meciul cu Iugoslavia, iar Bulgaria a învins cu 3—0 Grecia.

Astăzi, începînd de la ora 16, au loc două meciuri masculine: România—Turcia și Iugoslavia—Bulgaria.

ȘAH: Polihroniade conduce în turneul de la Brașov

După 7 runde, în turneul internațional feminin de șah de la Brașov continuă să conducă Polihroniade cu 5,5 puncte, urmată de Teodorescu și Keller cu cîte 4,5 puncte. Rezultate din runda a 7-a: Jurcinska—Keller remiză; Veroeczi—Reicher 1—0; Belavenet—Baumstarck 1-0; Teodorescu—Troianska 1—0; Polihroniade—Malipetrova 1—0; Wreeken—Jianu întreruptă.

În cîteva rînduri

TURUL CICLIST AL FRANȚEI a programat vineri etapa a 20-a, Limoges — Clermond Ferrand (222 km), cu sosirea cronometrată în vîrful de munte Puy de Dome. Întrecerea a fost dominată de italianul Gimondi, care a sosit cu un avans de aproape 5 minute față de al doilea clasat, francezul Rabaute. Spaniolul Jimenez a ocupat locul al treilea, Pingeon (Franța) continuă să poarte tricoul galben. În „Tour de l'Avenir" conduce francezul Robini. Etapa a 9-a, desfășurată pe un traseu mai scurt cu 9 km decît al profesioniștilor, a revenit italianului Cavalcanti.

ÎNTR-UN CONCURS DE ÎNOT desfășurat la Moscova, Galina Prozumenșcikova a realizat 1'16"9/10 pe distanța de 100 m bras și 2'46"7/10 în proba de 200 m bras.

ÎN CONCURSUL DE ATLETISM DE LA MINNEAPOLIS (S.U.A.), săritorul cu prăjina Paul Wilson a trecut peste stacheta înălțată la 5.19 m, iar Babka a aruncat discul la 59.71 m. Alte rezultate: 200 m — Carlos 20"4/10; 400 m — Evans 45"8/10; 800 m — Bell 1'47" 5/10; înălțime — Caruthers 2.18 m.

ECHIPA DE TENIS A REPUBLICII SUD-AFRICANE conduce cu 3—0 în întîlnirea cu echipa Braziliei contînd pentru finala grupei B a „Cupei Davis" în partida de dublu, cuplul Hewitt, Mc. Millan a învins cu 1—6, 4—6, 6—3, 6—4, 6—3 pe Koch, Mandarino.

CONCURSUL INTERNAȚIONAL AUTOMOBILISTIC DE VITEZĂ (formula 2). **DE LA VIENA** a fost cîștigat de austriacul Jochem Rindt (pe o mașină „Brabham"), care a străbătut 135 km în 54'44" (media orară: 148,170 km). Pe locurile următoare s-au clasat Brabham (Australia) — la 1" și Beltoise (Franța) — la 23".

MECIUL DE POLO PE APĂ R.S.F.S. RUSĂ—R. D. GERMANĂ, desfășurat la Tuapse, a revenit oaspeților cu scorul de 4—2. În primul joc sportivii din R.D. Germană cîștigaseră cu 6—3.

La miezul nopții au sosit la Mamaia

AUTOMOBILIȘTII PARTICIPANȚI LA „RALIUL DUNĂRII — CASTROL"

Vineri seara au sosit la București participanții la competiția internațională automobilistică „Raliul Dunării-Castrol". După ce au trecut prin punctul de control orar de la Casa Scînteii, concurenții s-au îndreptat spre punctul terminus al raliului — Mamaia — unde au sosit în jurul orei 24.

Dintre cele 67 de echipaje din 12 țări care au luat startul de la Praga și Regensburg, au intrat în țara noastră pe la punctul de frontieră Borș 50 de echipaje, iar prin București au trecut 38 de echipaje.

Astăzi dimineața, la Mamaia va avea loc o probă specială de viteză în circuit.

Ce oferă concursul Pronosport de mîine

Participînd la concursurile Pronosport în programele cărora figurează cele mai atractive meciuri din „Cupa de vară", oricine poate cîștiga un autoturism, în afara premiilor obișnuite în bani. Concursul Pronosport nr. 29 din 23 iulie 1967 atribuie în cadrul premiului excepțional de 75 000 lei: un „Renault Dauphine-Gordini" și 31 700 lei în numerar.

Azi, ultima zi pentru procurarea buletinelor la concursul de mîine.

vremea

Timpul probabil pentru 23, 24, 25 iulie: Vreme în general frumoasă, exceptînd nordul țării, unde în prima parte a intervalului vremea va fi ușor instabilă, cu cerul temporar noros și vor cădea averse izolate. În rest, cerul va fi mai mult senin. Vînt slab, pînă la potrivit. Temperaturile minime vor fi cuprinse între 10 și 20 de grade, iar maximele între 24 și 34 de grade. **În București și pe litoral:** Vreme frumoasă, cu cer variabil, mai mult senin noaptea și dimineața. Vînt slab. Temperatura în general staționară.

LOTO

DIN 21 IULIE 1967

53; 65; 59; 8; 81; 5; 82; 10; 24; 21; 68; 23.

FOND DE PREMII: 983 543 lei din care 169 086 lei report la categoria I.

viața internațională

Lucrările Adunării Generale a O.N.U.
cu privire la evenimentele din Orientul Apropiat

NEW YORK 21. — Trimisul special Agerpres, R. Căplescu, transmite: Luînd cuvîntul la reluarea lucrărilor sesiunii extraordinare a Adunării Generale a O.N.U., reprezentantul permanent al Suediei Sverker Astrom a prezentat în numele delegației țării sale, precum și în numele delegațiilor Austriei și Finlandei, un proiect de rezoluție prin care se propune ca problema Orientului Mijlociu să fie trimisă spre reexaminare Consiliului de Securitate, hotărîndu-se totodată suspendarea în mod temporar a acestei sesiuni, președintele Adunării fiind însă autorizat s-o poată convoca din nou dacă și cînd va fi necesar.

Prezentînd acest proiect, delegatul Suediei a declarat că în timpul consultărilor care au avut loc între diverse grupuri a reieșit că există un acord destul de larg asupra unui număr de obiective și principii, dar nu s-a reușit să se dea acestora o formulare care să întrunească majoritatea voturilor delegațiilor prezente la sesiune.

În încheiere, el a cerut să se procedeze la votarea proiectului de rezoluție al celor trei țări chiar în cursul ședinței de vineri.

★

NEW YORK 21 (Agerpres). — Reprezentantul permanent al Siriei la Organizația Națiunilor Unite, George Tomeh, a adresat o scrisoare secretarului general al O.N.U., U Thant, în care acuză Israelul de săvîrșirea de represiuni împotriva populației arabe din teritoriile siriene ocupate. În numele guvernului său, reprezentantul sirian a cerut Organizației Națiunilor Unite să analizeze această situație și să prezinte un raport Consiliului de Securitate.

Pe de altă parte, reprezentantul permanent al Iordaniei la Organizația Națiunilor Unite, Mohamed El Farra, a adresat secretarului general al O.N.U., U Thant, o scrisoare în care din însărcinarea guvernului său îi cere să prezinte un raport cu privire la îndeplinirea rezoluției Adunării Generale din 14 iulie privind Ierusalimul.

★

CAIRO 21 (Agerpres). — Gerhard Weiss, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al R. D. Germane, a fost primit joi de Ali Sabri, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al Republicii Arabe Unite. A avut loc o convorbire în cadrul căreia au fost examinate situația actuală din Orientul Apropiat și măsurile pentru înlăturarea consecințelor conflictului izraelo-arab. Au fost, de asemenea, abordate probleme ale relațiilor bilaterale dintre R.A.U. și R.D.G.

★

CAIRO 21 (Agerpres). — Printr-un decret republican Amin Hamed Huweidi a fost numit ministru de război în guvernul R.A.U., în locul lui Bishry, anunță agenția M.E.N. Huweidi deținea pînă acum funcția de ministru de stat.

M. CHAGLA: „Forțele izraeliene trebuie să se retragă de pe teritoriile ocupate"

CAIRO (A.F.P.). — „Forțele izraeliene trebuie să se retragă de pe teritoriile ocupate", a declarat Mohammed Chagla, ministrul indian al afacerilor externe, care a sosit la 19 iulie la Cairo, ca purtător al unui mesaj din partea lui Indira Gandhi pentru președintele Nasser.

Ministrul indian al afacerilor externe a avut convorbiri cu conducătorii egipteni, referitoare la criza din Orientul Apropiat și la relațiile economice și comerciale dintre India și Egipt.

Joi seara el a sosit la Belgrad pentru convorbiri cu oficialități iugoslave în legătură cu problemele internaționale actuale și, îndeosebi, cu situația din Orientul Apropiat.

PROBLEMA PETROLULUI ÎN DEZBATEREA O.E.C.D.

PARIS 21 (Agerpres). — La Paris au loc lucrările Comitetului special pentru probleme petroliere ale Organizației economice pentru colaborare și dezvoltare (O.E.C.D.), care examinează situația aprovizionării cu petrol în urma conflictului izraelo-arab, problemele privind transportul și situația rezervelor naționale ale celor 21 de țări membre ale O.E.C.D. Cercurile acestei organizații au arătat că este improbabilă recomandarea unor acțiuni imediate pentru prevenirea unei eventuale lipse de petrol. Mai multe oficialități au atras însă atenția că unele țări vest-europene sînt expuse riscului de a se resimți în luna septembrie de pe urma unei lipse grave de petrol, în cazul în care livrările din țările arabe nu vor spori simțitor. Stocurile existente de petrol sînt considerate suficiente pentru trei luni în condiții de vară, ele se vor epuiza însă o dată cu sfîrșitul vacanței și cu timpul friguros.

R. F. G.

PROTESTE ÎMPOTRIVA LEGISLAȚIEI EXCEPȚIONALE

BONN 21 (Agerpres). — Uniunea sindicatelor vest-germane, care numără peste șase milioane de membri, a luat poziție împotriva legilor excepționale elaborate de guvernul R.F.G. și prezentate spre aprobare Bundestagului.

Într-o declarație dată publicității, Uniunea respinge „Constituția excepțională" și se pronunță, în primul rînd, împotriva adoptării acelor legi care prevăd aplicarea în timp de pace a sistemului de muncă obligatorie pentru întreaga populație adultă și anulează dreptul la grevă. Totodată, peste 1 000 de studenți de la universitatea din Köln au protestat împotriva legislației excepționale pe care guvernul de la Bonn intenționează să o instituie.

VIZITA TOVARĂȘULUI MAXIM BERGHIANU ÎN R. P. POLONĂ

VARȘOVIA 21. — Corespondentul Agerpres, Gh. Gheorghiță, transmite: La Varșovia s-au încheiat convorbirile preliminare dintre Maxim Berghianu, președintele Comitetului de Stat al Planificării din Republica Socialistă România, și Ștefan Jedrychowski, președintele Comisiei de Stat a Planificării de pe lîngă Consiliul de Miniștri al R. P. Polone, privind planul de colaborare economică bilaterală dintre România și Polonia pe anii 1971—1975.

În seara zilei de 21 iulie, Tiberiu Petrescu, ambasadorul României la Varșovia, a oferit un dineu în cinstea oaspetelui. La dineu au participat Ștefan Jedrychowski, I. Olszewski, vicepreședinte al Comisiei de Stat a Planificării, și alte persoane oficiale.

R. D. VIETNAM

Baraje și diguri distruse de aviația americană

HANOI 21 (Agerpres). — Ministerul Economiei Apelor al R. D. Vietnam a dat publicității o declarație în care arată că la 19 iulie aviația americană a bombardat un dig de pe fluviul Roșu în provincia Ha Tay, pe care l-a avariat grav. Acest fapt, se subliniază în declarație, este o dovadă că imperialiștii americani intensifică în mod deliberat atacurile lor asupra sistemului de diguri și baraje din R. D. Vietnam în sezonul ploios, în încercarea de a provoca inundații, a distruge producția și a amenința viața populației nord-vietnameze. În declarație se cere încetarea imediată a acestor acțiuni.

HANOI 21 (Agerpres). — Agenția VNA anunță că la 21 iulie aviația americană a pătruns din nou în spațiul aerian al R. D. Vietnam în zona provinciilor Ha Bac și Hai Doung, aflate în partea de nord și respectiv sud-est a Hanoiului. Unitățile antiaeriene au doborît două avioane agresoare.

Forțele armate nord-vietnameze au doborît pînă în prezent 2 112 avioane americane.

CHOMBE VA FI EXTRĂDAT

HOTĂRIREA CURȚII SUPREME A ALGERIEI

ALGER 21. — Corespondentul Agerpres, C. Benga, transmite: Curtea Supremă a Republicii Algeriene Democrate și Populare a hotărît vineri după-amiază să satisfacă cererea guvernului Congo (Kinshasa) adresată guvernului algerian privind extrădarea lui Moise Chombe.

Potrivit legilor algeriene, într-un asemenea caz hotărîrea Curții nu este executorie. Urmează astfel ca guvernul algerian să ratifice această hotărîre.

FRANȚA

Acțiuni pentru apărarea sistemului de asigurări sociale

PARIS 21. — Corespondentul Agerpres, Georges Dascal, transmite: Partidul Comunist Francez a acceptat propunerea Federației Stîngii Democratice și Socialiste (F.S.D.S.) de a examina în comun măsurile în vederea apărării sistemului de asigurări sociale.

Într-o declarație a Biroului Politic al P.C.F., se reamintește că măsurile preconizate de guvern în problema asigurărilor sociale vor avea drept consecință sporirea cotizațiilor salariaților și reducerea sensibilă a ajutorului pentru îngrijirea sănătății. Declarația cheamă pe toți activiștii și organizațiile de partid să sprijine inițiativele Confederației Generale a Muncii pentru organizarea unei vaste mișcări de protest pe scară națională.

În legătură cu măsurile preconizate de guvern, aproape 100 de activiste ale Uniunii femeilor franceze s-au prezentat în delegație la Președinția Consiliului de Miniștri, unde au depus o petiție conținînd 85 000 de semnături din 56 departamente ale țării, în apărarea asigurărilor sociale.

Organizația pentru apărarea asigurărilor sociale din regiunea pariziană a lansat un apel, pentru organizarea la 27 iulie a unei zile de acțiuni pentru apărarea asigurărilor sociale.

URUGUAY

500 000 DE MUNCITORI ÎN GREVĂ

RIO DE JANEIRO 21. — Corespondentul Agerpres, V. Oros, transmite: O grevă generală declarată de Confederația oamenilor muncii din Uruguay a paralizat întreprinderile industriale, comerțul, băncile, uzinele electrice, transporturile publice și telefoanele în întreaga țară. Greva la care participă aproximativ 500 000 de muncitori și funcționari a fost declanșată în semn de solidaritate cu lucrătorii din întreprinderile poligrafice și care revendică reforme economico-sociale. Platforma de revendicări a grevei include cererea de respectare obligatorie a salariului minim pe tot cuprinsul țării, sporirea cu 40 la sută a salariilor tuturor funcționarilor publici, promovarea de către guvern a unei politici de colaborare economică și comercială cu toate țările, ruperea relațiilor cu Fondul Monetar Internațional și altele. Conflictul între lucrătorii poligrafici și patroni rămîne nesoluționat de trei săptămîni, greva acestora afectînd 9 din 11 ziare ce apar la Montevideo. Comisia guvernamentală de mediere numită de președintele Republicii continuă fără succes încercările de a găsi o formulă menită să satisfacă ambele părți.

Val de teroare în Haiti

Doi foști colaboratori apropiați ai dictatorului haitian Duvalier au fost executați. Este vorba de Lucknec Cambronne, fostul ministru al lucrărilor publice, și de Lucien Chauvet, fostul prefect al capitalei haitiene — Port au Prince. Totodată, 19 ofițeri refugiați la ambasadele latino-americane din capitala haitiană au fost destituiți din funcțiile lor. Potrivit informațiilor acești ofițeri au fost avansați de curînd în grad, înlocuindu-i pe predecesorii lor executați recent ca urmare a participării la un complot ce urmărea înlăturarea dictatorului Duvalier. Totodată, mai multe persoane apropiate de colonelul Jean Tossyt, fostul șef al serviciului de spionaj al lui Duvalier, în prezent refugiat la ambasada braziliană, au fost arestate.

Aceste represiuni urmează executării, în cursul săptămînii curente, a trei deputați haitieni.

Agenția France Presse anunță că în posturile cheie din Haiti se află mercenari italieni, vest-germani și englezi.

NOI ARESTĂRI ÎN GRECIA

Ministrul de interne al Greciei, generalul Patakos, a anunțat joi că mai multe persoane au fost arestate ca urmare a distribuirii de manifeste împotriva regimului militar. El a declarat că autoritățile militare vor continua și pe viitor arestările pentru a împiedica extinderea mișcării de rezistență.

Pe de altă parte, din Atena se anunță că binecunoscutul compozitor grec Mikis Theodorakis, autorul celebrului cîntec „Zorba grecul", a fost condamnat în contumacie la cinci luni și jumătate închisoare pentru insultă la adresa autorităților. Acuzațiile se referă la o cuvîntare a compozitorului, rostită într-un teatru atenian, înainte de lovitura de stat militară din Grecia.

Ziaristul grec Theodor Doganis, care locuiește la Londra, prieten cu compozitorul, a primit de la acesta o scrisoare și partitura la „Cîntecul libertății", destinat să însuflețească pe tinerii din Grecia în lupta lor de rezistență împotriva regimului de dictatură. „Frontul patriotic, se spune în scrisoare, organizează pretutindeni rezistența poporului împotriva dictaturii. Puteți fi siguri că în curînd tiranii fasciști vor începe să primească lovituri fără să știe de unde".

Partitura „Cîntecului libertății" a fost reprodusă în ziarul „Times".

Semnarea Tratatului de prietenie și colaborare între R. P. Mongolă și R. P. Bulgaria

ULAN-BATOR 21 (Agerpres). — La 21 iuiie, la Ulan-Bator s-au încheiat convorbirile dintre delegațiile de partid și de stat ale R. P. Bulgaria și R. P. Mongole. În urma acestor convorbiri, au fost semnate Tratatul de prietenie și colaborare între R. P. Mongolă și R. P. Bulgaria, acordul de creare a unei comisii inter-guvernamentale de colaborare economică și tehnico-științifică, precum și Comunicatul cu privire la vizita în R. P. Mongolă a delegației de partid și de stat a R. P. Bulgaria.

În aceeași zi, în sala de ședințe a Marelui Hural Popular al R. P. Mongole a avut loc un miting la care au luat cuvîntul Jumjaaghiin Țedenbal, prim-secretar al C.C. al P.P.R.M., președintele Consiliului de Miniștri al R. P. Bulgaria.

O CUVÎNTARE A PREȘEDINTELUI GUVERNULUI CEHOSLOVAC, J. LENART

PRAGA 21. — Corespondentul Agerpres, Eugen Ionescu, transmite: Luînd cuvîntul la consfătuirea directorilor generali ai unităților economice de producție, J. Lenart, președintele guvernului cehoslovac, a apreciat pozitiv dezvoltarea economiei naționale a țării, amploarea activității de construcție și creșterea continuă a rentabilității ca urmare a noului sistem de rezolvare a problemelor economice. El a explicat că principalele căi de creștere a rentabilității sînt activitatea eficientă și folosirea metodelor perfecționate de conducere. J. Lenart a scos în evidență și unele greșeli comise în întreprinderi la recalcularea prețurilor cu ridicata, care contravin principiilor noului sistem de conducere a economiei naționale. El a atras atenția asupra necesității ca întreprinderile să realizeze lucrările în termene corespunzătoare nivelului mondial.

Creșterea comerțului bulgaro-belgian

SOFIA 21 (Agerpres). — Într-un comentariu consacrat relațiilor comerciale bulgaro-belgiene, agenția B.T.A. arată că valoarea schimburilor de mărfuri dintre cele două țări a crescut de la 1 021 000 dolari în 1955 la 17 500 000 dolari în 1966. Aceasta se datorește în primul rînd acordului comercial pe termen lung, semnat în 1965, care prevede dezvoltarea relațiilor comerciale dintre cele două țări.

În prezent, Bulgaria livrează Belgiei diferite tipuri de mașini și utilaje electrice, metale și concentrate, tutun, pielărie, țesături din bumbac, produse ale industriei alimentare, ierburi medicinale, cereale, produse de artizanat. La rîndul ei, Belgia exportă în Bulgaria mașini și utilaje, instalații industriale complete, laminate feroase, oțel și produse din oțel, semifabricate textile, uleiuri, chimicale, medicamente.

CONVORBIRI I. B. TITO—A. YATA

BELGRAD 21 (Agerpres). — Joi după-amiază, Iosip Broz Tito, președintele R.S.F. Iugoslavia, a avut o convorbire cu Ali Yata, secretarul general al P.C. din Maroc, și cu membrii delegației de partid pe care o conduce în vizita efectuată în Iugoslavia. Au fost abordate problemele internaționale actuale și îndeosebi situația din Orientul Apropiat.

ÎNTREVEDERE L. LONGO — V. KOUCKY

ROMA 21 (Agerpres). — După cum anunță agenția CTK, la invitația P.C. Italian, Vladimir Koucky, secretar al C.C. al P.C. din Cehoslovacia, a făcut o vizită la Roma. În timpul acestei vizite oaspetele cehoslovac s-a întîlnit cu Luigi Longo, secretar general al P.C.I., și cu alți conducători ai partidului, cu care a avut convorbiri referitoare la situația internațională, la probleme ale luptei antiimperialiste și pentru pace, și la probleme ale mișcării muncitorești internaționale.

agențiile de presă transmit:

Proiect de lege pentru introducerea serviciului militar general în Australia. Guvernul australian nu a recurs la o asemenea măsură nici chiar în anii celui de-al doilea război mondial. Intenția guvernului de a elabora un asemenea proiect de lege a provocat îngrijorare în rîndurile opiniei publice. Potrivit unei anchete a ziarului „Daily Mirror", aproximativ 70 la sută din cei care au răspuns la anchetă s-au pronunțat împotriva unei asemenea moțiuni preconizate de guvern.

Ridicarea imunității parlamentare deputatului Cetin Altan de către Adunarea Națională a Turciei s-a produs după 12 ore de vii dezbateri. Ziaristul și scriitorul Cetin Altan este deputat din partea Partidului muncitoresc. El a fost trimis în judecată pentru că a publicat în ziarul „Aksam" cinci articole ce conțineau idei care au fost apreciate drept propagandă comunistă.

Incidente în Cipru. În noaptea de joi spre vineri, în satul Ayios Theodoros (situat la 30 kilometri de Nicosia) au avut loc schimburi de focuri între ciprioții de origine greacă și cei de origine turcă, anunță A.F.P. Nu au fost semnalate victime. Poliția a luat măsurile necesare pentru a asigura securitatea pe șoseaua ce trece în apropierea acestei localități, legînd Nicosia de Limassol.

Convorbiri italo-irlandeze. Primul ministru al Irlandei, Jack Lynch, care se află într-o vizită oficială în Italia, a avut vineri convorbiri cu primul ministru italian, Aldo Moro și cu ministrul de externe, Amintore Fanfani. Au fost discutate probleme legate de cererea Irlandei de aderare la Piața comună. Tot vineri, Jack Lynch, însoțit de ministrul de finanțe, Charles Haughey, a fost primit de președintele Italiei, Giuseppe Saragat. Simbătă, primul ministru al Irlandei părăsește Roma — prima etapă a unui lung turneu prin țările membre ale C.E.E., vizînd sondarea posibilităților Irlandei de a adera la Piața comună.

Demisia consilierului președintelui Johnson pentru Europa, Francis Bator. El va fi eliberat din funcție cu începere de la 1 septembrie și va fi înlocuit prin doi experți ai guvernului, Edward Fried și Edward Hamilton.

534 680 de șomeri în Anglia. Ei au fost înregistrați la 15 iulie. Aceasta constituie cea mai ridicată cifră în această lună, începînd de la război încoace. Numărul șomerilor reprezintă 2,3 la sută din forța totală de muncă a Marii Britanii.

Comemorarea lui Nicolae Grigorescu la Moscova. La 21 iulie în Parcul de cultură și odihnă „Gorki" din Moscova a avut loc o seară închinată comemorării a 60 de ani de la moartea marelui pictor român Nicolae Grigorescu. Seara a fost organizată de Asociația de prietenie sovieto-română. Adunarea a fost deschisă de scriitorul Irakli Andronikov, vicepreședinte al conducerii centrale a Asociației de prietenie sovieto-română. Criticul de artă Nora Eliasberg a evocat personalitatea artistică a lui Grigorescu, a prezentat opera lui, subliniind specificul național și originalitatea ei, importanța ei pentru afirmarea largă a picturii românești pe plan internațional.

G. Thomson și-a încheiat vizita în Polonia. La 21 iulie, George Thomson, ministru de stat la Ministerul de Externe al Marii Britanii, și-a încheiat vizita pe care a făcut-o în R. P. Polonă la invitația guvernului acestei țări. Înainte de plecare, George Thomson a făcut o vizită lui Piotr Jaroszewicz, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al R. P. Polone, cu care a avut o convorbire referitoare la relațiile economice și colaborarea tehnico-științifică între Anglia și Polonia. În aceeași zi, la Ministerul de Externe al R. P. Polone a fost semnată convenția anglo-poloneză cu privire la asistența medicală.

Urmărirea ciocnirii a două particole atomice *de prof. Nikolai Fedorenko din U.R.S.S. a fost anunțată la Conferința internațională de la Leningrad pentru fizica ciocnirilor de electroni și atomi. Anterior cercetătorii reușeau să observe numai una din cele două particole. Prof. Fedorenko a arătat că acest succes se datorește faptului că a folosit în fizica atomică așa-numita metodă a coincidențelor, aplicată pînă acum numai în fizica nucleară.*

Greva celor 37 000 de muncitori din industria de cupru a S.U.A. continuă de cinci zile. Ei revendică majorarea salariilor. În urma grevei, producția de cupru a S.U.A. a fost redusă cu 90 la sută.

„Salonul praghez", *expoziție care cuprinde 2 200 de lucrări aparținînd unui număr de 690 de pictori, sculptori și graficieni cehoslovaci, a fost deschis la Praga.*

Dr. Benjamin Spock intenționează să candideze în alegerile prezidențiale din 1968 din S.U.A. El este copreședinte al Comitetului național pentru o politică nucleară sănătoasă, partid care se pronunță împotriva războiului din Vietnam. Partidul său a adoptat recent o rezoluție care critică cu hotărîre politica de război. Agenția Reuter precizează că este pentru prima oară în cei zece ani de la înființarea sa cînd acest Comitet ia poziție în legătură cu campania electorală prezidențială.

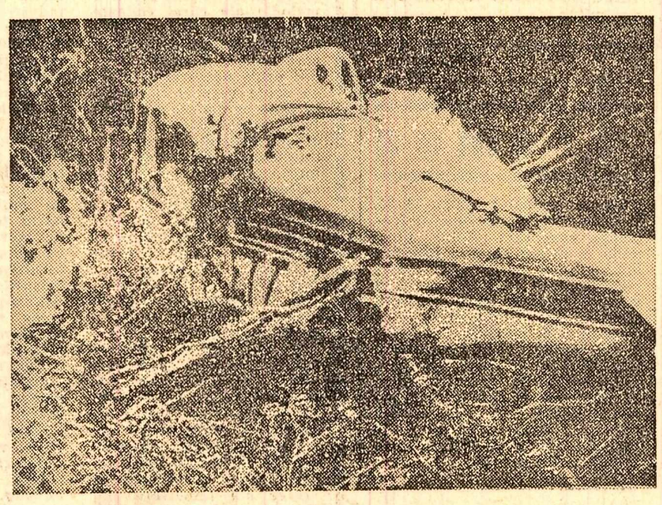

Joi au avut loc la Rio de Janeiro funeraliile fostului președinte al Braziliei, Castello Branco, mort în urmă cu două zile în urma unui accident de avion în timp ce vizita statul Ceara. În presă se exprimă părerea că dispariția fostului președinte ar putea avea repercusiuni asupra vieții politice a țării, eliminînd o anumită „dualitate a autorității" ce decurgea din influența pe care o avea asupra unor forțe, îndeosebi în armată. Pe de altă parte, actualul guvern ar dobîndi o mai mare posibilitate de mișcare, îngrădită în ultimele patru luni de anumite „angajamente morale", asumate în momentul instalării. În fotografie: avionul în care și-a pierdut viața Castello Branco.

Albert Luthuli a încetat din viață

DURBAN 21 (Agerpres). — Albert Luthuli, în vîrstă de 68 de ani, deținător al Premiului Nobel pentru pace și cunoscut fruntaș al mișcării împotriva discriminării rasiale din R.S.A., a încetat vineri din viață, în urma unui accident de tren.

Cea mai mare parte a vieții, Albert Luthuli și-a consacrat-o activității de iluminare a africanilor din țara sa, de organizare a acestora în lupta împotriva politicii rasiste duse de guvernele ce s-au succedat la putere. El a fost o perioadă liderul partidului Congresul Național African, interzis de autoritățile sud-africane.

A fost arestat de autoritățile sud-africane în 1956 și condamnat la doi ani închisoare, iar în anul 1961 i-a fost stabilit domiciliu forțat în localitatea Groutville nu departe de Durban, unde de altfel s-a petrecut accidentul de vineri.

Premiul Nobel pentru pace i-a fost atribuit în octombrie 1961, pentru ca în anul următor să fie ales rectorul Universității din Glasgow.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București Piața „Scînteii", Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii